

AS SEB Pank

Aastaruanne

2011

Sisukord	Lk	Lk
Juhatuse deklaratsioon	2	
I. Sissejuhatus - üldinformatsioon	3	
1. Krediitiasutuse üldandmed	3	
2. Audiitor	3	
II. Tegevusaruanne	4	
1. Krediitiasutuse kontsem vastavalt krediitiasutuste seadusele	4	
1.1. Konsolideerimisgrupp	4	
1.2. Juhatuse ja nõukogu liikmed ning nendele kuuluvad aktsiad	5	
1.3. Strateegia ja organisatsioon	5	
2. Olulised sündmused	6	
3. SEB Pank Grupis tasustamise aruanne	8	
4. Suhtarvud	12	
III. Konsolideeritud raamatupidamise aastaruanne	14	
1. Konsolideeritud kasumiaruanne	14	
2. Konsolideeritud koondkasumiaruanne	14	
3. Konsolideeritud finantsseisundi aruanne	15	
4. Konsolideeritud rahavoo aruanne	16	
5. Konsolideeritud omakapitali muutuse aruanne	17	
Lisad konsolideeritud finantsaruannetele	18	
1. Raamatupidamisarvestuse põhimõtted	18	
1.1. Koostamise alused	18	
1.2. Olulised raamatupidamisarvestuslikud hinnangud	19	
1.3. Konsolideerimine	20	
1.4. Tehingud välisvaluutas ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustused	22	
1.5. Raha ja selle ekvivalendid	22	
1.6. Finantsvarad	22	
1.6.1. Laenu ja nõuded	23	
1.6.2. Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad	26	
1.6.3. Müügiootel finantsvarad	27	
1.7. Netoarvestused	28	
1.8. Materiaalsed ja immateriaalsed varad v.a. firmaväärtus	28	
1.9. Kinnisvarainvesteeringud	29	
1.10. Vara (v.a. finantsvarad) väärtuse langus	30	
1.11. Rendiarvestus - grupp kui rentnik	30	
1.12. Finantskohustused	31	
1.13. Varjatud tuletisinstrumentid	32	
1.14. Finantsgarantii lepingud	32	
1.15. Eraldised	32	
1.16. Tulude kajastamine	33	
1.17. Dividenditulu	33	
1.18. Esimese päeva kasumi ja kahjumi kajastamine	34	
1.19. Aktsiapõhised maksud	34	
1.20. Maksustamine	34	
1.21. Varahaldusteenused	35	
1.22. Uued rahvusvahelise finantsaruandluse standardid, avaldatud standardite muudatused ning Rahvusvahelise Finantsaruandluse Tõlgenduste Komitee (IFRIC) tõlgendused	35	
2. Riskipoliitika ja -juhtimine	38	
2.1. Riskipoliitika ja -struktuur	38	
2.2. Krediidirisk	39	
2.3. Tururisk	51	
2.3.1. Välisvaluutarisk	52	
2.3.2. Intressimäära risk	54	
2.3.3. Aktsiahinna risk	56	
2.4. Riskikontsentratsioon	57	
2.5. Likviidsusrisk	59	
2.6. Operatsioonirisk	62	
2.7. Finantsvarade ja kohustuste õiglane väärtus	63	
2.8. Kapitali juhtimine	65	
2.9. Sisekontrollisüsteem	67	
2.10. Kontrolli funktsioonid	67	
3. Intressitulu	69	
4. Intressikulu	69	
5. Komisjoni- ja teenustasutulu	69	
6. Komisjoni- ja teenustasukulu	70	
7. Netotulu valuutatehingutelt	70	
8. Netotulu õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavatelt finantsvaradelt	70	
9. Muud tegevustulud	71	
10. Personalikulud	71	
11. Muud tegevuskulud	71	
12. Laenukahjumid	72	
13. Nõuded keskpangale	72	
14. Nõuded krediitiasutustele	72	
15. Nõuded klientidele	73	
16. Finantsinvesteeringud	74	
17. Muu vara	75	
18. Investeeringud sidusettevõtjatesse	76	
19. Immateriaalne põhivara	77	
20. Materiaalne põhivara	78	
21. Kinnisvarainvesteeringud	79	
22. Mittejätkuv tegevus	79	
23. Võlgnevus krediitiasutustele	80	
24. Võlgnevus klientidele	80	
25. Laenufondid	81	
26. Muud kohustused	81	
27. Finantskohustused õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	81	
28. Eraldised	82	
29. Allutatud kohustused	82	
30. Aktsionärid	83	
31. Dividendipoliitika	83	
32. Reservid	84	
33. Tingimuslikud varad ja kohustused ning tulevikutehingud	85	
34. Sündmused peale majandusaasta lõppu	86	
35. Seotud osapooled	87	
36. Emaettevõtja esmased aruanded	89	
IV. Sõltumatu audiitori aruanne	93	
V. Juhatuse poolt kinnitatud kasumi jaotamise ettepanek	95	
VI. Nõukogu allkirjad konsolideeritud aruandele	96	

Juhatusdeklaratsioon

AS-i SEB Pank 2011. a. konsolideeritud majandusaasta aruanne koosneb järgmistest osadest ja aruannetest:

- Sissejuhatus – üldinformatsioon (lk 3)
- Tegevusaruanne (lk 4-13)
- Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne (lk 14-92)
- Sõltumatu audiitori aruanne (lk 93-94)
- Juhatus poolt kinnitatud kasumi jaotamise ettepanek (lk 95)

AS-i SEB Pank 2011. a. konsolideeritud majandusaasta aruandes esitatud andmed ja lisainformatsioon on tõene ning terviklik. AS-i SEB Pank 2011. a. konsolideeritud majandusaasta aruandes esitatud andmetest ja informatsioonist ei puudu ega ole välja jäetud midagi, mis mõjutaks nende sisu või tähendust. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kajastab õigesti ja õiglaselt kontserni finantsseisundit, majandustulemust ja rahavoogusid.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on järgitud Rahvusvahelise Finantsaruandluse Standardites sätestatud põhimõtteid nii nagu need on vastu võetud Euroopa Liidus ja viidatud Eesti raamatupidamise seaduse paragrahvis 17. Käesolev AS-i SEB Pank 2011. a. konsolideeritud majandusaasta aruanne vastab Eesti Vabariigi seaduste nõuetele. AS SEB Pank ja panga tütarettevõtjad on jätkuvalt tegutsevad äriühingud.

2011. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande audit on läbi viidud kooskõlas Rahvusvaheliste Auditeerimise standarditega. AS-i SEB Pank 2011. a. konsolideeritud majandusaasta aruanne esitatakse ainuaktsionärile Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) kinnitamiseks. Eelmine, 2010. aasta konsolideeritud majandusaasta aruanne kinnitati 28.03.2011. a.

Juhatus liikmed:

“ _____ ”	_____ 2012. a. _____	Riho Unt
“ _____ ”	_____ 2012. a. _____	Paulius Tarbūnas
“ _____ ”	_____ 2012. a. _____	Allan Parik
“ _____ ”	_____ 2012. a. _____	Erki Pugal
“ _____ ”	_____ 2012. a. _____	Eerika Vaikmäe-Koit

I. Sissejuhatus - üldinformatsioon

1. Krediidiasutuse üldandmed

Ärinimi	AS SEB Pank
Asukoht ja aadress	Tornimäe 2, Tallinn 15010, Eesti
Registreerinud riigi nimetus	Eesti Vabariik
Registreerimise kuupäev	08.12.1995
Registrikood	10004252 (EV Äriregister)
Telefon	+372 6 655 100
Faks	+372 6 655 102
SWIFT	EEUHEE2X
e-posti aadress	info@seb.ee
Interneti kodulehekülg	http://www.seb.ee

2. Audiitor

Audiitori ärinimi	AS PricewaterhouseCoopers
Audiitori registrikood	10142876 (EV Äriregister)
Audiitori asukoht ja aadress	Pärnu mnt. 15, 10141 Tallinn, Eesti
Aruande bilansipäev	31.12.2011
Aruandeperiood	01.01.2011 - 31.12.2011
Aruande valuuta ja ühikud	Euro (EUR), miljonites eurodes

II. Tegevusaruanne

1. Krediidiasutuse kontsern vastavalt krediidiasutuste seadusele

1.1. Konsolideerimisgrupp

Ärinimi	Registri number	Registree- rimis- kuupäev	Aadress	Põhitegevusala	Osalus (%) ***	Soetus- maksu- muses (milj. EUR)
AS SEB Liising	10281767	03.10.97	Tallinn, Tornimäe 2	Liising	100.0%	1.5
AS SEB Kindlustusmaakler*	10723587	16.01.01	Tallinn, Tornimäe 2	Kindlustusmaaklerlus	100.0%	0.0
AS Rentacar*	10303546	20.10.97	Haapsalu, Karja 27	Liising	100.0%	0.0
AS SEB Varahaldus	10035169	22.05.96	Tallinn, Tornimäe 2	Varahaldus ja fondijuhtimine	100.0%	2.7
AS Bangalo	10088272	18.10.96	Tallinn, Tornimäe 2	Arvutite rentimine	100.0%	0.3
AS Sertifitseerimiskeskus**	10747013	27.03.01	Tallinn, Pärnu mnt 141	Sertifitseerimis- ja ajatempliteenused	25.0%	1.0
Tieto Estonia Services OÜ**	11065244	30.08.04	Tallinn, Tammsaare tee 47	Infotehnoloogia ja võrguhaldus	20.0%	0.0
						5.5

Kõik ettevõtjad on registreeritud Eesti Vabariigi Äriregistris.

* AS-i SEB Liising konsolideeritud tütarettevõtjad.

** Sidusettevõtjad.

*** Kõigi investeringute puhul võrdub osaluse protsent nii osalusega aktsiate arvust kui ka osalusega häälte arvust.

Investeeringud, mis müüdi aastal 2011 (Lisa 18).

Investeeringud, mis müüdi aastal 2010 (Lisa 22).

Emaettevõtja on AS SEB Pank, mille põhitegevus on pangandus (üldandmed lk 3).

Konsolideerimisgrupp Eesti krediidiasutuste seaduse mõistes ja kontsern konsolideerimises vastavalt IFRS-ile kattuvad.

Mittetulundusühing SEB Heategevusfond on konsolideerimisgruppi mitte kuuluv ühing, mis registreeriti 06.01.2006. Ühingu asutajad on AS SEB Pank ja AS SEB Elu- ja Pensionikindlustus. Ühingu eesmärgiks on rahaliste vahendite kogumine ning jaotamine heategevuslikel eesmärkidel vanemliku hoolitsuseta jäänud lastega tegelevatele organisatsioonidele. Ühingu lõpetamisel antakse pärast võlausaldajate nõuete rahuldamist allesjäänud vara üle samalaadsete eesmärkidega Eesti Vabariigi Valitsuse nimekirja kantud tulumaksusoodustusega mittetulundusühingule või sihtasutusele, avalik-õiguslikule juriidilisele isikule, riigile või kohalikule omavalitsusüksusele.

Mittetulundusühing Spordiklubi United on konsolideerimisgruppi mitte kuuluv ühing, mis alustas tegevust septembris 2008.a. Ühingu asutajaks on AS SEB Pank. Ühingu eesmärgiks on spordiürituste korraldamine harrastuslikul ja võistlustasemel ning oma tegevuse ja toetajate reklaamimiseks reklaamürituste korraldamine. Ühingu lõpetamisel antakse ühingu vara üle ühinguga samalaadsete eesmärkidega mittetulundusühingule või sihtasutusele või teistele isikutele põhikirjaliste eesmärkide saavutamiseks avalikkuse huvides.

Aruandeperioodil toimunud muudatused kontserni koosseisus ja suundumused aastaks 2012

3. märtsil 2011 müüs AS SEB Pank tütarettevõtja AS SEB Enskilda (100% aktsiatest kuulus AS-ile SEB Pank).

Arenguid finantsturgudel, mis krediidikriisi kujul on põhjustanud pingeid arenenud maade majandustes alates 2008. aasta sügisest, nendega seotud geopoliitilisi ilminguid, mõjusid Eesti era- ja avalikule sektorile, ning nendega seotud ootusi 2012. aastaks on kirjeldatud Lisas 1.2 lehekülgedel 18-20. Aruande avalikustamise hetkeks ei ole sündmusi või arengusuundi, mis võiksid mõjutada kontserni finantsstrateegiat 2012. aastal.

1.2. Juhatuse ja nõukogu liikmed ning nendele kuuluvad aktsiad

Juhatuse liikmed: Riho Unt, Paulius Tarbūnas, Allan Parik, Erki Pugal, Eerika Vaikmäe-Koit.

Nõukogu liikmed: Martin Johansson, Stefan Stignäs, Mark Payne, Stefan Davill, Tony Kylberg.

AS-i SEB Pank juhatuse ja nõukogu liikmetel ning nende lähikondlastel, samuti nimetatud isikute poolt koos või üksikult kontrollitavatel äriühingutel ei olnud seisuga 31.12.2011 AS-i SEB Pank aktsiaid.

1.3. Strateegia ja organisatsioon

AS SEB Panga sajaprotsendiline omanik on börsil noteeritud emaettevõtte Skandinaviska Enskilda Banken AB, mis kuulub tähelepanuväärse ajalooa Põhjamaade finantsteenuste grupi SEB Group koosseisu. SEB Panga Grupp on SEB Groupi osaks olev Eesti finantsgrupp, mis teenindab eraisikuid, äriettevõtteid ja avalikku sektorit. Panga näol on tegemist universaalpangaga, mis pakub oma klientidele laias valikus finantsteenuseid.

SEB on juhtiv Põhjamaade finantsteenuste grupp. Kliendisuhetele keskenduva pangana pakub SEB Rootsisis ja Balti riikides finantsnõustamist ning laia valikut finantsteenuseid. Taanis, Soomes, Norras ja Saksamaal keskendub pank korporatiiv- ja investeerimispankundusele, pakkudes täisteenust nii äriühingutest kui ka institutsioonidest klientidele. SEB äritegevuse rahvusvahelist iseloomu kinnitab tõsiasi, et pangal on esindused 20 riigis kogu maailmas. Grupis on ligi 17 000 töötajat.

SEB Panga Grupp viib Eestis ellu SEB Groupi kui Põhja-Euroopa juhtiva, ettevõtlusvaimu, rahvusvahelist kohaolekut ning pikaajalisi suhteid pakkuva panga tegevuspõhimõtteid. Lubame oma klientidele vastastikku kasulikku suhet ning peame oma lubadusest kinni, olles alati uuendusmeelsed. AS SEB Pank on Eesti juhtiv universaalpank. Me oleme esirinnas mitmes valdkonnas, sealhulgas rahavoogude juhtimises, varahalduses ja elukindlustuses. AS SEB Pank tegutseb SEB Groupi Varahalduse Ida-Euroopa tegevuse kompetentsikeskusena.

SEB Pangal on enam kui 833 900 klienti ja 1 210 töötajat. Kliente teenindatakse paljude erinevate kanalite kaudu – pangal on 36 harukontorit, 240 elektroonilist postipanka, 353

sularahaaautomaati ja 6 684 makseterminali. Kasutusel on üle 510 500 deebet- ja krediitkaardi. Lisaks kasutab üle 75% meie klientidest erakliendi internetipanga ja äriklendi internetipanga teenuseid.

2. Olulised sündmused

Tõhusus ja areng

2011. aastal võeti Eestis kasutusele euro. Euro kasutuselevõtmine oli Eesti pangandusajaloo suurim projekt ja SEB Pank mängis pangandussektori sujuvas eurole üleminekus juhtivat rolli. SEB pangandussüsteemi eurole üleminek toimus edukalt. Kõik SEB Panga protsessid viidi uuele valuutale üle ning kõik kliendid said hästi teenindatud.

SEB Pank on võtnud endale juhtiva rolli e-kanalite arendamises ja populariseerimises. 2010. aasta lõpus avas SEB Pank eraklientidele kõige nüüdisaegsema, uuendusliku finantsplaneerimise funktsiooniga internetipanga Eestis. 2011. aasta esimeses kvartalis võttis SEB Pank kasutusele väikekaupmeestele mõeldud kaardimakse lahendused, tänu millele lisandus sadu uusi makseterminali maapiirkondadesse. Kevadel käivitas SEB Pank uue mobiilipanga, mida saab kasutada nii moodsate nutitelefonide kui ka tavamobiiltelefonidega. SEB Pangast sai ühtlasi esimene pank Eestis, kes pakkus spetsiaalset internetipanga rakendust iPhone'ile, lisaks on nüüd spetsiaalne rakendus olemas ka Android-nutitelefonidele. Novembris võttis SEB Pank kasutusele põhjalikult uuendatud internetipanga äriettevõtetele. Aasta jooksul uuendas SEB Pank kõiki oma e-kanaleid.

2011. aastal hakkas SEB Pank oma teenindusvõrgu kaudu müüma spetsiaalselt SEB klientidele loodud RSA Kindlustuse varakindlustustooteid. Alates 16. maist on SEB Panga teenindusvõrgu kaudu võimalik osta järgmisi RSA Kindlustuse tooteid: kohustuslik liikluskindlustus ja täisvastutuskindlustus, kodu- ja reisikindlustus ning juriidiliste isikute varakindlustus. Koostöö on osutunud väga edukaks - 2011. aastal kasvas RSA käive 66 protsendi võrra.

Alates juunist ei pea SEB Panga kliendid enam oma uuele pangakaardile pangakontorisse järele tulema – need saadetakse kliendile posti teel tasuta koju. SEB Pank on esimene pank Eestis, mis pakub sedalaadi teenust kogu oma kliendibaasile. Edaspidi saab 80% klientidest oma uue pangakaardi posti teel, mis säästab vähemalt 120 000 kliendile vaeva minna pangakontorisse pelgalt uue kaardi kättesaamiseks.

Sügisel võttis SEB Liising kasutusele spetsiaalse liisingu vähese süsinikdioksiidiheitega sõidukitele, olles seega Eestis esimene ettevõtte, mis pakub eraklientidele soodsamaid liisingutingimusi, kui ostetav uus auto on keskkonnasäästlik (st sõiduki süsinikdioksiidiheide jääb alla 130 g/km). SEB Pank jälgib enda tarbeks uute autode soetamisel ökoloogilist jalajälge. Kõigi SEB Panga ametiautode heitetase peab olema väiksem kui 130 g/km.

SEB Pank valiti ettevõtteks, kes maksis välja kindlustushüvitised novembris Leedus pankrotistunud AB Bankas Snoras Eesti filiaali klientidele.

Organisatsioon

SEB Pank muutis oma jaepanganduse struktuuri ning nüüdsest jaguneb pangakontorite võrgustik nelja regiooni vahel. Põhja-, Lõuna-, Lääne- ja Ida-Eesti regioonide tegevust juhivad piirkondlikud juhid, kelle otsustusõigusi on laiendatud ja kes vastutavad oma piirkonna kliendisuhete arendamise ja juhtimise eest. Selle muudatusega on SEB Pank pühendanud rohkem tähelepanu ärivõimalustele maakondades ja seetõttu on paranenud ka SEB üle-eestiline tegutsemismudel.

2011. aastal pälvis SEB Pank mitu auhinda:

Ülemaailmne majandusajakiri The Banker nimetas SEB Panga Eesti parimaks pangaks 2011. aastal.

Euromoney nimetas SEB Panga parimaks Balti ja Põhjamaade pangaks. Lisaks konkursil Euromoney's Awards for Excellence 2011 saadud tiitlitele paistis SEB Pank silma ka mitmes muus kategoorias: parim M&A tehingute sooritaja ja parim rahavoogude juhtija Baltikumis ja Põhjamaades.

Global Finance nimetas 2011. aasta tulemuste põhjal SEB Panga Eesti parimaks kaubanduse finantseerijaks 2012. aastaks.

Metasite'i koostatud 2011. aasta Balti e-pangandusraportis oli SEB internetipank Eestis esikohal.

Eesti Turvaettevõtjate Liit andis oma 2010. aasta turvalahenduse auhinna SEB Pangale, mis oli aasta jooksul oma kõigile sularahautomaatidele paigaldanud kopeerimisvastased seadmed, et takistada pangakaartide andmete kopeerimist. Seadmed tarnis ja paigaldas AS Hansab.

Kliendisuhted ja klientide rahulolu

EPSI Balticu 2011. aastal teostatud uurimuse kohaselt peavad kliendid kliendirahulolu osas SEB Panga Eesti juhtivaks pangaks. Suurimate pankade ja konkurentide seas sai SEB Pank kõrgeima hinnangu mitte üksnes era- ja ärisegmendis, vaid ka ettevõtete sotsiaalse vastutusega seotud tegevuste osas.

Sotsiaalne vastutus ja sponsorlus

SEB Pank ja Tartu Maratoni Klubi sõlmisid sponsorlepingu, mille kohaselt jätkab pank klubi tegevuse toetamist aastatel 2011 kuni 2015. Tartu Maratoni Klubi korraldab rahvaspordi ürituste sarja, kuhu kuuluvad kõige professionaalsemalt korraldatud massispordi üritused Balti riikides, mis pälvivad suurt tähelepanu ja meelitavad ligi palju osalejaid.

SEB Pank sponsoreerib mitmeid meie piirkonna suurimaid spordiüritusi. 2011. aastal osales rohkem kui 17 000 jooksjat SEB Tallinna Maratonil, mis oli suurim Balti riikides peetud spordiüritus. 1400 inimest osales viiendal SEB Tartu rulluisumaratonil. Rohkem kui 7000 ratturit osales neljateistkümnendal SEB Tartu rattamaratonil.

AS SEB Pank ja AS Tallink Grupp asutasid 2011. aasta esimeses kvartalis mittetulundusühingu SEB Tallink Tennis Team, mis töötab välja professionaalse

ettevalmistussüsteemi andekatele noortele tennisemängijatele ja aitab neil saavutada maailmatasemel tulemusi. Pikaajaliselt tegutsema kavandatud meeskonna strateegiline eesmärk on arendada noortest talentidest tennisiste, kellel on eeldusi murda läbi rahvusvahelisele areenile.

SEB Pank toetab Eesti juhtivat äriplaanikonkurssi Ajujaht, mille eesmärk on aidata kaasa uute teadmuspõhiste ettevõtete loomisele ning edendada õpilaste ja noorteadurite ärioskusi. 2011. aasta konkursi võitja kuulutati välja mais – selleks osutus ettevõtte Virtual Garden. Oktoobris esitati 2012. aasta konkursiks rohkem kui 300 äriplaani ning detsembris kuulutati välja 20 finalistit. Võitja tehakse teatavaks 2012. aasta kevadel.

SEB Pank on tegelenud juba aastaid heategevusega, pöörates erilist tähelepanu kasvavale põlvkonnale. Senini on Eesti kõige põletavamaks sotsiaalseks probleemiks olnud ilma vanemliku hoolitsuseta lapsed. SEB Pank asutas nende laste abistamiseks 2005. aastal mittetulundusühingu SEB Heategevusfond. Juba kolmandat aastat järjest palus SEB Heategevusfond asenduskodude ja varjupaikade töötajatelt abi laste jõulusoovide edastamisel. Fond avaldas soovid ülipopulaarse portaali jõulupuul ning inimestel üle Eesti oli võimalik teha isiklik annetus või kink ühele või mitmele lapsele. 1060 lapse soovinimekiri oli väga mitmekesine, ent headel inimestel ei kulunud nädalatki, et leida üles soovid ja aidata unistustel tegelikkuseks saada. Rohkem kui tuhat inimest tegid nädala jooksul annetuse, tänu millele saime jõuluõhtul täita just need soovid, mis olid laste poolt edastatud.

SEB Pank on alates 2003. aastast olnud Eesti Rahvusooperi kuldsponsor. 2011. aastal viis SEB Pank sisse SEB publikupreemia ja Eesti Rahvusooperi külastajad valisid 2011. aasta publikupreemia laureaatideks Helen Lokuta ja Oliver Kuusiku.

3. Tasustamise põhimõtted SEB Panga grupis

Töötasupoliitika

SEB Panga Grupi visioon on olla usaldusväärne partner edasipüüdlikele klientidele. Selle visiooni edasiviimiseks ja toetamiseks on oluline, et SEB Panga Grupp suudaks kaasata, hoida, arendada ja premeerida õigeid talente. SEB Panga Grupi töötasupoliitika on raamistik pikaajalise väärtuse loomise hüvitamiseks kooskõlas aktsionäride huvidega. See tugineb tõhusal tulemustele orienteeritud töökultuuril koos kvaliteetse riskijuhtimisega, arvestades kapitali piisavust ja vajalikku likviidsust.

SEB Panga Grupp usub ja soodustab püsivat ja dünaamilist tulemustele orienteeritud töökultuuri kui pikaajalise edu saavutamise vahendit ja stimuleerib tulemuste saavutamist ning õiget käitumist.

Tulemusjuhtimise protsess – selgete ja ühiste eesmärkidele suunatud tulemusmõddikute seadmine, eesmärkide täitmise pidev jälgimine ja tulemustele vastava tasusüsteemi loomine – on pangas kehtiva tulemusjuhtimise kultuuri alus.

SEB Panga Grupi töötasu struktuur koosneb kolmest koostisosast:

- a) põhitasu või tunnitasu (tasu fikseeritud koostisosa);
- b) tulemustasu:
 - a. lühiajaline rahaline tulemustasu;
 - b. pikaajaline aktsiatel põhinev tulemustasu;
 - c. ühekordsed preemiad;
- c) muud soodustused.

SEB Grupi Remuneration and Human Resources Committee (töötasu- ja personalikomitee) vastutab töötasupoliitika ja -tavade jälgimise eest SEB Grupis, kuhu kuulub ka SEB Panga Grupp.

SEB Pangas on moodustatud töötasukomitee. SEB Panga Töötasukomitees on neli liiget, kellest kolm on SEB Panga nõukogu liikmed. Töötasukomitee vastutab tasustamist puudutavate otsuste, SEB Panga Grupi riskile ja riskijuhtimisele mõju omavate otsuste ettevalmistamise eest. Töötasukomitee esimees ja liikmed on isikud, kellel ei ole SEB Panga Grupis täidesaatvaid ülesandeid. Selliste otsuste ettevalmistamisel arvestab töötasukomitee aktsionäride, investorite ja krediidasutuse teiste huvirühmade pikaajalisi huve.

Töötasupoliitika kinnitab AS SEB Panga nõukogu. Poliitika kinnitamise ettevalmistavas etapis, kord aastas, vaatab personali- ja koolitusdivisjoni juht töötasupoliitika üle ja teeb poliitika muudatusettepaneku pärast panga kontrollifunktsioonidega konsulteerimist. Personali- ja koolitusdivisjoni juht esitab ettepaneku juhatusel ja töötasukomiteele, kes esitab ettepaneku nõukogule lõplikuks kinnitamiseks.

Tulemuste mõõtmine ja riskijuhtimine

Finantstulemusi mõõdetakse SEB Panga grupis grupi, divisjoni ja äriüksuse tasandil. Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) on kehtestanud mudeli riskikapitali arvutamiseks ja jaotamiseks äripoolele. Riskikapitali jaotamine peegeldab iga ärivaldkonna riski. Finantstulemuste riski korrigeerimine tugineb antud jaotusmudelil, lisaks võetakse arvesse olemasolevat konkurentsi ja eeldatavaid olemasolevaid ja tulevaseid riske. Samuti on töötasumudelil olulisteks parameetriteks individuaalne tulemus ja käitumine. Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) on kehtestanud grupiülese protsessi iga töötaja tulemuste ja käitumise hindamiseks ja kajastamiseks, kus olulisel kohal on nii kvalitatiivsete kui kvantitatiivsete isiklike eesmärkide püstitamine ja hindamine.

Tulemustasu otstarve ja parameetrid

SEB Panga grupp usub tugevate tulemuste, soovitud käitumiste ja tasakaalustatud riskivõtmise soodustamise. Tulemustasu eesmärgiks on stimuleerida ja premeerida sooritust ning käitumist, et luua lühi- ja pikaajalist omanikuväärtust; samuti on see oluline viis paindliku töötasukulu saavutamiseks.

SEB Panga grupi lühiajaline rahaline tulemustasu tugineb töötaja individuaalsel aastasooritusel ja käitumisel kui ka kogu meeskonna/äriüksuse, SEB Panga grupi ja SEB grupi tulemustel tervikuna.

Erandina käsitletavate töötajate tasustamine

Riigikogu on 2011 aastal vastu võtnud "Investeerimisfondide seaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seaduse", mis kehtib alates 3. aprillist 2011. Selle seadusega on

rakendatud uued töö tasustamise reeglid, mille eesmärgiks on kindlustada, et kõik finantsasutused Eestis võtaksid riske kontrollitult ning kaalutletult ning seda, et töö tasustamise korraldus samuti toetaks hoolikalt kaalutletud riskivõtmist. Ülaltoodud seadus on kooskõlas Euroopa Liidu seadusandluse ning CEBS (*the Committee of European Banking Supervisors*) tasustamispoliitika ja -praktika juhenditega.

Kooskõlas uute juhenditega on SEB defineerinud nõ. ”erandina käsitletavat töötajat” kelleks lisaks AS SEB Pank juhatusele on töötajad, kes on jagatud nelja kategooriasse:

- A. Tippjuhtkond (sh juhatuse liikmed).
- B. Kontrollifunktsioonide vastutavad isikud.
- C. Riskivõtjad, st töötajad, kellel on oluline mõju krediidasutuse riskiprofiilile (teevad otsuseid, mis mõjutavad panga riskipositsioone), sh riskijuhid või *Compliance* osakonna töötajad.
- D. Ametikohad, kelle tasu on samas palgaastmestikus kui vastava ettevõtte juhatuse liikmetel.

AS SEB Panga nõukogu kinnitab erandina käsitletavate töötajate nimekirja vastavalt juhatuse ettepanekule. Nimekirja koostavad Compliance osakond ja riskikontrolli osakond.

Töötasu koosneb põhitasust ja tulemustasust. Tulemustasu on seotud töösooritusega ja selle määramine ja väljamaksmine võib olla nii rahaline kui mitterahaline.

Tulemustasu maksimaalsed tasemed

SEB Panga Grupp kehtestab mõistliku tasakaalu fikseeritud ja muutuva tasu vahel, kaaludes tasu väljamakse hetke riskide tekkida võimise hetkega. See tähendab, et erinevatele töötajate kategooriatele kehtivad teatud kindlad ülempiirid ja edasilükkamistähtajad. Tulemustasu ei tohi ületada 100% aastasest põhitasust.

Teatud osa väljamaksmine tulemuspalgast jaotatakse kolme kuni viie aasta peale selleks, et hinnata nii tulemustasu määramisel kasutatud tegevussooritust, kui ka selle jätkusuutlikkust ja sellega seonduvaid võimalikke riske.

SEB Panga Grupp jätab endale õiguse tulemustasu väljamaksmisest kas osaliselt või täielikult loobuda või selle suurust vähendada pärast aruandeaasta majandustulemuste hindamist juhul, kui SEB Panga Grupi tulemused ei vasta kinnitatud ärilistele eesmärkidele.

Edasilükatava tulemustasu struktuur

Tugindes KAS § 57' lg 2, arvestades panga tegevuse laadi, ulatust ja keerukuse astet, tulemustasude osakaalu töötajate kogutulust ning asjaolu, et praktilistel kaalutlustel ei ole peetud võimalikuks luua programmi SEB Panga (mille 100% aktsiate omanik on Skandinaviska Enskilda Banken AB) aktsiate emiteerimiseks SEB Panga töötajatele, on SEB Panga Grupp otsustanud mitte rakendada tulemustasude väljamakset krediidasutuse aktsiate, aktsiaoptsoonide või muude sarnaste õiguste vormis ja kehtestada tulemustasude väljamaksmisele alljärgnev kord.

Edasi lükatakse nende erandina käsitletavate töötajate kategooriasse kuuluvate töötajate tulemustasu, kelle aastane tulemustasu on:

- a) 10 000 eurot või rohkem ja;
- b) ületab 40% töötaja kogu hüvitisest aastas (tingimust ei kohaldata töötajatele, kes on kantud Skandinaviska Enskilda Banken AB "Specially Regulated Staff List"i vastavalt Skandinaviska Enskilda Banken AB poliitikale).

Edasilükatud tulemustasu osa on vähemalt 40%. SEB Pank on defineerinud 103 töötajat erandina käsitletavate töötajatena, sealhulgas juhatus. SEB Grupis kehtiv pikaajaline aktsiatel põhinev tulemustasude süsteem on SEB Grupi ülene Skandinaviska Enskilda Banken AB aktsiatel põhinev programm ning see laieneb valitud juhtidele ja võtmetöötajatele.

Tasustamine 2011. aastal

(miljonites eurodes)

	Tasu			Töötajate arv		
	Erandina käsitletavad töötajad	Teised töötajad	KOKKU	Erandina käsitletavad töötajad	Teised töötajad	KOKKU
Põhitasu	4.1	17.5	21.7	97	1306	1403*
Tulemustasu	0.7	1.6	2.2	90	1140	1230
<i>sisaldab:</i>						
<i>Lühiajaline rahaline tulemustasu</i>	0.5	1.5	2.0			
<i>Pikaajaline aktsiatel põhinev tulen</i>	0.2	0.1	0.2			
Tulemustasu edasilükatav osa	0.4	0.2	0.6			
Ühekordsed preemiad	0.5	0.0	0.5			
Koondamishüvitis **			0.5			97
Kokku lepitud kuid seni väljamaksmata koondamishüvitis			-			

* Sealhulgas mitte aktiivseid töötajaid oli 193.

** Suurim koondamishüvitis oli 32 988 eurot.

4. Suhtarvud

(miljonites eurodes)

	31.12.11	31.12.10
Puhaskasum	98.1	54.5
Keskmine omakapital	581.1	504.4
Omakapitali tulukus (ROE), %	16.88	10.81
Varad, keskmine	4,214.9	4,540.3
Vara tulukus (ROA), %	2.33	1.20
Neto intressitulu	88.7	75.2
Intressitootvad varad, keskmine	4,101.7	4,375.9
Puhas intressimarginaal (NIM), %	2.16	1.72
Laenukahjumitega korrigeeritud neto intressitulu	113.5	66.1
Intressitootvad varad, keskmine	4,101.7	4,375.9
Laenukahjumitega korrigeeritud netointressimarginaal, %	2.77	1.51
Intressitulu	129.8	124.5
Intressitootvad varad, keskmine	4,101.7	4,375.9
Intressitootvate varade intressitootlus, %	3.16	2.85
Intressikulu	41.1	49.3
Intressikandvad kohustused, keskmine	3,537.8	3,896.5
Võõrkapitali hind, %	1.16	1.27
Hinnavahe (Spread), %	2.00	1.58
Kulude ja tulude suhe, %	45.1	49.1
Individuaalselt allahinnatud laenude osakaal portfellis, %	2.25	3.51

Selgitused

Omakapitali tulukus (ROE) = Puhaskasum/Keskmine omakapital * 100

Keskmine omakapital = (Aruandeaasta omakapital + Eelmise aasta omakapital)/2

Vara tulukus (ROA) = Puhaskasum/Varad, keskmine * 100

Varad, keskmine = (Aruandeaasta varad + Eelmise aasta varad)/2

Puhas intressimarginaal (NIM) = Neto intressitulu/Intressitootvad varad, keskmine * 100

Intressitootvate varade intressitootlus = Intressitulu/Intressitootvad varad, keskmine * 100

Võõrkapitali hind = Intressikulu/Intressikandvad kohustused, keskmine * 100

Hinnavahe (Spread) = Intressitootvate varade intressitootlus - Võõrkapitali hind

Kulude ja tulude suhe = Tegevuskulud kokku/Tulud kokku * 100

Individuaalselt allahinnatud laenude osakaal portfellis = Individuaalselt allahinnatud laenud/Laenud klientidele * 100

Intressitootvad varad:

Nõuded keskpangale
 Nõuded krediidasutustele
 Nõuded klientidele
 (kõik ilma kogunenud intressideta)

Intressi kandvad kohustused:

Võlgnevus krediidasutustele
 Võlgnevus klientidele
 Laenufondid
 Allutatud kohustused
 (kõik ilma kogunenud intressideta)

Tegevuskulud kokku:

Personalikulud
 Muud tegevuskulud
 Materiaalse ja immateriaalse põhivara kulum ja väärtuse muutus

Tulud kokku:

Neto intressitulu
 Neto teenustasutulu
 Netotulu valuutatehingutelt
 Netotulu õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavatelt finantsvaradelt
 Dividenditulu
 Netotulu investeerimistegevusest
 Kasum sidusettevõtete kapitaliosalusest
 Muud tegevustulud

Varade kvaliteet

(miljonites eurodes)

	<u>31.12.11</u>	<u>31.12.10</u>
Koguvarad	4,104.0	4,325.8
Tähtajaks tasumata nõuded ja laenud*	166.4	205.3
Suhe koguvarasse, %	4.05	4.75
Laenude ja nõuete allahindlus	131.0	179.5

* Laenu tähtaja ületanud põhiosa võlg.

III. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne**1. Konsolideeritud kasumiaruanne**

(miljonites eurodes)	Lisa	2011	2010
<i>Intressitulu</i>	3	129.8	124.5
<i>Intressikulu</i>	4	-41.1	-49.3
Neto intressitulu		88.7	75.2
<i>Komisjoni- ja teenustasutulu</i>	5	51.1	52.9
<i>Komisjoni- ja teenustasukulu</i>	6	-13.9	-14.3
Neto teenustasutulu		37.2	38.6
Netotulu valuutatehingutelt	7	4.9	7.7
Netotulu õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavatel finantsvaradel	8	2.2	-2.2
Netotulu investeerimistegevusest	16	-0.2	0.1
Kasum sidusettevõtete kapitaliosalusest	18	0.1	0.0
Muud tegevustulud	9	0.5	2.3
Personalikulud	10	-34.8	-34.1
Muud tegevuskulud	11	-22.3	-23.7
Materiaalse ja immateriaalse põhivara kulum ja väärtuse muutus	19, 20, 21	-3.0	-3.6
Kasum enne laenukahjumeid		73.3	60.3
Laenukahjumid	12	24.8	-9.1
Kasum enne tulumaksu		98.1	51.2
Tulumaks		0.0	0.0
Puhaskasum jätkuvalt tegevuselt		98.1	51.2
Puhaskasum mittejätkuvalt tegevuselt	22	0.0	3.3
Puhaskasum		98.1	54.5
Ainuaktsionärile kuuluv kasumi osa		98.1	54.5

2. Konsolideeritud koondkasumiaruanne

	2011	2010
Puhaskasum	98.1	54.5
Muud koondtulud/kulud		
Müügivalmis finantsvarade ümberhindlus	-0.1	0.0
Kokku muud koondtulud/kulud	-0.1	0.0
Kokku koondtulud	98.0	54.5
Emaettevõtja ainuaktsionärile (kokku)	98.0	54.5
-Kokku koondtulud jätkuvalt tegevuselt	98.0	51.2
-Kokku koondtulud mittejätkuvalt tegevuselt	0.0	3.3
	98.0	54.5

Aastaruande lisad lehekülgedel 18 - 92 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

3. Konsolideeritud finantsseisundi aruanne

(miljonites eurodes)

	Lisa	31.12.11	31.12.10
VARAD			
Sularaha kassas		38.7	38.9
Nõuded keskpangale	13	49.5	316.2
Nõuded krediitiasutustele	14	423.0	279.5
Nõuded klientidele	15	3,540.5	3,606.7
Kauplemiseks hoitavad finantsvarad	16	21.0	21.9
Müügiootel finantsvarad	16	4.9	5.0
Muu vara	17	18.0	47.8
Investeeringud sidusettevõtjatesse	18	0.5	0.4
Immateriaalne põhivara	19	0.4	0.5
Materiaalne põhivara	20	7.5	7.3
Kinnisvarainvesteeringud	21	0.0	1.6
VARAD KOKKU		4,104.0	4,325.8
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL			
Võlgnevus krediitiasutustele	23	948.5	1,419.4
Võlgnevus klientidele	24	2,378.8	2,149.4
Laenufondid	25	18.1	13.3
Muud kohustused	26	54.8	72.1
Finantskohustused õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	27	20.5	22.3
Eraldised	28	2.9	0.3
Allutatud kohustused	29	50.1	117.2
Kohustused kokku		3,473.7	3,794.0
Aktsiakapital	30	42.5	42.5
Aažio		86.1	86.1
Reservid	32	19.8	19.9
Jaotamata kasum		481.9	383.3
Omakapital kokku		630.3	531.8
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU		4,104.0	4,325.8

Aastaruande lisad lehekülgedel 18 - 92 on raamatupidamise aastaruande lahutamatud osad.

4. Konsolideeritud rahavoo aruanne

(miljonites eurodes)

	Lisa	2011	2010
I. Rahavood äritegevusest			
Saadud intressid		128.9	126.4
Makstud intressid		-41.8	-53.3
Saadud teenustasu	5	51.1	52.9
Makstud teenustasu	6	-13.9	-14.4
Neto väärtpaberitulud ja muud tegevustulud		4.3	79.1
Personalikulud ja muud tegevuskulud		-53.1	-53.0
Ümberhindamise korrigeerimised		0.0	-0.1
Rahavood äritegevusest enne äritegevusega seotud varade ja kohustuste muutust		75.5	137.6
Äritegevusega seotud varade muutus:			
Tähtajalised nõuded pankadele ja kohustuslik reserv keskpangas		-322.1	165.3
Laenud ja nõuded klientidele		91.0	259.8
Muud varad		1.9	2.9
Äritegevusega seotud kohustuste muutus:			
Võlgnevused krediitiasutustele		-481.7	-508.2
Võlgnevused klientidele		228.7	118.8
Laenufondid		4.8	1.3
Muud kohustused		-4.4	-41.1
Rahavood äritegevusest		-406.3	136.4
II. Rahavood investeerimistegevusest			
Investeeringusportfelli väärtpaberite muutus, suurenemine-/vähenemine+		-0.3	69.0
Laekumine sidusettevõtjate ja tütarettevõtjate müügist ning likvideerimisest		0.4	0.2
Kinnisvara, materiaalse ja immateriaalse vara ost	19, 20, 21	-3.4	-3.2
Laekumine kinnisvara, materiaalse ja immateriaalse vara müügist	19, 20, 21	1.9	1.9
Rahavood investeerimistegevusest, jätkuv tegevus		-1.4	67.9
Rahavood investeerimistegevusest, mittejätkuv tegevus		0.0	3.3
III. Rahavood finantseerimistegevusest			
Võlakirjade tagasios (kustutamine)		0.0	-0.5
Allutatud laenude tagasimaksmine		-67.0	-50.0
Rahavood finantseerimistegevusest		-67.0	-50.5
Neto raha ja selle ekvivalentide muutus		-474.7	157.1
Raha ja selle ekvivalendid perioodi alguses		562.0	405.3
Välisvaluuta kursimuutuste mõju rahale ja selle ekvivalentidele		0.0	-0.4
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpus		87.3	562.0
Raha ja selle ekvivalentide jääk koosneb:		31.12.11	31.12.10
Kassa		38.7	38.9
Nõuded keskpangale ilma kohustusliku reservita		0.0	272.8
Likviidsed hoiused teistes krediitiasutustes		47.4	248.9
Väärtpaberite kauplemisportfell		1.2	1.4
		87.3	562.0

Kõik raha ekvivalendid on vähem kui 3 kuu jooksul Grupi poolt vabalt kasutatavad.

Aastaruande lisad lehekülgedel 18 - 92 on raamatupidamise aastaruande lahutamatud osad.

5. Konsolideeritud omakapitali muutuse aruanne

(miljonites eurodes)

	Aksia- kapital (lisa 30)	Üle- kurss (aazio)	Reservid (lisa 32)	Jaota- mata kasum	Oma- kapital kokku
Aasta algus 01.01.2010	42.5	86.1	21.2	327.2	477.0
Reservkapital	0.0	0.0	-1.2	1.2	0.0
Muud	0.0	0.0	0.0	0.3	0.3
Puhaskasum	0.0	0.0	0.0	54.5	54.5
Kokku koondtulud	0.0	0.0	0.0	54.5	54.5
Saldo seisuga 31.12.2010	42.5	86.1	20.0	383.2	531.8
Aasta algus 01.01.2011	42.5	86.1	20.0	383.2	531.8
Reservkapital	0.0	0.0	-0.1	0.1	0.0
Muud	0.0	0.0	0.0	0.5	0.5
Puhaskasum	0.0	0.0	0.0	98.1	98.1
Muud koondkulud:					
Müügiootel finantsvarade väärtuse muutus	0.0	0.0	-0.1	0.0	-0.1
Kokku muud koondkulud	0.0	0.0	-0.1	0.0	-0.1
Kokku koondtulud/kulud	0.0	0.0	-0.1	98.1	98.0
Saldo seisuga 31.12.2011	42.5	86.1	19.8	481.9	630.3

Aastaaruande lisad lehekülgedel 18 - 92 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Lisa 1

RAAMATUPIDAMISARVESTUSE PÕHIMÕTTED

AS SEB Pank (reg. nr. 10004252) on Tallinnas (Eestis), Tornimäe 2 registreeritud krediiasutus, mille ainuaktsionäriks on Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ), asukohamaa Rootsi, kes on ka lõplikku kontrolli teostav osapool (lisa 30).

AS SEB Pank kontsernis oli 2011. aasta lõpus 1,210 töötajat (2010 1,322). AS-i SEB Pank 2011. aasta konsolideeritud majandusaasta aruanne on avaldamiseks heaks kiidetud AS-i SEB Pank juhatuse poolt ja esitatakse kinnitamiseks ainuaktsionäriks.

Arvestus- ja esitusvaluuta

1. jaanuaril 2011 ühines Eesti Vabariik euroalaga ja võttis rahvusvaluutana kasutusele euro, mis asendas Eesti krooni. Sellest tulenevalt on AS SEB Pank ja tütarettevõtjate arvestusvaluutaks alates 1. jaanuarist 2011 euro. Muutus arvestusvaluutas on kajastatud edasiulatuvalt. Seisuga 1. jaanuar 2011 on ematettevõtte ja Eestis asuvad tütarettevõtjad teostanud raamatupidamiskontode saldode ümberarvestuse, lähtudes valuutakursist 15,6466 krooni/euro.

2011. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on esitatud eurodes. Aruandes esitatud võrdlusandmed on Eesti kroonidest eurodesse ümber arvestatud üleminekukursiga 15,6466 krooni/euro. Kuna nimetatud kurss on ühtlasi ka varasematel perioodidel kehtinud fikseeritud vahetuskurss, ei tekkinud ümberarvestusest kursierinevusi.

Käesolev konsolideeritud raamatupidamise aruanne on koostatud miljonites eurodes kui ei ole teisiti näidatud.

1.1. Koostamise alused

Käesolev AS SEB Pank kontserni (Grupp) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt (IFRS – International Financial Reporting Standards). Käesoleva konsolideeritud aruande koostamisel rakendatud peamised raamatupidamisarvestuse põhimõtted on toodud allpool. Kui ei ole teisiti näidatud, on neid põhimõtteid kohaldatud järjepidevalt kõikide esitatud aastate kohta.

Majandustehinguid on kirjendatud soetusmaksumuse printsiibil nende tekkimise momendil, välja arvatud mõnedel juhtudel, kus alljärgnevates arvestuspõhimõtetes on kirjeldatud teisiti (so. finantsvarad õiglasel väärtuses).

Raamatupidamise aruanded on koostatud tekkepõhise arvestusprintsiibi kohaselt. Grupp liigitab oma kulud vastavalt nende olemusele.

Kirjete esitamise viisi või klassifitseerimise muutmisel konsolideeritud raamatupidamisaruandes on ümber klassifitseeritud ka vastavad eelmiste perioodide summad, v.a. juhul kui raamatupidamisarvestuse põhimõtetes on teisiti sätestatud.

Käesoleva aruande koostamise hetkeks on välja antud uusi rahvusvahelisi finantsaruandluse standardeid ning nende tõlgendusi, mis muutuvad kontsernile kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2011 või hiljem algavate perioodide aruannetele. Antud peatüki lõpus on esitatud nende standardite ülevaade ja kontserni juhtkonna hinnang uute standardite ja tõlgenduste võimaliku mõju kohta finantsaruannetele esmakordse rakendamise perioodil (lisa 1.22. Lisa 1.22 annab samuti ülevaate uutest IFRS standarditest, nende täiendustest ja tõlgendustest, mis muutuvad Grupile kohustuslikuks alates 1.01.2012 või hilisematel perioodidel ja mida Grupp ei ole rakendanud ennetähtaegselt.

1.2. Olulised raamatupidamisarvestuslikud hinnangud

Konsolideeritud finantsaruannete esitamine vastavalt rahvusvahelistele finantsaruandluse standarditele, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, eeldab teatud oluliste juhtkonnapoolsete raamatupidamisarvestuslike hinnangute ning eelduste tegemist, mis mõjutavad aruande kuupäeva seisuga raporteeritavate varade ja kohustuste jääke ning tingimuslike varade ja kohustuste esitamist ning aruandeperioodil kajastatud tulusid ja kulusid. Kuigi mitmed aruandes esitatud finantsnäitajad põhinevad juhtkonna teadmistel ja hinnangul, mis on tehtud juhtkonna parima teadmise kohaselt, võib tegelik tulemus nendest hinnangutest oluliselt erineda. Täpsem hinnangute ülevaade on toodud vastavate arvestuspõhimõtete või lisade all.

Olulisi hinnanguid on kasutatud eelkõige järgmistes valdkondades:

- a) laenude allahindlused, sh. tagatiste õiglase väärtuse hindamine (lisa 2.2)
- b) varade ja kohustuste õiglane väärtus (lisa 2.7)

Antud hinnanguid kaalutakse pidevalt ajaloolise kogemuse ja muude tegurite põhjal, sh. ootused tuleviku sündmuste kohta, mida on antud tingimustes mõistlikeks hinnatud. Muutused hinnangutes võivad omada olulist mõju selle perioodi finantsaruannetele, mille hinnanguid muudeti. Juhtkond usub, et aluseks olevad eeldused on kohased ning nende põhjal koostatud Grupi majandusaasta finantsaruanded kajastavad Grupi finantsseisundit ja majandustulemusi õigesti ning õiglaselt.

Arengud globaalsetel finantsturgudel

Arenenud maade majandust alates 2008. aasta sügisest negatiivselt mõjutanud krediidikriis jõudis 2011. aastal uude faasi. Ameerika Ühendriikide eluasemeturult alguse saanud probleemid on nüüdseks ühel või teisel kujul jõudnud Euroopa riikide valitsussektoritesse, misjärel on kasvanud eurosooni ja teiste aastakümnete pikkuse integratsiooni tulemusel moodustunud institutsioonide lagunemise tõenäosus. SEB prognoosib praegu järgmiseks aastaks reaalse SKT 0,4-protsendilist langust eurosoonis (võrdluseks, veel aasta tagasi oli prognoosiks 1,5-protsendiline kasv).

Globaalses mastaabis, suure tõenäosusega saavad krediidikriisil olema geopoliitilised tagajärjed. On suur võimalus, et esimesed neist saavad tuntavaks juba 2012. aastal, sest just sel aastal toimuvad presidendivalimised Venemaal ja Ameerika Ühendriikides, aga ka võimu üleminek ühelt põlvkonnalt teisele Hiinas. Igaüks nendest sündmustest võib oluliselt mõjutada üleilmset või regionaalset jõudude tasakaalu.

Eurosooni probleemide taustal paistab Läänemere regioon eesotsas Saksamaa ja Rootsiiga olevat suhteliselt heas olukorras. On päris kõnekas tõsiasi, et kui reastada kõik Euroopa

Liidu riigid nende kindlustunde indeksi järgi, siis on viis kõige optimistlikumat maad Saksamaa, Rootsi ja kolm Balti riiki. Samas tuleks väga tähelepanekult jälgida Rootsi kinnisvaraturu arenguid. On päris selge, et kui sealsed arengud osutuvad ebasoodsateks, on sellel ka Eesti majandusele kaugeleulatuvad tagajärjed.

Mõju klientidele/laenusajatele

Finantsturgude jätkuv ebastabiilsus ning üldine majandussurutise mõõdukas paranemine on süvendanud laenusajate ebakindlust kuigi tegelikel finantsnäitajatel põhinev võlgnike maksevõime on paranenud. Grupi juhtkonna poolt tehtud rahavoogude plaanid ning monetaarsete ja mitte-monetaarsete varade väärtuse hindamine kohanenud majanduskeskkonnas annavad põhjust eeldada stabiilset väljavaadet. Olemasoleva info valguses on juhtkond peamiste majandusharude olulised riskipositsioonid identifitseerinud ja võtnud erilise regulaarse vaatluse alla. Varade väärtuse languse hindamiseks koostatud rahavoogude planeerimisel tehtud eeldused on turuolukorrale vastavalt üle vaadatud.

Mõju laenu tagatisele (eriti kinnisvara)

Laenude allahindluse määramisel on arvesse võetud juhtkonna hinnanguid nende varade laekuvuse osas bilansipäeva seisuga, võttes arvesse ka rahavoogusid, mis võivad tekkida tagatiseks oleva kinnisvara müügist (millest on maha arvatud tagatise omandamise ja müümisega seotud kulud). Paljude tagatisvarade turgu Eestis, eriti kinnisvaraturgu, on endiselt mõjutamas majanduslik ebakindlus Eestis ja ümbritsevas keskkonnas, mis on kaasa toonud teatud tüüpi varade väiksema likviidsuse. Samas on enamus realiseeritavast tagatisvarast müüdud ennustatud hinnatasemel. Nõrga likviidsusega varade ja realiseeritavate tagatiste turuhinna määramisel on kasutatud Grupi tasemel heaks kiidetud pikaajalise diskonteeritud rahavoo teenimise võime alusel arvatud potentsiaalset turuväärtust.

1.3. Konsolideerimine

AS SEB Pank kontserni konsolideeritud finantsaruanded sisaldavad emaettevõtja AS SEB Pank ja tema tütarettevõtjate finantsaruandeid seisuga 31.12.2011. Konsolideeritud tütarettevõtjad on toodud leheküljel 4 (vt. tabel 1.1).

Konsolideerimisel liidetakse panga ja tütarettevõtjate finantsseisundi aruanded ja kasumiaruanded rida-realt, elimineerides omavahelised saldod, käibed ja realiseerimata tulu kontserni ettevõtjate vahelistelt tehingutelt. Elimineeritud on ka realiseerimata kahjumid, v.a. kui tehing viitab loovutatud vara väärtuse langusele. Konsolideeritud on kõikide nende ettevõtjate aruanded, milles AS SEB Pank omab kontrolli. Konsolideerimisel kasutatud tütarettevõtjate aruanded on koostatud kooskõlas emaettevõtja arvestuspõhimõtetega.

Tütarettevõtjad

Tütarettevõtjateks loetakse ettevõtjad, mille üle emaettevõtja omab piisavat kontrolli. Kontrolli olemasolu eeldatakse kui emaettevõtjale kuulub otseselt või kaudselt üle 50%-line osalus hääleõigusest või ettevõtja omab muul moel kontrolli teises ettevõtjas, määramaks nende finants- ja tegevuspõhimõtteid ning teostab kontrolli nende üle ja saab kasu nende majandustegevuse tulemustest. Tütarettevõtjate tegevus kajastub konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes alates kontrolli tekkimisest ja kajastub seal kuni kontrolli lõppemiseni.

Grupp kasutab äriühenduste kajastamisel omandamise meetodit. Tütarettevõtte ostmisel üleantud tasu koosneb üleantud varade, omandaja poolt võetud kohustuste ja kontserni poolt emiteeritud omakapitaliinstrumentide õiglastest väärtustest. Üleantud tasu sisaldab ka tingimusliku tasu kokkuleppes tuleneva vara või kohustuse õiglast väärtust. Omandamisega seotud kulutused kajastatakse kuluna. Omandatud eristatavad varad ja kohustused ning tingimuslikud kohustused võetakse ostukuupäeval arvele nende õiglastest väärtustest. Iga äriühenduse puhul teeb grupp valiku, kas kajastada mittekontrolliva osalus omandatavas ettevõttes õiglasest väärtuses või mittekontrolliva osaluse proportsionaalses osas omandatavast eristatavast netovarast.

Kui üleantud tasu, omandatavas ettevõttes oleva mitte-kontrolliva osaluse ja omandajale eelnevalt omandatavas ettevõttes kuulunud omakapitaliosaluse õiglasest väärtuse (omandamise kuupäeva seisuga) summa ületab kontserni osalust omandatud eristatavates varades ja ülevõetud kohustustes, kajastatakse vahe firmaväärtusena. Kui eelnimetatud summa on soodusostude puhul väiksem kui omandatud tütarettevõtte netovarade õiglane väärtus, kajastatakse vahe koheselt kasumiaruandes.

Majandusaasta kestel soetatud tütarettevõtjate tulud ja kulud konsolideeritakse grupi kasumiaruandesse alates soetushetkest kuni majandusaasta lõpuni ning majandusaasta jooksul müüdnud tütarettevõtjate tulemus konsolideeritakse Grupi kasumiaruandes alates majandusaasta algusest kuni müügi hetkeni.

Sidusettevõtjad

Sidusettevõtja on ettevõtja, mille üle kontsern omab olulist mõju, kuid mida ta ei kontrolli. Üldjuhul eeldatakse olulise mõju olemasolu juhul, kui kontsern omab ettevõtjas 20% kuni 50% hääleõiguslikest aktsiatest või osadest.

Investeeringud sidusettevõtjatesse kajastatakse algselt soetusmaksumuse meetodil. Kontserni investeeringud sidusettevõtjatesse hõlmavad omandamisel kindlaks määratud firmaväärtust (miinus kogunenud allahindlus). Investeeringud sidusettevõtjatesse kajastatakse kapitaliosaluse meetodil, mille kohaselt on suurendatud kontserni investeeringut sidusettevõtja kontsernile kuuluva ostujärgse kasumiosa võrra ja vähendatud sidusettevõtja kahjumi või kasumijaotuse kontsernile kuuluva osa võrra. Sidusettevõtja kontsernile kuuluv kasumi- või kahjumiosa kajastatakse aruandeaasta konsolideeritud kasumis või kahjumis sidusettevõtjate kapitaliosaluse tulemina. Kontserni ostujärgse osaluse liikumised muudes koondtuludes kajastatakse eraldi muude koondtulude all. Kui kontserni kahjumiosa sidusettevõtjas on võrdne või ületab tema osalust sidusettevõtjas, sh. muud tagamata laekumised, lõpetab kontsern edasise kahjumi kajastamise, v.a. juhul, kui ta on võtnud kohustusi või teinud makseid sidusettevõtja eest.

Kontserni ja tema sidusettevõtjate vaheline realiseerimata tehingutulu elimineeritakse ulatuses, millises kontsernil on osalus sidusettevõtjas. Samuti elimineeritakse realiseerimata kahjumid, v.a. kui tehing tõendab võõrandatud vara allahindlust. Kontserni poolt kehtestatud põhimõtetele vastavuse tagamiseks on vajadusel muudetud raamatupidamisarvestuse põhimõtteid.

Emaettevõtja eraldiseisvad raamatupidamisaruanded – esmased aruanded

Emaettevõtja eraldiseisvates esmastes aruannetes, mis on lisatud käesolevasse konsolideeritud aruandesse (vt. lisa 36), on investeeringud tütarettevõtjate ja sidusettevõtjate aktsiatesse kajastatud soetusmaksumuses, millest on maha arvatud allahindlused vara väärtuse langusest.

1.4. Tehingud välisvaluutas ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustused

Välisvaluutadeks on loetud kõik teised valuutad peale arvestusvaluuta euro (emaettevõtja ja tütarettevõtjate arvestusvaluuta on euro (kuni 31. detsembrini 2010 Eesti kroon)). Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa keskpanga valuutakursid (kuni 31. detsembrini 2010 Eesti Panga valuutakursid). Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja -kohustused hinnatakse bilansipäeval ümber arvestusvaluutasse bilansipäeval kehtivate Euroopa keskpanga (kuni 31. detsembrini 2010 Eesti Panga) valuutakursside alusel. Ümberhindamise tulemusena tekkinud kursikasumid ja -kahjumid esitatakse aruandeperioodi kasumiaruandes. Mitterahalised välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused, mida mõõdetakse õiglasel väärtuses hinnatakse ümber arvestusvaluutasse, võttes aluseks Euroopa Keskpanga (kuni 31. detsembrini 2010 Eesti Panga) valuutakursid, mis kehtivad õiglase väärtuse määramise päeval. Mitterahalisi välisvaluutas fikseeritud varasid ja kohustusi, mida ei kajastata õiglase väärtuse meetodil (nt ettemaksud, soetusmaksumuse meetodil kajastatavad varud, materiaalne ja immateriaalne põhivara), bilansipäeval ümber ei hinnata, vaid kajastatakse jätkuvalt tehingupäeval kehtinud Euroopa Keskpanga (kuni 31. detsembrini 2010 Eesti Panga) valuutakursi alusel.

1.5. Raha ja selle ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalentidena rahavooaruandes kajastatakse kassas olevat sularaha, kasutatavad nõudmiseni hoiuseid keskpangas, vabalt kasutatavad hoiuseid teistes krediitiasutustes ning kauplemise eesmärgil soetatud väärtpabereid, mille tähtaeg on lühem kui kolm kuud.

1.6. Finantsvarad

SEB Pank Grupp klassifitseerib oma finantsvarasid ja -kohustusi vastavalt nende omadustele ning nende kohta avaldatavale informatsioonile. Kehtiv klassifikatsioon on toodud järgnevas tabelis:

Kategooria (defineeritud IAS 39 järgi)		Klass (määratletud Grupis)		
Finantsvarad	Laenuid ja nõuded	Laenuid ja nõuded krediitiasutustele		
		Laenuid ja nõuded klientidele	Laenuid eraisikutele	Eluasemelaenuid
			Laenuid ettevõtetele	Muud eraisikulaenuid
		Õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad	Kauplemise eesmärgil soetatud väärtpaberid	Võlakirjad
	Aktsiad			Liisingud ettevõtetele
	Müügiootel finantsvarad	Investeeringuväärt-paberid – võlakirjad	Laenuid avalikule sektorile	
			Tuletisväärtpaberid – välja arvatud riskimaandamisarvestus	
		Investeeringuväärt-paberid – aktsiad	Noteeritud	
			Noteerimata	

Finantsvarad on varad, mida võib klassifitseerida sularahaks, lepinguliseks õiguseks saada teiselt ettevõtjatelt sularaha või muud finantsvara, lepinguliseks õiguseks vahetada teise

ettevõtjaga finantsinstrumente potentsiaalselt soodsatel tingimustel või teise ettevõtja aktsiateks.

Juhtkond määrab investeeringute klassifikatsiooni nende esialgsel arvele võtmisel.

Grupp ei ole klassifitseerinud aruandeperioodil ühtegi finantsvara kategooriasse „Lõpptähtajani hoitavad“ ja „Soetamisel määratletud õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad väärtpaberid“.

1.6.1. Laenud ja nõuded

Laenud ja nõuded

Laenu ja nõude on fikseeritud või kindlaksmääratud maksetega mittetuletisinstrumentid, mida ei noteerita aktiivsel turul. Need tekivad siis, kui SEB Pank Grupp annab raha, kaupu või teenuseid võlgnikule, ilma kavatsuseta sellest tuleneva debitoorse võlgnevusega kaubelda.

Laenu võetakse finantsseisundi aruandes arvele õiglases väärtuses, koos tehingukuludega väärtuspäeval, kui raha laenusajale välja makstakse või kui on tekkinud makse nõudeõigus ning kajastatakse kuni nende tagasi maksamiseni või mahakandamiseni, vaatamata sellele, et osa nendest võib olla kantud läbi laenu allahindluse kuludesse. Laenu allahindlus näidatakse miinusemärgiga vastaval varakirjel. Laenu on finantsseisundi aruandes kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit. Tekkepõhiselt arvestatud ja laekumata laenuintressid kajastatakse finantsseisundi aruandes vastaval varakirjel. Arvelduslaenu ja krediitkaartide puhul on finantsseisundi aruandes kajastatud laenuvõtja tegelik limiidi kasutus. Kasutamata krediidilimiit on kajastatud tingimusliku kohustusena.

Pöördrepo tehingud

Väärtpaberid, mis ostetakse tagasimüügilepingute alusel (pöördrepod) kajastatakse laenu ja ettemaksetena vastavalt kas teistele pankadele või klientidele. Müügi ja tagasiostu hinna vahet käsitletakse intressina ja arvestatakse tekkepõhiselt lepingute eluea jooksul kasutades efektiivse intressi meetodit. Klientidele laenatud väärtpabereid hoitakse ka raamatupidamisaruannetes.

Liisingnõuded

Kapitalirendinõuete hulka kuuluvad kapitalirendi-, tarbijafaktooringu- ning järelmaksutehingud ja arvete tasumise kokkulepped. Kapitalirenditehinguks loetakse liisingtehingut, mille korral kõik olulised vara kasutamisest tulenevad riskid ja hüved lähevad liisingfirmalt rentnikule üle. Vara juriidiline omandiõigus võib kliendile üle minna rendiperioodi lõppedes.

Kapitalirendilepinguist tulenevaid nõudeid kajastatakse nende liisingmaksete ajaldatud nüüdisväärtuses, millest on lahutatud nõuete põhiosa tagasimaksed pluss renditava vara garanteerimata jääkväärtus rendiperioodi lõpuks. Rentnikult saadavad rendimaksed jagatakse kapitalirendinõude põhiosa tagasimaksedeks ja finantstuluks. Finantstulu jagatakse rendiperioodile arvestusega, et rendileandja tulususe määr on igal ajahetkel kapitalirendi netoinvesteeringu jäägi suhtes sama. Rendilepingute sõlmimisega kaasnevad esmased otsekulutused, mis jäävad rendileandja kanda, võetakse arvesse rendi sisemise

intressimäära ja kapitalirendinõude arvestusel ning kajastatakse tulu vähendusena rendiperioodi jooksul. Nõuete allahindlus näidatakse miinusmärgiga vastaval varakirjel.

Nõue kliendi vastu kajastatakse alates lepingujärgse vara kliendile üleandmise hetkest. Tehingute puhul, mille osas lepingu objektiks olev vara ei ole veel tarnimisaja pikkuse tõttu kohale jõudnud ja üle antud, kajastatakse nende lepingute osas rentnikelt laekunud summad finantsseisundi aruandes kohustuste poolt ostjate ettemaksetena real „Viitvõlad ja ettemakstud tulud“. Liisingettevõtja poolt tasutud summad ettemaksetena vara eest Hankijatele kajastatakse finantsseisundi aruandes varade pooltel real „Viitlaekumised ja ettemakstud kulud“.

Faktooringu ja laofinantseeringu nõuded

Faktooringutehinguteks loetakse finantseerimistehinguid, mille korral liisingfirma finantseerib oma koostööpartnereist müüjaid nende varaliste nõudeõiguste omandamise kaudu. Liisingfirma soetab müüjalt nõude tulevikus ostja poolt ostu-müügi lepingute alusel tasumisele kuuluvate summade osas.

Faktooring on nõuete üleandmine (müük), kus sõltuvalt faktooringulepingu tingimustest on ostjal õigus teatud aja jooksul nõue müüjale tagasi müüa (regressiõigusega faktooring) või tagasimüügi õigus puudub ning kõik nõudega seotud riskid ja tulud lähevad sisuliselt üle müüjalt ostjale (regressiõiguseeta faktooring). Juhul kui liisingettevõtja ei omanda kõiki nõudega seotud riske ja hüvesid, siis kajastatakse tehingut kui finantseerimistehingut (s.t. nõude tagatisel antud laenu) ning nõuet kajastatakse finantsseisundi aruandes kuni nõue on laekunud või regressiõigus aegunud. Juhul kui tagasiostukohustust ei ole ning kontroll nõude ja temaga seotud riskide ja hüvede üle tulevad kliendilt üle liisingettevõtjale nõude üleandmise hetkel, kajastatakse tehingut nõude soetamisena. Soetatud nõuded võetakse arvele nende õiglasel väärtuses ja kajastatakse hiljem korrigeeritud soetusmaksumuses. Faktooringu nõuete ja kohustuste kajastamise lõpetamisel järgitakse IAS 39 nõudeid ja hindamine tehakse iga spetsiifilise lepingu tüübi ja seisundi põhjal.

Laofinantseeringu tehinguteks loetakse finantseerimistehinguid, mille korral liisingfirma finantseerib oma koostööpartnereid andes neile laenu panditud laovarude tagatisel.

Faktooringu ja laofinantseeringu nõudeid kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, millest on lahutatud nõuete põhiosa tagasimaksed. Nõuete allahindlus näidatakse miinusmärgiga vastaval varakirjel. Nõue ostja vastu tekib ostu-müügi lepingu faktooringu ehk nõude soetamise hetkest.

Laenude ja nõuete hindamine

Kontsern hindab järjepidevalt, kas on olemas objektiivseid tõendeid selle kohta, et finantsvara või finantsvarade grupi väärtus on langenud. Finantsvara või finantsvarade grupi väärtus on langenud ja allahindlusest tulenev kahju on tekkinud vaid juhul, kui on olemas objektiivsed tõendid halvenemisest ühe või mitme sündmuse tõttu pärast vara esialgset arvelevõtmist („kahjujuhtum“) ja sellel kahjujuhtumil on mõju finantsvara või finantsvarade rühma tuleviku eeldatavatele rahavoogudele, mida on võimalik usaldusväärselt hinnata.

Laenude hindamisel on konservatiivselt arvestatud mitmesuguste riskidega.. Ettevõtjate laenude hindamisel on AS-is SEB Pank kasutusel kliendinõuete klassifitseerimise süsteem, mis on vastavuses AS-i SEB Pank emaettevõtja Skandinaviska Enskilda Banken AB-s kasutatavate põhimõtetega. Nõuete hindamise aluseks on juriidilisest isikust ettevõtja

majanduslik seisund, majandusharu olukord, laenuvõtja usaldusväärsus, tema juhtkonna kompetents, laenulepingus fikseeritud kohustuste täitmise õigeaegsus ning muud tegurid, mis kõik kokku aitavad hinnata laenuõude väärtust ja laenuportfellis tekkinud kahju summat. Füüsilisest isikust laenusaaajate puhul hinnatakse laenulepingus fikseeritud kohustuste täitmise õigeaegsust, maksevõimet ja tagatise, vanust, haridust, tööstaazi, säästmisharjumusi ja muid krediidiriski mõjutavaid tegureid.

Esmalt hindab kontsern, kas on olemas objektiivseid tõendeid halvenemise kohta individuaalselt nende finantsvarade suhtes, mis individuaalselt on olulised ja individuaalselt või ühiselt nende finantsvarade suhtes, mis ei ole individuaalselt olulised. Kui kontsern teeb kindlaks, et individuaalselt hinnatud (olulise või mitteolulise) finantsvara suhtes ei ole olemas objektiivseid tõendeid halvenemise kohta, kaasab ta vara sarnaste krediidiriski tunnustega finantsvarade rühma ja hindab nende allahindlust grupipõhiselt. Varasid, mis on individuaalselt hinnatud ja mille allahindlusest tulenev kahju tuleb jätkuvalt kajastada, ei kaasata grupipõhisesse hindamisse. Grupipõhise allahindluse otstarbel grupeeritakse finantsvarasid homogeensete krediidiriski tunnuste põhjal (s.t. kontserni hindamisprotsessi alusel, mis võtab arvesse varade liiki, majandusharu, tagatise liiki, maksepraktikat ja muid asjakohaseid tegureid). Nimetatud tunnused on olulised selliste varagruppide tuleviku rahavoo hindamiseks.

Grupipõhiselt hinnatud laenugruppide tuleviku rahavoogu hinnatakse varade lepinguliste rahavoogude põhjal kontsernis ja nende varade ajalooliste kahjumite põhjal, mille krediidiriski tunnused sarnanevad kontsernis olemasolevatele varadele. Ajaloolisi laenukahjumeid korrigeeritakse kehtivate vaadeldavate andmete põhjal, kajastamaks hetke tingimuste mõju, mis ei mõjutanud seda perioodi, millel ajaloolised kahjumid tuginevad ja kõrvaldamaks nende möödunud perioodide neid mõjusid, mis hetkel ei esine. Kontsern vaatab regulaarselt üle tuleviku rahavoogude hindamise meetodeid ja eeldusi, et vähendada võimalikke erinevusi kahjuhinnangute ja tegelike kahjude vahel.

Hinnanguliste laenukahjumite arvestamiseks on hinnatud laenude ja intressinõuete laekumise tõenäosust järgnevatel perioodidel ning eeldatavate laekumiste diskonteeritud nüüdisväärtust, mis on diskonteeritud finantsvara esialgselt kehtinud intressimääraga ning samuti diskonteeritud eeldatavaid laekumisi tagatiste realiseerimisest (v.a. tulevased laenukahjumid, mis ei ole realiseerunud), mis kõik koos aitavad hinnata tekkinud laenukahjumi suurust. Kahjumi suurust mõõdetakse kui vahet vara bilansilise maksumuse ja eeldatava tuleviku rahavoo nüüdisväärtuse vahel (hüvitatav summa). Vara bilansilist maksumust vähendatakse allahindluskonto abil ja kahjumi summa kajastatakse kasumiaruandes. Eri- ja ühisallahindlused (riskiklassipõhiselt grupeeritud laenude hindamise põhjal leitud hinnanguline tekkinud kahjum) moodustatakse individuaalselt hinnatud laenudele ning grupipõhised allahindlused homogeensetele laenugruppidele.

Juhul kui järgmisel perioodil allahinnatud kahjumi summa väheneb ja vähenemist saab objektiivselt seostada sündmusega, mis tekkis pärast allahindluse kajastamist (nagu laenusaaaja riskiklassi paranemine), kantakse eelnevalt kajastatud allahindlusest tulenev kahju tagasi, korrigeerides allahindluse kontot. Tagasikande summa kajastatakse kasumiaruande real „Laenukahjumid” tuluna.

Kui laen on ebatõenäoliselt laekuv, kantakse see maha laenu vastava allahindluse arvelt. Sellised laenud kantakse maha pärast kõikide nõutavate protseduuride läbiviimist ja

kahjusumma kindlakstegemist. Laenuid, mida hinnatakse ühiselt või individuaalselt ja mille tähtaega on pikendatud, ei loeta enam tähtaja ületanud laenudeks, vaid tavalisteks laenudeks.

Krediidiriski juhtimise põhimõtetest annab põhjalikuma ülevaate lisa 2 „Riskipoliitika ja -juhtimine“ (vt. lk 38).

Intressitulud laenuidelt kajastatakse kasumiaruande real „Intressitulu“.

1.6.2. Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad

Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad hõlmavad:

- kauplemise eesmärgil soetatud väärtpaberid

Kauplemisväärtpaberid

See rühm hõlmab väärtpabereid, mis on soetatud või hangitud peamiselt edasimüügi või tagasiostmise eesmärgil lähitulevikus või kui need on osa iseseisvast finantsinstrumentide portfelist, mida hallatakse ühiselt ja mille kohta on olemas tõestus hiljutisest lühiajalisest tegelikust kasumi teenimisest, ja tuletisväärtpabereid.

Väärtpaberid, mis on soetatud või hangitud peamiselt edasimüügi või tagasiostmise eesmärgil lähitulevikus

See rühm hõlmab aktsiaid ja võlakirju, mis on soetatud kauplemise eesmärgil. Kauplemisväärtpaberid võetakse tehingupäeval algselt arvele õiglasest väärtuses, arvestamata tehingukulusid. Edaspidi kajastatakse neid õiglasest väärtuses.

Aktiivsel turul noteeritud kauplemisväärtpaberid hinnatakse õiglasest väärtuses, kusjuures aluseks võetakse antud päeval keskmine noteering, kuna kauplemisportfelliga võimaldatakse kauplemist eesmärgiga toetada klienditehinguid ning varad ja kohustused tasakaalustavad tururiski.

Aktiivsel turul noteerimata aktsiad/võlakirjad hinnatakse ümber õiglasest väärtusesse tunnustatud turuosalise poolt antud viimase noteeringu alusel eeldusel, et aktsiaid/võlakirjad on regulaarselt noteeritud ja hindade volatiilsus on olnud sarnastele instrumentidele kehtivas tavapärasel vahemikus. Kui noteeringutest ei tulene hinda või noteeringud pole piisavalt regulaarsed või instrumentide hinnanoteeringud ei jää tavapärasesse vahemikku, siis hinnatakse aktsiaid/võlakirjad ümber õiglasest väärtusesse, võttes aluseks kogu kättesaadava informatsiooni emitendi kohta, et hinnata finantsinstrumendi hinda õiglase väärtuse määramiseks sarnaste turul saadaolevate instrumentide hinnaga. Aktiivsel turul noteerimata kauplemisvõlakirjade puhul diskonteeritakse rahavood turu intressimääradega, millele on lisatud emitendi risk. Fondiosakute puhasväärtuse ostukurssi kasutatakse õiglase väärtuse hindamiseks.

Igal juhul, kui konkreetsel finantsinstrumendil puudub aktiivne turg, leiab kontsern sellele õiglase väärtuse kasutades hindamismeetodeid. Nendeks võivad olla viimased sõltumatute osapoolte vahelised turutingimustel tehtud tehingud, diskonteeritud rahavoo analüüs või teised turuosalejate poolt tavapäraselt kasutatavad hindamismeetodid.

Kauplemisväärtpaperite realiseerumata ja realiseerunud tuleml kajastatakse kasumiaruandes real „Netotulu õiglas väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavatelt finantsvaradelt”.

Dividenditulu finantsvaradelt, mis on klassifitseeritud kauplemisväärtpaperiteks, kajastatakse kasumiaruandes real “Netotulu õiglas väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavatelt finantsvaradelt“ siis, kui ettevõtjal on tekkinud õigus dividende saada.

Tuletisväärtpaperid

Tuletisinstrumentid (forward-, swap- ja optioonitehingud) võetakse arvele õiglas väärtuses, arvestamata tehingukuludid, tehingupäeval, edasine kajastamine toimub nende õiglas väärtuses. Juhul kui tuletisväärtpaperid on noteeritud aktiivsel turul, kasutatakse õiglase väärtusena turuväärtust. Vastasel juhul kasutatakse õiglase väärtuse leidmiseks hindamismeetodeid.

Need tehingud kajastatakse finantsseisundi aruandes varana, kui nende turuväärtus on positiivne ning kohustusena, kui turuväärtus on negatiivne. Finantsseisundi aruandes

varade ja kohustuste õiglasi väärtusi tuletisinstrumentidelt ei saldeerita. Tuletisinstrumentide arvestusel ei kasutata riskimaandamisarvestuse erireegleid.

Valuuta forward- ja swap-tehingud hinnatakse tuleviku rahavoogude diskonteerimisega, kasutades efektiivset intressimäära. Vastav intressitulu ning realiseerunud kasum ja realiseerimata tulu/kulu tuletisinstrumentide ümberhindlusest kajastatakse kasumiaruande real „Netotulu õiglas väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavatelt finantsvaradelt“.

Aktiivse turu olemasolul hinnatakse valuuta- ja aktsioptionitehingud ümber turuhinnale. Kui usaldusväärset turuhinda ei ole, baseerub optioonide õiglase väärtus Black-Scholes'i mudelil.

1.6.3. Müügiotel finantsvarad

Väärtpaperid on klassifitseeritud kui müügiotel finantsvarad kui nad ei kuulu ühte eespool nimetatud kategooriatest: kauplemiseesmärgil soetatud või muud õiglas väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad väärtpaperid. Müügiotel finantsvara on mõeldud määramata tähtajaga hoidmiseks, mida võidakse müüa vastavalt likviidsusvajadusele või muutustele intressimäärades, valutavahetuskurssides või aktsiahindades või nad on mõeldud strateegilisel eesmärgil pikaajaliseks hoidmiseks.

Nimetatud väärtpaperid võetakse väärtuspäeval arvele õiglas väärtuses koos tehingukuludega. Edaspidi kajastatakse neid kontserni aruannetes õiglas väärtuses. Juhul kui õiglase väärtus ei ole usaldusväärset hinnatav, kajastatakse need väärtpaperid soetusmaksumuses. Müügiotel väärtpaperite õiglase väärtuse muutusest tulenev realiseerumata tulu/kulu kajastatakse koondkasumiaruandes finantsvarade ümberhindlusena.

Grupp hindab järjepidevalt, kas on olemas objektiivseid tõendeid, et müügiotel finantsvara väärtus on langenud. Müügiotel aktsiainvesteeringute puhul loetakse väärtpaperi õiglase

väärtuse olulist või pikaajalist langust alla tema soetusmaksumuse vara väärtuse langust määravaks teguriks. Võlainstrumendi väärtus loetakse langenuks, kui instrumendilt laekuv eeldatud rahavoog muutub. Sellise tõendi esinemisel müügiototel vara kohta eemaldatakse kumulatiivne kahju – mõõdetuna kui vahe soetusmaksumuse ja hetke õiglase väärtuse vahe, millest on maha arvatud väärtuse langusest tulenev kahju selle finantsvara kohta, mis eelnevalt on kajastatud kasumi või kahjumina – koondkasumiaruandest ja kajastatakse kasumiaruandes. Omakapitali instrumentide väärtuse langusest tingitud kahju, mis on kajastatud kasumiaruandes, ei kanta tagasi läbi kasumiaruande. Kui järgmisel perioodil müügiototel olevaks klassifitseeritud võlainstrumendi õiglase väärtus tõuseb ja tõusu võib objektiivselt seostada sündmusega, mis toimus pärast väärtuse langusest tingitud kahju kajastamist kasumis või kahjumis, kantakse väärtuse langusest taastamine tagasi läbi kasumiaruande.

Varade müügist saadav kasum/kahjum kajastatakse koondkasumi vähenemisenä ulatuses, mille võrra on varasemalt kajastatud väärtuse tõus samalt instrumendilt ja ülejäänud osa kasumiaruandes.

Müügiototel finantsvarade efektiivse intressi meetodiga arvestatud intress ja valuutakursi muutusest tulenev kasum ja kahjum kajastatakse kasumiaruandes. Dividendid müügiototel omakapitaliinstrumentidelt kajastatakse kasumiaruandes, kui grupil on tekkinud õigus dividende saada.

1.7. Netoarvestused

Finantsvarade ja -kohustuste vahel tehakse netoarvestusi ja netosumma kajastatakse finantsseisundi aruandes ainult juhul, kui selleks eksisteerib juriidiline õigus ning on kavas nimetatud summad realiseerida samaaegselt või netobaasil.

1.8. Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad, v.a. firmaväärtus

Põhivarana on finantsseisundi aruandes kajastatud maa, hooned, infotehnoloogiaseadmed, kontoriseadmed ja muud pikaajalise kasutusega varad. Immateriaalsed varad on eraldi identifitseeritavad mitterahalised mittefüüsilised varad ja mille hulka hetkel kuulub soetatud tarkvara.

Materiaalsed põhivarad ja immateriaalsed varad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a. tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja -asukohta.

Hilisemate parendustega seotud kulutused lisatakse materiaalse põhivara soetusmaksumusele ainult juhul, kui need vastavad materiaalse põhivara mõistele ja vara finantsseisundi aruandes kajastamise kriteeriumitele (s.h. tõenäoline osalemine tulevikus majandusliku kasu tekitamisel). Jooksva hoolduse ja remondiga kaasnevad kulutused kajastatakse perioodikuludes.

Materiaalsed põhivarad ja piiratud kasuliku elueaga immateriaalsed varad kajastatakse edaspidi nende soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad kahjumid. Amortisatsiooni hakatakse arvutama alates kasutuselevõtmise kuust ja arvestades kuni bilansiline maksumus jõuab vara

jääkväärtuseni või kui seda loetakse ebaoluliseks, siis amortiseeritakse vara täielikult. Varade puhul, millel on oluline jääkväärtus, amortiseeritakse vara kasuliku tööea jooksul kuludesse vaid soetusmaksumuse ja jääkväärtuse vahe. Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarsed amortisatsioonimeetodid.

Amortisatsiooni arvestuse aluseks on vara kasulik tööiga, millest lähtuvalt on kujundatud amortisatsiooninormid. Hooned amortiseeritakse 20-50 aasta jooksul, piiratud kasutusega immateriaalne vara amortiseeritakse 3-5 aasta jooksul, muud pikaajalised materiaalsed põhivarad 3-7 aasta jooksul, maad ei amortiseerita ja piiramatu elueaga immateriaalseid varasid ei amortiseerita. Igal bilansipäeval hinnatakse amortisatsiooninormide, meetodite ja jääkväärtuste asjakohasust.

Põhivara kulum ja väärtuse langus on näidatud kasumiaruande real „Materiaalse ja immateriaalse põhivara kulum, amortisatsioon ja väärtuse muutus“.

Vara müügist saadav kasum ja kahjum määratakse kindlaks võrreldes müügitulu bilansilise maksumusega. Need kajastatakse kasumiaruandes muude tegevustulude/kulude all.

Kulude kapitaliseerimine

Pangakontorite rekonstrueerimisväljaminekud kapitaliseeritakse materiaalse põhivarana ja kantakse kuludesse lineaarselt viie aasta jooksul või kui rendileping on lühem kui viis aastat siis vastavalt rendilepingu kestvusele.

Arenguväljaminekud

Tarkvaraprogrammide arendamise või ülalhoiuga seotud kulud kajastatakse kuluna nende kandmisel.

Reklaami- ja uute toodete, teenuste ning protsesside käivitamisväljaminekud kantakse kuludesse tekkimise momendil. Ettevõtjasiseselt arendatavate kaubamärkidega jm. seotud väljaminekud kantakse samuti kuludesse tekkimise momendil.

1. 9. Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringud hõlmavad vara (maa, ehitised, sh. kapitaliseeritavad kulud), mida hoitakse eesmärgiga teenida renditulu või saada kasu selle turuväärtuse tõusult (kapitali väärtuse kasv) ja mida grupp ei kasuta enda äritegevuseks. Kinnisvarainvesteeringud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja muudest otseselt soetamisega seotud kuludest. Järgnevalt kajastatakse kinnisvarainvesteering soetusmaksumuses, millest on maha arvatud põhivara akumulieeritud kulum ja akumulieeritud kahjum vara väärtuse langusest. Kulumit arvestatakse vara kasuliku tööea jooksul, milleks ehitise puhul on tavapäraselt kuni 50 aastat. Maa kasulikku tööiga loetakse piiramatuks ja seetõttu maad ei amortiseerita. Igal bilansipäeval hinnatakse amortisatsiooninormide, meetodite ja jääkväärtuste asjakohasust.

Kapitaliseeritavad kulud hõlmavad parendusi ja kinnisvaraobjekti osade asendamise kulusid. Kinnisvarainvesteeringute jooksva hoolduse ja remondiga kaasnevad kulutused kajastatakse perioodikuludes.

Kulum ja väärtuse langus on näidatud kasumiaruande real „Materiaalse ja immateriaalse põhivara kulum, amortisatsioon ja väärtuse muutus“.

Vara müügist saadav kasum ja kahjum määratakse kindlaks võrreldes müügitulu bilansilise maksumusega. Need kajastatakse kasumiaruandes muude tulude/kulude all.

1.10. Vara (v.a. finantsvarad) väärtuse langus

Piiramatu kasuliku elueaga vara ei amortiseerita, vaid kontrollitakse kord aastas selle vara võimalikku väärtuse langust, võrreldes selle bilansilist maksumust kaetava väärtusega. Amortiseeritavate varade puhul hinnatakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust ning võrreldakse seda bilansilise maksumusega. Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline maksumus ületab selle kaetava väärtuse. Vara kaetav väärtus on vara õiglase väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused, või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille jaoks on võimalik rahavoogusid eristada. Muud varad, v.a. finantsvarad ja firmaväärtus, mille väärtus alla hinnati, vaadatakse igal aruandekuupäeval üle võimaliku tagasikandmise eesmärgil.

1.11. Rendiarvestus – grupp kui rentnik

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Kapitalirenti kajastatakse finantsseisundi aruandes rendilepingu jõustumise kuupäeval vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksede miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks ja kohustuse jääkväärtuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodile arvestusega, et intressimäär on igal ajahetkel kohustuse jääkväärtuse suhtes sama (efektiivse intressimäära meetod). Kapitalirenti tingimustel renditud materiaalsed pikaajalised varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud varaga, kusjuures amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik tööiga või rendisuhte kehtivuse periood, olenevalt sellest, kumb on lühem.

Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna. Grupp kasutab kasutusrenti peamiselt hoonete/ruumide rentimiseks. Rendikulud kajastatakse kasumiaruande real „Muud tegevuskulud“.

1.12. Finantskohustused

Kehtiv klassifikatsioon on toodud järgnevas tabelis:

Kategooria (defineeritud IAS 39 järgi)		Klass (määratletud Grupis)	
Finantskohustused	Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantskohustused	Krediitiasutuste deposiidid	
		Klientide deposiidid	Ettevõtted
			Avalik sektor
			Eraisikud
	Emiteeritud väärtpaberid		
	Allutatud laenud		
Õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad finantskohustused	Kauplemise eesmärgil soetatud väärtpaberid (ei rakendata riskimaandamisarvestust)		
	Soetamisel määratletud õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad väärtpaberid – emiteeritud võlakirjad		
Bilansivälised finantsinstrumendid	Tingimuslikud laenukohustused		
	Garantiid ja muud finantskohustused		

Krediitiasutuste ja klientide deposiidid

Deposiidid võetakse arvele väärtuspäeval õiglasel väärtuses, millest on maha arvatud tehingukulud, ning edaspidi mõõdetakse neid korrigeeritud soetusmaksumuses kasutades efektiivse intressimäära meetodit ja kajastatakse ridadel „Võlgnevus krediitiasutustele“ ja „Võlgnevus klientidele“, tekkepõhiselt arvestatud intressid kajastatakse vastavatel kohustuse kirjel. Vastavad intressikulud kajastatakse kasumiaruande real „Intressikulu“.

Võetud laenud, võlakirjad ja emiteeritud väärtpaberid

Võlakohustused võetakse esialgselt arvele õiglasel väärtuses, millest on maha arvatud tehingukulud (laekumisel saadud raha summas, vähendatuna tehingukulude võrra). Võetud laene ja emiteeritud võlakirju kajastatakse edaspidi korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit; laekunud summade (millest on maha arvatud tehingukulud) ja lunastusväärtuse vahe kajastatakse kasumiaruandes instrumendi tähtaja jooksul kasutades efektiivset intressimäära.

Efektiivne intressimäär on määr, mis diskonteerib täpselt oodatavat tulevast rahavoogu läbi tähtaja bilansilise väärtuseni. Tehingukulude amortisatsiooni kajastatakse kasumiaruandes koos intressikuludega. Vastavad intressikulud kajastatakse kasumiaruandes real „Intressikulu“.

Juhul, kui võetud laenudel on kasutamata limiit, siis kajastatakse seda tingimusliku varana.

Lühiajalised ja lahkumishüvitised töötajatele

Töötajate lühiajalised hüvitised on töötajatele makstavad hüvitised (v.a. lahkumishüvitised), mis kuuluvad maksmisele kaheteist kuu jooksul pärast selle perioodi lõppu, mil töötajad osutavad hüvitiste maksmise aluseks olevaid teenuseid. Töötajate lühiajalised hüvitised hõlmavad selliseid väljamakseid nagu palgad ja sotsiaalkindlustusmaksed ning töölepingu ajutise peatamisega seotud hüvitisi (nagu puhkusetasu).

Lahkumishüvitised kuuluvad väljamaksmisele, kui grupp lõpetab töösuhte lepingu lõpetamiseks ettenähtud etteteatamistähtaega järgimata või töösuhte töötajaga lõpetatakse koondamise tõttu või poolte kokkuleppel töösuhte lõpetamisel lepitakse kokku hüvitise maksmises. Grupp võtab lahkumishüvitise arvele, kui on võtnud endale kohustuse lõpetada töötajaga töösuhte koondamise tõttu või on kokku leppinud töösuhte lõpetamises poolte kokkuleppel koos hüvitise maksmisega. Hüvitised, mis kuuluvad maksmisele hiljem kui 12 kuud pärast bilansipäeva, diskonteeritakse nüüdisväärtusesse.

1.13. Varjatud tuletisinstrumendid

Varjatud tuletisinstrumendid eraldatakse tavaliselt põhilepingust ja kajastatakse sarnaselt teiste tuletisinstrumentidega (lisa 1.6.2). Varjatud tuletisinstrumente ei eraldata, kui nende majanduslik iseloom ja riskid on tihedalt seotud põhilepingu majanduslike tunnuste ja riskidega. Kuid mõnedel juhtudel võidakse jätta eraldamata ka põhilepinguga tihedalt mitteseotud varjatud tuletisinstrumendid.

Kombineeritud instrumendid (nt. indeksiga seotud deposiidid) liigendatakse nii, et põhileping kajastatakse deposiidina ja hinnatakse amortiseeritud soetusmaksumuses kasutades efektiivse intressimäära meetodit ja varjatud tuletisinstrumendid kajastatakse ja mõõdetakse õiglases väärtuses.

1.14. Finantsgarantii lepingud

Finantsgarantii lepingud on lepingud, mis nõuavad garantii andjalt ettenähtud maksete tegemist garantii saajale talle tekitatud kahju hüvitamiseks, kui konkreetne võlgnik ei ole teinud makseid tähtaegselt, vastavalt võlakohustuse tingimustele. Selliseid finantsgarantiisid antakse klientide nimel pankadele, finantsasutustele, ettevõtetele ja teistele asutustele laenude, muude panga rahaliste vahendite ja kohustuste tagamiseks teistele pooltele.

Finantsgarantiid võetakse algselt arvele õiglases väärtuses (lepingu väärtus) garantii andmise päeval. Seejärel kajastatakse panga antud garantiist tulenevaid kohustusi garantii jääkväärtuses. Kasumiaruandes kajastatakse garantii eluea jooksul garantiilt lineaarselt teenitud teenustasutulu. Garantiikohustuse tasumiseks väljamakstavad summad kajastatakse finantsseisundi aruandes kuupäeval, mil selgub, et garantii kuulub väljamaksmisele.

1.15. Eraldised kohustustele ja võimalikele kuludele

Eraldistena kajastatakse finantsseisundi aruandes tõenäolisi kohustusi, mis on avaldunud enne bilansikuupäeva toimunud sündmuse tagajärjel ning mille realiseerumise aeg või summa pole kindlad. Eraldiste kajastamisel finantsseisundi aruandes lähtutakse juhtkonna hinnangust eraldiste täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ning eraldise realiseerumise aja kohta. Eraldis kajastatakse finantsseisundi aruandes summas, mis on juhtkonna hinnangu kohaselt bilansipäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustuse rahuldamiseks või üleandmiseks kolmandale osapoolele.

Juhul kui eraldis realiseerub tõenäoliselt hiljem kui 12 kuu jooksul pärast bilansipäeva, kajastatakse seda diskonteeritud väärtuses (eraldisega seotud väljamaksete nüüdisväärtuse

summas), välja arvatud juhul, kui diskonteerimise mõju on ebaoluline. Eraldiste kulu ja eraldiste bilansilise maksumuse muutuste kulu kajastatakse aruandeperioodi kuludes.

1.16. Tulude kajastamine

Intressitulu- ja kulu

Intressitulu ja -kulu on kajastatud kasumiaruandes kõikide intressikandvate finantsvarade- ja kohustuste osas, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit. Intressitulu sisaldab ka sarnast tulu intressikandvatelt finantsinstrumentidelt, mis on klassifitseeritud õiglasel väärtuses läbi kasumi või kahjumi (nt. kauplemisvõlakirjad jms).

Efektiivse intressimäära meetod on finantsvara või -kohustuse korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamise ja intressitulu või intressikulu vastavale perioodile jaotamise meetod. Efektiivne intressimäär on määr, mis diskonteerib täpselt eeldatava tulevase rahavoo läbi finantsinstrumendi eeldatava eluea finantsvara või -kohustuse bilansilise väärtuseni. Efektiivse intressimäära arvutamisel hindab kontsern rahavooge arvestades finantsinstrumendi kõiki lepingulisi tingimusi, kuid ei arvesta tulevasi krediidikahjumeid. Arvutusse kaasatakse kõik lepingulised olulised pooltevahelised tasutud või saadud teenustasud, mis on efektiivse intressimäära lahutamatuks osaks, tehingukulud ja kõik muud täiendavad maksed või mahaarvamised.

Kui finantsvara või rühm sarnaseid finantsvarasid on vara väärtuse languse tõttu alla hinnatud, kajastatakse neilt tekkivat intressitulu kasutades sama intressimäära, millega diskonteeriti tuleviku rahavoogusid leidmaks vara väärtuse langusest tekkinud kahju.

Komisjoni- ja teenustasutulu

Tulud kajastatakse grupi tavapärase tegevuse raames osutatud teenuste eest saadud või saadaoleva tasu õiglasel väärtuses. Teenustasu tulu ja komisjonitasu tulu kajastatakse tekkepõhiselt vastavate teenuste osutamisel (nt. pangakaartide teenustelt). Laenude/liisingute väljaandmistasusid, mida peetakse oluliseks, kajastatakse kui ettesaadud tulu ja nende osas korrigeeritakse vastava laenu/liisingu efektiivset intressimäära.

Portfellihoolduse ja muud nõustamistasud, kui ka varahalduse ja väärtpaberihalduse tasud kajastatakse vastavate teenuselepingute alusel, tavaliselt tekkepõhiselt. Investeeringufondidega seotud valitsemistasud kajastatakse teenuse osutamise perioodi jooksul. Tulemusega seotud tasud või tasu koostisosad (nt. edukustasud) kajastatakse siis, kui vastavad tulukuse näitajad on täidetud.

Muud teenustasutulud ja muud tulud kajastatakse tekkepõhiselt vastavate tehingute toimumise hetkel.

1.17. Dividenditulu

Dividendid kajastatakse kasumiaruandes siis, kui kontsernil on tekkinud õigus dividende saada.

1.18. Esimese päeva kasumi ja kahjumi kajastamine

Parim tunnistus õiglasest väärtusest esialgsel kajastamisel on tehingu hind (s.t. antud või saadud instrumendi õiglase väärtuse hinnang), v.a. juhul, kui selle instrumendi õiglast väärtust on võimalik võrrelda samas instrumendis toimunud turutehingutega (s.t. ilma muudatuste või ümberpakendamisteta) või kui väärtuse hindamine tugineb hindamismeetodil, mille muutujateks on vaid turul vaadeldavad andmed.

Esimese päeva kasum kajastatakse ainult juhul kui see tugineb hindamismeetodil, mille aluseks on võrreldavad turu andmed. Muudel juhtudel lükkub esimese päeva kasum edasi ja jagatakse tehingu eluea peale.

Edasilükatud esimese päeva kasumi ja kahjumi kajastamise ajastamine määratakse individuaalselt. See kas amortiseeritakse tehingu eluea jooksul, lükatakse edasi, kuni instrumendi õiglast väärtust on võimalik kindlaks teha kasutades turul vaadeldavaid sisendeid, või realiseeritakse läbi arvelduse. Seejärel mõõdetakse finantsinstrumenti (eraldatud varjatud tuletisinstrumenti) õiglasest väärtusest ning korrigeeritakse edasilükatud esimese päeva kasumi ja kahjumiga. Edasised õiglase väärtuse muutused kajastatakse koheselt kasumiaruandes ilma edasilükatud esimese päeva kasumi ja kahjumi tagasikandmiseta.

1.19. Aktsiapõhised maksed

Grupi töötajad saavad kompensatsiooni aktsiapõhiste motivatsiooniprogrammide kaudu, mis põhinevad SEB AB aktsiatel. Siinviidatud programmid on tulemusaktsiate programm, töötajate aktsiaoptiooni programm ja aktsiakogumisprogramm. Nende programmidega seotud kulude ja vajaduse korral ka kogunenud sotsiaalmaksu kirjendamine toimub vastavalt korrale. Kompensatsiooni summa arvestamine tähendab seda, et samal ajal, kui vastav omakapitali juurdekasv kajastatakse, mõjutab see ka kasumit ja kahjumit.

Grupp osaleb omakapitalil põhinevate aktsiapõhiste maksete tehingutes vastutasuks teenetele, mida tema teatud töötajad talle osutavad. Saadud teenete õiglase väärtus mõõdetakse aktsiate omandamise päeval eraldatud aktsiate või aktsiaoptioonide õiglase väärtuse alusel. Nende teenete maksumus, mida töötaja on osutanud eraldatud aktsiate või aktsiaoptioonide vastu, kajastatakse konsolideeritud kasumiaruandes selle perioodi jooksul, mil teeneid saadi ja mida nimetatakse rakendumisperioodiks.

1.20. Maksustamine

Ettevõtte tulumaks

Vastavalt kehtivale seadusandlusele Eestis ettevõtjate kasumit ei maksustata, mistõttu ei eksisteeri ka edasilükkunud tulumaksu nõudeid ega kohustusi. Kasumi asemel maksustatakse Eestis jaotamata kasumist väljamakstavaid dividende maksumääraga 21/79 netodividendina väljamakstud summalt. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil, mil dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse.

Dividendide väljamaksmisega või muude omakapitali vähendavate väljamaksete tegemisega kaasnevad ettevõtte tulumaksu kajastatakse tulumaksukuluna dividendide või muude omakapitali vähendavate väljamaksete väljakuulutamise hetkel. Eesti maksusüsteemi erilisuse tõttu ei teki Eesti ettevõtetel edasilükkunud tulumaksu kohustust ja ei arvestata sellest tulenevat tegelikku tulumaksukulu.

1.21. Varahaldusteenused

Grupp tegutseb varahaldusteenuste pakkumise ja fondide juhtimisega. Selliseid varasid, mille on Grupile hallata andnud kolmandad osapooled ja neist tekkivat tulu, ei võeta pangagrupi finantsseisundi aruandes arvele. Varahaldusteenustelt saadud komisjonitasu näidatakse komisjoni- ja teenustasutulu hulgas.

1.22. Uute rahvusvaheliste finantsaruandluse standardite, avaldatud standardite muudatuste ning Rahvusvahelise Finantsaruandluse Tõlgenduste Komitee (IFRIC) tõlgenduste rakendamine

Järgmised uued või muudetud standardid ja tõlgendused muutusid Grupile kohustuslikuks alates 1.01.2011.

„Muudatused IFRS-des“, välja antud mais 2010 (rakendub 1. jaanuaril 2011 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Muudatused hõlmavad sisulisi muudatusi ja selgitusi järgmistes standardites ja tõlgendustes: IFRS 7 on muudetud, selgitamaks teatud avalikustamise nõudeid, peamiselt (i) lisades selgesõnalise rõhuasetuse kvalitatiivse ja kvantitatiivse info seostamise kohta finantsriskide olemuse ja ulatuse avalikustamisel, (ii) eemaldades nõude avalikustada selliste finantsvarade bilansiline väärtus, mille tähtaeg on muudetud ja mis oleks muidu ületähtaegsed või mille väärtus oleks langenud, (iii) asendades tagatise õiglase väärtuse avalikustamise nõude üldisema nõudega avalikustada selle finantsmõju ja (iv) selgitades, et ettevõtte peab avalikustama ülevõetud tagatiste mahu bilansipäeva seisuga, mitte mahu aruandeperioodi jooksul; IAS 1 on muudetud selgitamaks, et omakapitali aruande komponentideks on kasum või kahjum, muu koondkasum, aruandeperioodi koondkasum ja tehingud omanikega ning et muu koondkasumi komponentide detailsem analüüs võib olla esitatud lisades; IAS 27 on muudetud, selgitamaks üleminekureegleid IAS 21, 28 ja 31 muudatustele, mis tekkisid muudetud IAS 27 (muudetud jaanuaris 2008) vastuvõtmisel; IAS 34 on muudetud, lisamaks täiendavaid näiteid olulistest sündmustest ja tehingutest, mida tuleb avalikustada lühendatud vahearuanes, sh. ümberklassifitseerimised õiglase väärtuse hierarhias, muudatused finantsvarade klassifitseerimises või muudatused äri- või majanduskeskkonnas, mis mõjutavad ettevõtte finantsinstrumentide õiglasi väärtusi.

Eelmainitud muudatuste tulemusena täiendati või muudeti aruandes avalikustatavat informatsiooni, kuid puudusid olulised mõjud käesolevas aastaaruandes esitatud tehingute või saldode mõõtmisele või kajastamisele. Tagatise finantsmõju, mille avalikustamist nõuab IFRS 7 muudatused, on käesolevas aastaaruandes avalikustatud tagatise väärtused eraldi nende finantsvarade kohta, mille tagatised ja muud garantiid on väiksemad kui vara bilansiline väärtus („alatagatud varad“).

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis hakkasid esmakordselt kehtima 1.01.2011. algaval aruandeaastal, ei ole eeldatavasti olulist mõju Kontsernile.

Välja on antud uusi või muudetud standardeid ja tõlgendusi, mis muutuvad Grupile kohustuslikuks alates 1.01.2012 või hilisematel perioodidel ja mida Grupp ei ole rakendanud ennetähtaegselt.

IFRS 9, „Finantsinstrumendid“: klassifitseerimine ja mõõtmine (rakendub 1. jaanuaril 2015 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt). IFRS 9, mis anti välja novembris 2009, asendab IAS 39 need osad, mis käsitlevad finantsvarade klassifitseerimist ja mõtmist. IFRS 9-t täiendati oktoobris 2010, käsitlemaks finantskohustuste klassifitseerimist ja mõtmist, ning detsembris 2011, muutmaks rakenduskuupäeva ning lisamaks nõuded ülemineku kohta avalikustatava informatsiooni osas.

Peamised reeglid on järgmised:

- Finantsvarad tuleb klassifitseerida ühte kahest mõõtmiskategooriast – varad, mida kajastatakse õiglasest väärtuses, ja varad, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Otsus tehakse vara esmasel arvelevõtmisel. Klassifitseerimine sõltub ettevõtte ärimudelist finantsinstrumentide haldamisel ning instrumendi lepinguliste rahavoogude omadustest.
- Instrumenti kajastatakse pärast arvelevõtmist korrigeeritud soetusmaksumuses ainult juhul, kui on tegemist võlainstrumendiga ja (i) ettevõtte ärimudeli eesmärk on hoida vara, et saada temast tulenevaid lepingulisi rahavoogusid ning (ii) vara lepingulised rahavood sisaldavad ainult põhiosa- ja intressimakseid, s.t. tal on „laenu baasomadused“. Kõik muud võlainstrumendid kajastatakse õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.
- Kõik omakapitaliinstrumendid tuleb pärast arvelevõtmist kajastada õiglasest väärtuses. Omakapitaliinstrumendid, mida hoitakse kauplemiseesmärgil, kajastatakse õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Kõikide muude omakapitaliinstrumentide puhul võib arvelevõtmise hetkel teha mittetühistatava valiku kajastada realiseerimata ja realiseeritud kasumid ja kahjumid õiglase väärtuse muutustest kasumiaruande asemel läbi muu koondkasumiaruande. Õiglase väärtuse muutusi ei hakata ümberklassifitseerima läbi kasumiaruande. Selle valiku võib teha instrumendipõhiselt. Dividendid kajastatakse läbi kasumiaruande, tingimusel et nad kujutavad endast investeringult saadavat tulu.
- Enamus IAS 39 nõudeid finantskohustuste klassifitseerimiseks ja mõõtmiseks kanti muutmata kujul üle IFRS 9-sse. Peamine muudatus on see, et finantskohustuste puhul, mis on määratud kajastamiseks õiglasest väärtuses läbi kasumiaruande, peab ettevõtte enda krediidiriski muutusest tulenevad õiglase väärtuse muutused kajastama muus koondkasumiaruandes.

Grupp hindab standardi põhimõtteid, mõjusid kontsernile ja kontserni poolt selle rakendamise ajastust.

IFRS 10 „Konsolideeritud aruanded“ (rakendub 1. jaanuaril 2013 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt). Standard asendab kontrolli ja konsolideerimise kohta kehtivad juhised IAS 27-s „Konsolideeritud ja konsolideerimata finantsaruanded“ ja SIC 12-s „Konsolideerimine – eriotstarbelised majandusüksused“. IFRS 10 muudab kontrolli mõistet, nii, et kõikide ettevõtete puhul

rakendatakse kontrolli määramiseks samu kriteeriume. Mõiste rakendamisel on abiks ulatuslikud rakendusjuhised. Grupp hindab standardi mõju finantsaruandele.

IFRS 12 “Avalikustamise nõuded osaluste kohta teistes ettevõtetes” (rakendub 1. jaanuaril 2013 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt). Standard rakendub ettevõtetele, kellel on osalused tütar-ettevõttes, ühissetevõtmises, sidusettevõttes või konsolideerimata struktureeritud üksuses; see asendab IAS 28-s „Investeeringud sidusettevõttesse“ praegu sisalduvad avalikustamise nõuded. IFRS 12 nõuab ettevõtelt sellise informatsiooni avalikustamist, mis aitaks finantsaruande lugejatel hinnata tütar- ja sidusettevõtetes, ühissetevõtmistes ja konsolideerimata struktureeritud üksustes osaluste olemust ja osalustega seotud riske ja finantsmõjusid. Nende eesmärkide täitmiseks nõuab uus standard erinevate valdkondade kohta info avalikustamist, sh tuleb avalikustada (i) olulised otsused ja hinnangud, mida tehti määramaks, kas ettevõtte kontrollib, ühiselt kontrollib või omab olulist mõju teise ettevõtte üle; (ii) rohkem infot mittekontrollivale osalusele kuuluva osa kohta kontserni tegevustes ja rahavoogudes; (iii) summeeritud finantsinformatsioon tütar-ettevõtete kohta, milles on olulised mittekontrollivad osalused; ja (iv) detailne info osaluste kohta konsolideerimata struktureeritud üksustes. Grupp hindab standardi mõju finantsaruandele.

IFRS 13 “Õiglase väärtuse mõõtmine” (rakendub 1. jaanuaril 2013 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt). Standardi eesmärgiks on ühtlustamine ja keerukuse vähendamine; seetõttu sisaldab standard õiglase väärtuse korrigeeritud definitsiooni ning õiglase väärtuse mõõtmise aluseid ja avalikustamise nõudeid, mis on kasutatavad läbi erinevate IFRS standardite. Grupp hindab standardi mõju finantsaruandele.

IAS 27 (muudetud 2011) “Konsolideerimata finantsaruanded” (rakendub 1. jaanuaril 2013 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt). Muudetud standardi eesmärgiks on sätestada tütar-, ühis- ja sidusettevõttesse investeringute kajastamise ja avalikustamise nõuded, kui ettevõtte koostab konsolideerimata aruandeid. Juhised kontrolli ja konsolideeritud aruannete kohta asendas standard IFRS 10 “Konsolideeritud finantsaruanded”. Grupp hindab muudetud standardi mõju finantsaruandele.

“Muu koondkasumiaruande kirjete esitamine” – IAS 1 muudatused (rakendub 1. juulil 2012 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt). Muudatused nõuavad ettevõtelt muus koondkasumiaruandes esitatud kirjade jagamist kahte rühma, sõltuvalt sellest, kas neid võib või ei tohi tulevikus ümber klassifitseerida kasumiaruandesse. Muudetud on IAS 1 poolt kasutatavat soovituslikku aruande nimetust, uus nimetus on “Kasumi- ja muu koondkasumiaruanne”. Grupi hinnangul tuleb muudetud standardi tulemusena muuta finantsaruannete esitusviisi, kuid see ei mõjuta tehingute ega saldode kajastamist.

Muudetud IAS 19, “Hüvitised töötajatele” (rakendub 1. jaanuaril 2013 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt) muudab oluliselt (i) kindlaksmääratud hüvitistega pensioni kulu ja töösuhte lõpetamise hüvitiste kajastamist ja mõõtmist ning (ii) kõikide töötajatele antavate hüvitiste kohta avalikustatavat informatsiooni. Standard nõuab, et kõik muudatused kindlaksmääratud hüvitise netokohustuses (varas) tuleb kajastada nende toimumise hetkel järgnevalt: (i) tööalase

teenistuse kulutus ja neto intressitulu (-kulu) kasumiaruandes ja (ii) ümberhindamine muus koondkasumiaruandes. Grupp hindab muudetud standardi mõju finantsaruandele.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju Kontsernile.

2. Riskipoliitika ja -juhtimine

2.1. Riskipoliitika ja -struktuur

Riskide juhtimine on panga põhitegevus ja on seetõttu aluseks pikaajalisele kasumlikkusele ja stabiilsusele. Risk on tihedalt seotud äritegevusega ja äriarendusega ning seeläbi klientide vajadustega. Erinevatest riskidest, mida SEB võtab klientidele finantslahenduste ja toodete pakkumisel, on krediidirisk kõige olulisem.

SEB kasumlikkus sõltub otseselt võimest mõõta, juhtida ja hinnata riske, millega ta kokku puutub, hoides samal ajal adekvaatset kapitali taset ettenägematute sündmuste tarbeks. Grupi finantsstabiilsuse tagamiseks identifitseeritakse, jälgitakse ning juhitakse riskide ja kapitaliga seotud küsimusi varajases staadiumis. Samuti moodustavad need olulise osa pikaajalisest strateegilisest planeerimisest ja operatiivsetest äriplaneerimise protsessidest, mida viiakse läbi kogu Grupis.

Risk on defineeritud AS-is SEB Pank kui võimalik negatiivne kõrvalekalle oodatavast finantstulemusest. Riskijuhtimine koosneb kõikidest tegevustest, mis on seotud riski võtmise, riski maandamise, riskianalüüsi, riskikontrolli ja järelkontrolliga. Sõltumatu riskikontroll hõlmab riskide identifitseerimist, mõõtmist, jälgimist, stressitestimist, analüüsi, raporteerimist ja järelkontrolli, eraldiseisvalt riski võtvatest funktsioonidest.

Finantsinstrumentidest tulenevad riskid, millele Grupp on avatud, on finantsriskid, sisaldades krediidiriski, likviidsusriski, tururiski ja operatsiooniriski (milliseid on kirjeldatud allpool).

AS-i SEB Pank juhatuse vastutab riskide juhtimise, kontrolli ja kooskõlastamise peamiste põhimõtete juurutamise eest ja otsustab üldise aktsepteeritava riski taseme. Juhatuse alluvusse on loodud erinevad komiteed, kellele on antud otsustusõigus sõltuvalt riskitüübist. Juhatuse järelevalve, selge otsustamisstruktuur, kõrgel tasemel riskiteadlikkus töötajate hulgas, ühised definitsioonid ja põhimõtted ning kontrollitud riskide võtmine kehtestatud limiitide piires on SEB riskide ja kapitali juhtimise nurgakivid.

Riskijuhtimine ja -kontroll on Grupi jaoks prioriteetne valdkond, mida pidevalt arendatakse. Alates 2008. aastast on AS-il SEB Pank järelevalveasutuste luba kasutada sisemisi mudeleid regulatiivse kapitali arvutamiseks: sisereitingutel põhinev lähenemine krediidiriski ja täiustatud mõõtmismudel operatsiooniriski jaoks. Viimastel aastatel on riskide juhtimise peamine arendusfookus olnud juurutatud Basel II mudelite jätkuv täiustamine ja ettevalmistused uueks regulatiivseks korraks – Basel III.

Üks olulisematest arendusprojektidest, millega alustati 2010. aastal ja millega jätkati 2011. aastal, oli jaeklientide krediidiriski skoori arvutamise mudelite ümbermodelleerimine, et asendada senised eksperthinnangu põhised mudelid regressioonimudelitega. Samuti algatati

projekt, millega tehakse ettevalmistusi üleminekuks sisemistele krediidiriskimudelitele korporatiivklientide segmendis. Tururiski kontrolli alal võeti VaR arvutamiseks kasutusele täiustatud SEB Grupi riskimudel (ARMS).

2.2. Krediidirisk

Krediidiriski suhtes avatud varadeks on nõuded klientidele, nõuded krediidasutustele ning võlakirjad ja derivatiivid. Krediidirisk on risk saada kahjumit tulenevalt laenusaaaja ebaõnnestumisest lepinguliste kohustuste täitmisel SEB Panga Grupi ees kliendi ebaedust äritegevuses või muudest teguritest põhjustatuna.

Krediidirisk on Grupi äritegevuse suurim risk; seetõttu pöörab juhatus krediidiriskile avatud positsioonide juhtimisele kõrgendatud tähelepanu. Krediidiriskide hindamise ja võtmise põhimõtted on sätestatud SEB Panga Grupi krediidipoliitikas.

Krediidipoliitika põhimõtted on alljärgnevad:

- a) laenuandmine peab olema vastavuses krediidipoliitikaga,
- b) laenuandmine peab põhinema analüüsil,
- c) igasuguse krediidualase tegevuse aluseks on usaldusväärsus,
- d) laenu otstarve peab olema täielikult arusaadav,
- e) laenuandmine peab olema vastavuses laenu tagasimaksmise võimega,
- f) laenusaajal peab olema kindel tagasimakseallikas ning ka teisene allikas laenu tagasimaksmiseks,
- g) laenusaaaja omafinantseering peab olema laenu suhtes märkimisväärne (piisavalt suur),
- h) laenuandmisel tuleb arvestada äriotsuse võimalikke negatiivseid mõjusid,
- i) laenuandmise tegevus peab vastama panga kasumieesmärkidele.

Konkreetselt kliendiga seotud krediidiriski analüüs hõlmab endas mitmeid erinevaid tegevusi nagu laenuaotleja tausta, struktuuri, juhtkonna ja omanike riski, majanduskeskkonna ja laenuaotleja positsiooni hindamine; äriplaani ning esitatud rahavoogude prognooside analüüs ja hindamine; kliendi tuntuse ja usaldusvääruse ning krediidiajaloo hindamine. Riskivõtmise üle otsustamine toimub kollegiaalselt krediidikomiteedes ja vastavat otsustamisõigust omavate isikute poolt vastavalt panga juhatuse poolt kinnitatud otsustamislimiitidele.

Võlakirjades krediidiriski võtmise otsustamine on osa üldisest krediidiotsuste tegemise protsessis. Limiit konkreetselt emitendi võlakirjadesse investeerimiseks peab olema kinnitatud vastava krediidikomitee või otsustamisõigust omavate isikute poolt. Tavasuatuses ei võta AS SEB Pank investeerimispositsioone, sh krediidiriski kandvaid positsioone võlakirjadesse, välja arvatud kauplemisportfelli piiratud ulatuses, mis on reguleeritud Aktivate-passivate juhtimise komitee (APJK) poolt kehtestatud kauplemisportfelli üldlimiidi kaudu. Võlakirjadest tuleneva krediidiriski maht on väike ning seetõttu ei käsitleta seda käesolevas aruandes detailselt.

AS SEB Pank sõlmib derivatiivlepinguid eelkõige selleks, et pakkuda klientidele tooteid finantsriskide juhtimiseks ja seejärel katab tekkinud positsioonid vastupidiste tehingutega emaettevõtjaga. Derivatiivlepingu positiivne turuväärtus näitab vastaspoole krediidiriski; selleks, et arvestada ka tuleviku turutingimuste ebamäärasusega, arvutatakse krediidiriski ekvivalent. Derivatiividega seotud krediidiriski ei hinnata oluliseks ega käsitleta

alljärgnevalt detailselt. Seega keskendutakse laenude ja krediidasutuste (teiste pankade) kohustustega seotud krediidiriskile.

Krediidiriskide analüüs

Krediidiriski suurust hinnatakse AS-is SEB Pank peamiselt maksimaalse potentsiaalse kahjuna teatud ajaperioodi jooksul teatud tõenäosuse juures. Krediidiriski mõõdetakse igakuiselt kasutades komponentidena makseviivituse tõenäosuse määra (PD, *Probability of Default*), makseviivitusest tingitud kahjumäära (LGD, *Loss Given Default*), nõude prognoositavat suurust makseviivituse hetkel (EAD, *Exposure at Default*) või nende koondnäitajat riskiga kaalutud vara (RWA, *Risk Weighted Assets*).

Pärast PD, EAD ja LGD hindamist on võimalik arvutada oodatava kahju ning mitteoodatava kahju suurust.

Oodatavat kahju (EL, *Expected Loss*) võib tõlgendada kui krediidikahjude „normaalset taset” ja seda tuleks riski seisukohalt vaadelda kui äritegevuse kulu. Seetõttu tuleks see katta tehingute hinna ning riskireservide kaudu. Oodatava kahju minimeerimiseks rakendatakse vajalikke meetmeid läbi kvaliteetsete sisekordade ning heade sisekontrollimehhanismide kehtestamise.

Mitteoodatavat kahju (UL, *Unexpected Loss*) seostatakse üldiselt erandlike ja suurte krediidikahjumitega ning nende täielikku katmist ei saa ette näha igapäevaste tehingute kasumi arvelt. Selliste kahjude vastaseks peamiseks kaitseks on kvaliteetsed sisekorrad, head sisekontrollimehhanismid, kindlustuspõhimõtted ning tulud. Viimaseks mitteoodatavate kahjude katmise vahendiks on AS-i SEB Pank kapital.

PD on vastaspoole riskiklassist sõltuv makseviivituse tõenäosuse määr järgneva aasta jooksul, mis on määratud läbi riskiklassifikatsiooni, kvaliteediklassi või reitingu.

LGD on hinnanguline oodatava kahju määr vastaspoole makseviivituse korral väljendatud osakaaluna EAD-st. LGD arutamisel võetakse muuhulgas arvesse ka seda, kas kohustus on tagatud või tagamata, tagatise tüüpi ning tagatise järjekohta.

EAD koosneb kahest osast – olemasolevast kohustusest ning hinnangulisest potentsiaalsest tulevikukohustusest makseviivituse hetkel. Kasutamata, kuid tulevikus potentsiaalselt kasutatava kohustuse suuruse hindamiseks kasutatakse riskipositsiooni ümberhindamistegurit (CCF, *Credit Conversion Factor*). Kuna CCF on ainus juhuslik või muutuv osa EAD-st, sõltub EAD hinnang CCF-i hinnangust.

Krediidiriskide analüüs toimub põhiliselt kahel tasandil – portfelli ja riskipositsiooni tasandil.

Laenuportfelli riskimäära kontrollimiseks kasutab AS SEB Pank portfelli mitmekesistamise meetodit. Pangagrupi laenuportfelli struktuuri ja dünaamikat jälgitakse nii erinevate kliendisegmentide, toodete, klientide kui ka majandusharude lõikes. Laenuportfelli krediidiriski analüüsi teostab igakuiselt krediidivaldkond, kes teeb ka regulaarseid ülevaateid panga juhtorganitele. Seejärel arutatakse nii neid tulemusi kui ka vajadust erilise tähelepanu pööramiseks või erianalüüsi teostamiseks kindlakstehtud probleemi suhtes.

Üksiku kliendi tasandil analüüsitakse perioodiliselt (kord aastas, kvartalis või vajadusel sagedamini) laenusaaajate olukorda ja hinnatakse nende riskitaset. Analüüside aluseks on aasta- ning kvartaliaruanded ja rahavoogude prognoosid, mille abil hinnatakse finantsmajanduslikku seisukorda, samuti krediidi ajalugu, maksepraktikat ja muudest allikatest pärinev informatsiooni. Kriitilist tähtsust omab hinnang laenusaaajate usaldusväärsele.

AS SEB Pank jagab laenuportfelli kahte suurde segmenti:

A) korporatiivportfell hõlmab laene juriidilistele isikutele, kes kuuluvad kliendigruppi, mille suhtes on SEB Panga Grupp võtnud krediidiriski summas üle 500,000 EUR (2010: 479,337 EUR) ja

B) jaekliendid, mis hõlmab väikeettevõtete ja eraisikute alamsegmente.

Analüüsi tulemuste põhjal jagatakse korporatiivkliendid kuueteistkümnesse riskiklassi vastavalt AS-i SEB Pank kliendi riskide klassifitseerimise süsteemile. Kuusteist riskiklassi jagunevad 5 äritegevuse kvaliteediklassi vahel.

2011. a. lõpu seisuga moodustas korporatiivportfell 39% kogu laenuportfelist (2010: 41%).

Vastavalt riskiklassi süsteemile ei pea riskiklassi kinnitama ettevõtjatele või ettevõtjate grupele, kelle suhtes on Grupp võtnud krediidiriski kogusummas alla 500,000 EUR (2010: 479,337 EUR) ehk jaeportfelli kuuluvatele väikeettevõtetele. Nende laenusaaajate hindamisel kasutatakse skoori arvutamise mudelit.

Väikeettevõtete skoori arvutamise mudel võtab arvesse kliendi finantsseisu kahe viimase aastaaruande, viimase vahearuande ja järgmise aasta prognoosi põhjal, kliendi krediidi ajaloo pangas ja maksehäirete registri alusel, kliendi tegevuse pikaajalisuse. Analüüsija annab hinnangu kliendi korrektsusele ja informatsiooni kvaliteedile. Teatud mõju omab ka majandusharu riskitase. Mudeli väljundiks on krediidiskoor, mis väljendab riskitaset ja määrab otsustamistaseme. Sõltuvalt skoorist jagatakse kliendid kvaliteediklassidesse A, B, C ja D, kus A on parim ja D halvim kvaliteediklass. Väikeettevõtted moodustasid 2011. a. lõpu seisuga 6% kogu laenuportfelist (2010: 7%).

Alates 01.01.2011 loetakse väikeettevõteteks ettevõtjad või ettevõtjate grupid, kelle suhtes on Grupp võtnud krediidiriski kogusummas alla 500,000 euro sõltumata nende konsolideeritud käibest või varade mahust. 2010 aastal loeti väikeettevõteteks ettevõtjad või ettevõtjate grupid, kelle suhtes oli Grupp võtnud krediidiriski kogusummas alla 479,337 euro ning nende konsolideeritud käive või varade maht oli alla 9,586,747 euro. Muudatuse tulemusena klassifitseeriti 2011. aasta jooksul ligikaudu 16.5 miljoni euro ulatuses korporatiivportfelli ümber jaeportfelliks.

Eraisikulaenude analüüsimisel kasutatakse krediidiskoori arvutamise ja maksevõime analüüsi mudelit (maksevõime analüüs mõõdab kliendi laenu teenindamise võimet võttes arvesse tema netosissetulekut ja elamiskulusid), mis võtab muuhulgas arvesse laenuaotleja krediidi ajalugu, sissetulekuid, vanust, töölepingu tingimusi ja kinnisvara väärtust. Mudeli väljundiks on krediidiskoor ja sellele baseeruv laenuandmise soovitus. Skoori põhjal jagatakse kliendid sarnaselt väikeettevõtete kvaliteediklassidesse A, B, C ja D. 2011. a. lõpus moodustasid eraisikud 44% koguportfelist (2010: 46%).

Ülejäänud 10% portfelligist moodustasid nõuded krediidasutuste vastu (2010: 7%).

Krediidiriski jälgimine ja maandamine

Juriidiliste isikute olukorra ja riskitaseme ülevaatamine toimub regulaarselt vähemalt üks kord aastas, sõltuvalt kliendi segmendist, eelnevalt kinnitatud riskiklassist ja muust pangale teadaolevast täiendavast teabest. Ülevaatuse käigus hinnatakse kliendi finantsmajanduslikku olukorda, riskitaset, olemasolevate finantskohustuste täitmise korrektsust ja finantseerimisvajadust. Ühe olulise tulemusena uuendatakse kõikide korporatiivportfelli kuuluvate klientide ja kliendigruppide riskiklass, mis kehtib reeglina kuni aasta (riskiklassid 1-10) või pool aastat (riskiklassid 11-16). Riskiklassi 13-16 kuuluvad kliendid on pideva järelevalve all ning nende ülevaatused toimuvad kvartaalselt. Kõrgendatud riskiga klientide kohustuste ja arengu jälgimiseks toimuvad igakuised koosolekud, mida viib läbi kõrgendatud äririski divisjon.

Korporatiivportfelli jaotus kvaliteediklasside lõikes on toodud järgnevas tabelis.

Riskiklass	Ärikvaliteedi klass	Ettevõtjate portfelli riskiklasside viisi		% portfelligist, millele on määratud riskiklass		
		31.12.11	31.12.10	31.12.11	31.12.10	
1	Tavaline äritegevus	Tavaline äritegevus		64.1%	50.1%	
2		Piiratud äritegevus		11.1%	11.0%	
3		Eraldi jälgimise all		10.6%	11.4%	
4		Pideva järelevalve all		7.9%	17.6%	
5		Maksejõuetus		6.1%	9.9%	
6		Ebatäielik informatsioon		0.2%	0.0%	
7						
8						
9						
10						
11	Piiratud äritegevus					
12	Eraldi jälgimise all					
13	Pideva järelevalve all					
14						
15						
16	Maksejõuetus					
		Kokku		100.0%	100.0%	

Eraisikute ja väikeettevõtjate – jaeporfelli – regulaarseks jälgimiseks on kasutusel käitumisskoori mudelid. Need mudelid põhinevad laenude analüüsimisel kasutatavatel taotlusskoori arvutamise mudelitel. Käitumisskooris kasutatakse eraldiseisvat kvaliteediklassi E makseviivituses klientide laenude puhul ja väikeettevõtjate jaoks on lisaks kasutusel klass N, millesse määratakse nende klientide laenud, kelle kohta panga hinnangul ei ole piisavalt teavet muu klassi määramiseks. Osa kasutatavat teavet (maksekäitumine, ettevõtjate finantsseis) uuendatakse regulaarselt (igakuiselt, kvartaalselt), osaliselt kasutatakse varasemast olemasolevat informatsiooni. Kliendihalduritel on kohustus väikeettevõtjate finantsandmeid uuendada vähemalt 1 kord aastas. Käitumisskoori arvutatakse igakuiselt kõikidele eraisikute ja väikeettevõtjate laenudele. Jaeklientide portfelli jaotus kvaliteediklassidesse on näidatud alltoodud tabelis.

Skoor	Ärikvaliteedi klass	Jaeportfelli käitumisskooride järgi		% skooritud portfelligist	
		31.12.11	31.12.10	31.12.11	31.12.10
A	Tavaline äritegevus	Tavaline äritegevus		77.5%	74.5%
B		Eraldi jälgimise all		16.0%	18.8%
C	Eraldi jälgimise all	Maksejõuetus		6.1%	6.3%
D		Ebatäielik informatsioon		0.4%	0.4%
E	Maksejõuetus				
N	Ebatäielik informatsioon				
		Kokku		100.0%	100.0%

Laenud ja nõuded klientidele kvaliteediklasside lõikes (bruto) (miljonites eurodes)

31.12.11	Krediidi- asutused	Laenud ettevõtetele	Liisingud ettevõtetele	Avalik sektor	Eluaseme- laenud	Muud	KOKKU
						eraisiku- laenud	
Tavaline äritegevus	422.3	783.7	190.6	167.1	1,231.6	258.5	3,053.8
Piiratud äritegevus	0.0	160.8	15.1	0.0	0.0	0.0	175.9
Eraldi jälgimise all	0.0	236.5	41.0	0.0	174.2	49.8	501.5
Pideva järelevalve all	0.0	121.3	3.8	0.0	0.0	0.0	125.1
Maksejõuetus	0.0	102.4	17.8	0.0	74.5	28.2	222.9
Klassifitseerimata	0.0	9.9	1.8	0.3	0.0	0.0	12.0
Kogunenud intressid	0.7	2.2	0.5	0.3	2.6	1.5	7.8
Periodiseeritud teenustasud	0.0	-1.8	-0.8	-0.1	-1.0	-0.8	-4.5
	423.0	1,415.0	269.8	167.6	1,481.9	337.2	4,094.5

31.12.10	Krediidi- asutused	Laenud ettevõtetele	Liisingud ettevõtetele	Avalik sektor	Eluaseme- laenud	Muud	KOKKU
						eraisiku- laenud	
Tavaline äritegevus	279.5	587.1	155.4	173.6	1,234.4	264.2	2,694.2
Piiratud äritegevus	0.0	163.0	18.7	0.1	0.0	0.0	181.8
Eraldi jälgimise all	0.0	261.8	72.0	0.1	201.2	64.0	599.1
Pideva järelevalve all	0.0	264.7	26.0	0.0	0.0	0.0	290.7
Maksejõuetus	0.0	164.1	29.4	0.0	73.7	29.3	296.5
Klassifitseerimata	0.0	0.0	0.0	0.2	0.0	0.0	0.2
Kogunenud intressid	0.0	2.3	0.5	0.3	2.2	1.7	7.0
Periodiseeritud teenustasud	0.0	-1.4	-0.5	-0.1	-1.1	-0.7	-3.8
	279.5	1,441.6	301.5	174.2	1,510.4	358.5	4,065.7

Esmane vastutus konkreetse kliendi ja tema laenude kvaliteedi jälgimise eest lasub kliendihalduritel, kes peavad tekkivatest probleemidest kohe informeerima oma osakonna juhatajat ja vajadusel krediidivaldkonna juhtkonda ning võtma tarvitusele vastavad meetmed potentsiaalsete laenukajude identifitseerimiseks ja minimeerimiseks. Väikeettevõtete olukorra ja riskitaseme ülevaatamine toimub kliendihalduri poolt regulaarselt vähemalt üks kord aastas. Ülevaatuse käigus hinnatakse kliendi finantsmajanduslikku olukorda, riskitaset ja olemasolevate finantskohustuste täitmise korrektsust. Väikeettevõtete, kelle käitumisskoor on C või D ja kohustuste maht on üle 300,000 euro, ülevaatus kinnitatakse kollegiaalselt krediidikomiteedes või vastavat otsustamisõigust omavate isikute poolt panga juhatuse kinnitatud otsustamislimiitide piires. 2012 aastal loobutakse väikeettevõtete ülevaatuse kinnitamisest krediidikomiteedes või vastavat otsustamisõigust omavate isikute poolt.

Tagatis

Krediidiriski vähendamiseks on pank kehtestanud laenuaotlejatele nõude esitada laenule tagatised kinnisvara, vallasvara ja/või isikuliste tagatiste näol. Grupp on kehtestanud suunised konkreetsete tagatiste klasside aktsepteeritavuse kohta krediidiriski vähendamisel. Tagatiseta laenude andmise põhimõtted on fikseeritud krediidipoliitikas, selline laenamine on selgelt limiteeritud ja piiratud.

Tagatisvara peab laenu kestuse jooksul olema kindlustatud panga poolt aktsepteeritud kindlustusseltsis vähemalt vara taastamisväärtuse ulatuses. Eluasemelaenu korral on sageli nõutav ka laenusaaaja elukindlustus juhul, kui laenusaaaja teenib enamuse perekonna sissetulekutest. Nimetatud võtted aitavad kontrollida ja juhtida krediidiriski, kuna on

pangale alternatiivseks allikaks laenu tagasisaamisel, juhul kui laenusaaaja ei ole võimeline laenu tagastama esmasest rahavoost. Tagatiseta laenude jääk sisaldub järgnevas tabelis.

Tagatisega laenud

(miljonites eurodes)

	31.12.11	31.12.10
Kinnisvara	2,591.7	2,716.9
Väärtpaberid ja hoiused	13.0	21.9
Riigi, keskpanga või kohaliku omavalitsuse garantii	218.3	233.8
Krediidiasutuse garantii	422.3	279.5
Tagatiseta laenud*	180.7	187.9
Repod klientidega (tagatiseks väärtpaberid)	0.1	0.1
Faktooring (tagatiseks laekumised)	48.0	28.3
Liising (tagatiseks liisitud varad)	370.6	403.8
Muu (kommertspandid, sõidukid, käendus, muu)	242.0	186.5
Tekkepõhised intressilaekumised	7.8	7.0
Allahindlused	-131.0	-179.5
KOKKU**	3,963.5	3,886.2

* Sisaldab krediitkaardivõlgnevusi ja muid tagamata laene.

** Sisaldab laene klientidele ja krediidiasutustele (lisad 14, 15) põhitagatise tüüpe viisi.

Kliendihalduritel on kohustus tagatisvara väärtuse hinnangud vähemalt üks kord aastas üle vaadata ja vajadusel korrigeerida.

Eluasemete ja hoonestamata maade tagatiste väärtusi korrigeeritakse Maa-ameti hinnastatistika põhjal arvutatud indeksitega.

Väärtuse languse hindamise ja allahindluse põhimõtted

Sisemiste reitingute süsteemi kasutatakse eelkõige ühe peamise riskiallika mõõtmiseks, millest laenukahjumid ajendatud on – risk, et vastaspool jääb viivitusse oma maksekohustuse täitmisega, seda riski nimetatakse ka laenukahjumi tõenäosuseks. See erineb võimalikust kahjumist, mis ilmneb lõpuks pärast kõiki katseid viivituses olevalt vastaspoolelt laekumiste kättesaamiseks.

Sisemine klientide kvaliteediklassidesse määramise süsteem, mida on kirjeldatud „Krediidiriski jälgimine ja maandamine“ osa all, keskendub oodatavatele krediidikahjudele – so arvestab riskiga, et tulevikus võivad toimuda sündmused, mis võivad põhjustada laenukahjusid. Sellest erinevalt arvestatakse finantsaruandluses laenukahjumite allahindlust ainult sellistele varadele, mille väärtuse langus on toimunud bilansipäevaks ning nõude väärtuse languse kohta on olemas objektiivsed tõendid. Seoses erinevate arvestusmeetoditega, on finantsaruannetes väljatoodud tegelike krediidikahjude summa tavaliselt väiksem kui sisemiste äriprotsesside juhtimisel ja pangandust reguleerivate normatiivaktide mõistes oodatud kahjude mudeli abil väljaarvutatud kahjude maht.

Sisemine reitingumudel aitab juhtkonnal teha kindlaks, kas vastavalt IAS 39-le eksisteerivad objektiivsed tõendid nõude väärtuse languse kohta, vastavalt grupi poolt kehtestatud järgmistele kriteeriumidele:

- võimetus tasuda lepingujärgseid põhiosa- või intressimakseid;
- laenusaaaja poolt kogetud rahavoo probleemid (nt. kapitali osakaal, tegevustulud või EBITDA marginaal, võlakattekindajaja jne);

- laenu eritingimuste või laenude tingimuste rikkumine;
- pankrotimenetluse algatamine;
- laenusaaaja konkurentsivõime halvenemine.

Grupi poliitika kohaselt tuleb kõik üle 500,000 euro (2010: 479,337 euro) ulatuvad kohustused üle vaadata vähemalt kord aastas (vt eestpoolt). Laenude allahindlus individuaalselt hinnatud laenudele määratakse kindlaks tekkinud kahju hindamise teel bilansikuupäeva seisuga laen-laenu haaval ja seda kohaldatakse kõikidele üksikult olulistele laenudele. Hindamine hõlmab tagatist (sh selle täitmiselepooravuse uuesti kinnitamist) ja eeldatavaid laekumisi selle konkreetse laenu suhtes. Grupipõhiselt hinnatud laenude allahindlust rakendatakse:

- homogeensete varade portfelleidele, mis jäävad individuaalselt alla olulisuse läve ja
- kahjudele, mis on tekkinud, aga ei ole veel identifitseeritud, kasutades olemasolevat ajaloolist kogemust, eksperthinnanguid ja statistilisi tehnikaid.

Krediidiosakonna krediidijuhid ning riskijuhid peakontoris teostavad regulaarset laenuportfelli põhjalikku jälgimist. Laenuportfelli ülevaatamist teostab ka panga siseaudit. Protseduurireeglite täitmise kontrolli käigus hinnatakse nõutava teabe ja dokumentide olemasolu, laenude teenindamise (tagasimaksete) korrektsust, tagatise piisavust ja muid riske mõjutavaid tegureid. Välisaudiitorid hindavad laenuportfellile antud hinnangut finantsaruannete auditeerimise eesmärgil.

Laenud, mille väärtus on langenud

Laen tuleb liigitada laenuks, mille väärtus on langenud, kui on oht, et lepingujärgseid makseid ei tehta ja oodatavad laekumised, mis võidakse saada tagatise realiseerimisest, ei kata rahuldavas ulatuses ei laenu põhiosa ega kogunenud intressi sh viiviseid, st eeldatavatest tuleviku rahavoogudest (sealhulgas tagatise realiseerimisest) hüvitatav summa, mis on diskonteeritud esialgse kehtiva intressimääraga (kui laen on ujuva intressimääraga, siis kasutatakse hetkel kehtivat intressimäära, mis on korrigeeritud periodiseeritud teenustasudega), on väiksem kui vastav bilansiline maksumus. Sellistel juhtudel loetakse kogu laenusaaaja kohustust panga ees ebatõenäoliseks, välja arvatud juhul, kui ei ole muid põhjuseid, mis viitaksid teistsugusele hinnangule.

Laenud, mille väärtus on langenud, liigitatakse kahte rühma:

- allahinnatud mitteteenivad laenud: kui laenumaksed on üle tähtaja laekumata ja tagatisest tulenev eeldatav rahavoog ei kata ei põhiosa ega kogunenud intressi ja viiviseid;
- allahinnatud teenivad laenud: pank on teinud kindlaks, et tagatistest tulenev eeldatav rahavoog ei kata ei põhiosa ega kogunenud intressi ja viiviseid ja tekkinud kahjujuhtum on kindlaks tehtud, kuid ühtegi makset rohkem kui 60 päeva üle tähtaja ei ole.

Kui laenu hindamise käigus selgub, et laen või selle osa on ebatõenäoliselt laekuv ning laenu tagatise realiseerimisest oodatavad rahavood ei kata piisaval määral laenu summat koos tekkepõhiselt arvestatud intressi ja viivisega, tuleb kajastada laenukahjum ja moodustada sellele laenule allahindlus. Eraldi moodustatakse eri- ja ühisallahindlused individuaalselt hinnatud laenudele ning grupipõhisel allahindlused homogeensetele laenugruppidele. Eesmärk on arvestada ja kajastada laenuportfelli väärtust võimalikult õiglaselt ja objektiivselt tuginedes oodatavale diskonteeritud rahavoole.

Probleemsete laenudega ning bilansist välja kantud nõuete tagasi saamisega tegeleb kõrgendatud äririski divisjon, kasutades selleks erinevaid spetsiaalseid meetodeid: läbirääkimised klientidega, saneerimine, täite- ja pankrotimenetlus. Kõrgendatud äririski divisjoni spetsialistid kaasatakse problemlaenudega (või potentsiaalsete problemlaenudega) tegelemisse juba varajases staadiumis tagamaks võimalikult positiivset lõpptulemust nii klientidele kui pangale.

Bilansiliste varadega seotud laenukahjumite allahindlused on kas eriallahindlused, ühisallahindlused või homogeensete laenugruppide põhised allahindlused. Laenude ja nõuete allahindlus kokku moodustas 31.12.2011 131.0 miljonit eurot (2010: 179.5 miljonit eurot), millest 61.8 (2010: 90.2) kajastab individuaalselt hinnatud allahindlust ja ülejäänud summa 69.2 (2010: 89.3) kajastab grupipõhiselt hinnatud ja homogeensete gruppide allahindlusi.

2011. aasta lõpus sisaldasid ühisallahindlused ka täiendavat ühisallahindlust summas 6.0 miljonit eurot (2010: 4.6). Täiendava ühisallahindluse summa on arvutatud tuginedes SEB grupi riskiklassiga 1-12 klientide nõuetele tehtavate allahindluste mudelile (nn IBNI, *Incurred But Not Identified*, mudel), mis hindab toimunud, kuid identifitseerimata kahjujuhtumeid.

Homogeensete gruppide allahindluste määramisel lähtuti SEB grupi poolt välja töötatud jaenõuete allahindluse mudeli põhimõtetest. Teatud laenugruppide arvutatud kantud kahjude tasemeid korrigeeriti eksperthinnanguga võttes arvesse nende tootegruppide mitteteenivate laenude tasemeid, mis täiendavalt peegeldavad laenuportfelli kvaliteeti.

Tagatise mõju individuaalselt hinnatud laenudele ja bilansivälisetele kohustustele, bruto (pideva järelevalve all olevad ja maksejõuetud kliendid)*

	Krediidi- asutused	Laenud ettevõtetele	Liisingud ettevõtetele	Avalik sektor	Eluaseme- laenud	Muud eraisiku- laenud	KOKKU
2011							
Ületagatud nõuded	0	37	0.8	0	0	0	37.8
Alatagatud nõuded	0	178.6	13.6	0	0	0	192.2
<i>Tagatise õiglane väärtus</i>	<i>0</i>	<i>100.7</i>	<i>6.8</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>107.5</i>
2010							
Ületagatud nõuded	0	83.9	11.8	0	0	0	95.7
Alatagatud nõuded	0	355.2	34.0	0	0	0	389.2
<i>Tagatise õiglane väärtus</i>	<i>0</i>	<i>205.4</i>	<i>26.7</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>232.1</i>

* Tagatise mõju ei arvestata riskiklassiga 1-12 klientide puhul, kuna eeldatakse, et need kohustused täidetakse esmasest rahavoost.

Individuaalselt allahinnatud laenud ja allahindlused

(miljonites eurodes)

	31.12.11	31.12.10
Allahinnatud, mitteteenivad	85.6	124.4
Allahinnatud, teenivad	3.6	12.1
Individuaalselt allahinnatud laenud kokku	89.2	136.5
Eriallahindlused	-61.8	-90.2
Ühisallahindlused individuaalselt allahinnatud laenudele	-7.8	-22.8
Kollektiivsed allahindlused homogeensetele gruppidele	-55.4	-61.9
Muud kollektiivsed allahindlused toimunud kuid mitte identifitseeritud kahjudele	-6.0	-4.6
Allahindlused kokku	-131.0	-179.5
Eriallahindluste suhe individuaalselt allahinnatud laenudesse (Eriallahindlused / Individuaalselt allahinnatud laenud)	69%	66%
Allahinnatud laenude osakaal portfellis (Individuaalselt allahinnatud laenud / Laenud klientidele)	2.25%	3.51%

Laenud ja nõuded klientidele ja krediidasutustele klasside lõikes

(miljonites eurodes)

31.12.11	Krediidi- asutused	Laenud ettevõtetele	Liisingud ettevõtetele	Avalik sektor	Eluaseme- laenud	Muud eraisiku- laenud	KOKKU
1) Tähtaega mitte ületanud ja mitte allahinnatud	422.3	1,296.7	247.2	166.9	1,369.7	299.4	3,802.2
Tavaline äritegevus	422.3	782.5	188.4	166.6	1,228.8	256.9	3,045.5
Piiratud äritegevus	0.0	160.4	15.0	0.0	0.0	0.0	175.4
Eraldi jälgimise all	0.0	230.2	38.5	0.0	127.5	39.4	435.6
Pideva järelevalve all	0.0	110.4	3.2	0.0	0.0	0.0	113.6
Maksejõuetus	0.0	3.5	0.4	0.0	13.4	3.1	20.4
Klassifitseerimata	0.0	9.7	1.7	0.3	0.0	0.0	11.7
2) Tähtaega ületanud aga mitte allahinnatud	0.0	38.4	13.2	0.5	110.6	37.1	199.8
3) Individuaalselt allahinnatud	0.0	79.5	9.7	0.0	0.0	0.0	89.2
4) Kogunenud intressid	0.7	2.2	0.5	0.3	2.6	1.5	7.8
5) Periodiseeritud teenustasud	0.0	-1.8	-0.8	-0.1	-1.0	-0.8	-4.5
Kokku bruto	423.0	1,415.0	269.8	167.6	1,481.9	337.2	4,094.5
Spetsiifilised allahindlused	0.0	-53.8	-8.0	0.0	0.0	0.0	-61.8
Kollektiivsed allahindlused	0.0	-12.8	-1.0	0.0	0.0	0.0	-13.8
Grupi allahindlused (homogeensed)	0.0	-7.0	-7.0	0.0	-31.7	-9.7	-55.4
Kokku neto allahindlused	423.0	1,341.4	253.8	167.6	1,450.2	327.5	3,963.5

31.12.10	Krediidi- asutused	Laenud ettevõtetele	Liisingud ettevõtetele	Avalik sektor	Eluaseme- laenud	Muud eraisiku- laenud	KOKKU
1) Tähtaega mitte ületanud ja mitte allahinnatud	279.5	1,273.1	265.2	173.4	1,400.4	316.4	3,708.0
Tavaline äritegevus	279.5	586.7	154.6	173.0	1,231.9	262.9	2,688.6
Piiratud äritegevus	0.0	163.0	18.6	0.1	0.0	0.0	181.7
Eraldi jälgimise all	0.0	254.7	68.1	0.1	156.8	50.3	530.0
Pideva järelevalve all	0.0	251.0	21.3	0.0	0.0	0.0	272.3
Maksejõuetus	0.0	17.7	2.6	0.0	11.7	3.2	35.2
Klassifitseerimata	0.0	0.0	0.0	0.2	0.0	0.0	0.2
2) Tähtaega ületanud aga mitte allahinnatud	0.0	49.5	18.4	0.6	108.9	40.5	217.9
3) Individuaalselt allahinnatud	0.0	118.1	17.9	0.0	0.0	0.6	136.6
4) Kogunenud intressid	0.0	2.3	0.5	0.3	2.2	1.7	7.0
5) Perioodiseeritud teenustasud	0.0	-1.4	-0.5	-0.1	-1.1	-0.7	-3.8
Kokku bruto	279.5	1,441.6	301.5	174.2	1,510.4	358.5	4,065.7
Spetsiifilised allahindlused	0.0	-74.4	-15.3	0.0	0.0	-0.5	-90.2
Kollektiivsed allahindlused	0.0	-26.6	-0.8	0.0	0.0	0.0	-27.4
Grupi allahindlused (homogeensed)	0.0	-13.9	-7.3	0.0	-26.8	-13.9	-61.9
Kokku neto allahindlused	279.5	1,326.7	278.1	174.2	1,483.6	344.1	3,886.2

Laenude kvaliteet klasside lõikes (miljonites eurodes)

31.12.11	Krediidi- asutused	Laenud ettevõtetele	Liisingud ettevõtetele	Avalik sektor	Eluaseme- laenud	Muud eraisiku- laenud	KOKKU
Normaalsed laenud	422.3	1,335.1	260.4	167.4	1,480.3	336.5	4,002.0
Allahinnatud mitteteenivad*	0.0	76.5	9.1	0.0	0.0	0.0	85.6
Allahinnatud teenivad**	0.0	3.0	0.6	0.0	0.0	0.0	3.6
Kogunenud saadavad intressid	0.7	2.2	0.5	0.3	2.6	1.5	7.8
Perioodiseeritud teenustasud	0.0	-1.8	-0.8	-0.1	-1.0	-0.8	-4.5
	423.0	1,415.0	269.8	167.6	1,481.9	337.2	4,094.5
Spetsiifilised allahindlused	0.0	-53.8	-8.0	0.0	0.0	0.0	-61.8
Kollektiivsed ja grupi allahindlused	0.0	-19.8	-8.0	0.0	-31.7	-9.7	-69.2
	423.0	1,341.4	253.8	167.6	1,450.2	327.5	3,963.5

31.12.10	Krediidi- asutused	Laenud ettevõtetele	Liisingud ettevõtetele	Avalik sektor	Eluaseme- laenud	Muud eraisiku- laenud	KOKKU
Normaalsed laenud	279.5	1,322.6	283.6	174.0	1,509.3	357.0	3,926.0
Allahinnatud mitteteenivad*	0.0	107.0	16.9	0.0	0.0	0.5	124.4
Allahinnatud teenivad**	0.0	11.1	1.0	0.0	0.0	0.0	12.1
Kogunenud saadavad intressid	0.0	2.3	0.5	0.3	2.2	1.7	7.0
Perioodiseeritud teenustasud	0.0	-1.4	-0.5	-0.1	-1.1	-0.7	-3.8
	279.5	1,441.6	301.5	174.2	1,510.4	358.5	4,065.7
Spetsiifilised allahindlused	0.0	-74.4	-15.3	0.0	0.0	-0.5	-90.2
Kollektiivsed ja grupi allahindlused	0.0	-40.5	-8.1	0.0	-26.8	-13.9	-89.3
	279.5	1,326.7	278.1	174.2	1,483.6	344.1	3,886.2

* Allahinnatud mitteteenivad laenud: kui laenumaksed on üle tähtaja laekumata ja tagatisest tulenev eeldatav rahavoog ei kata ei põhiosa ega kogunenud intressi ja viiviseid.

** Allahinnatud teenivad laenud: pank on teinud kindlaks, et tagatistest tulenev eeldatav rahavoog ei kata ei põhiosa ega kogunenud intressi ning viiviseid ja tekkinud kahjujuhtum on kindlaks tehtud, kuid ühtegi makset rohkem kui 60 päeva üle tähtaja ei ole.

Laenusaaaja poolsed viivitused maksete tasumisel võivad viia selleni, et finantsvara on võlgnevuses, kuid ei ole klassifitseeritud ebatõenäoliselt laekuvaks. Seetõttu üldjuhul ei loeta ebatõenäolisteks selliseid laene ja nõudeid, mille võlgnevuses olevate päevade arv on väiksem kui 60 päeva, välja arvatud juhul, kui on olemas vastupidisele olukorrale viitav informatsioon. Samuti ei ole kõik ebatõenäolised laenud ja nõuded tähtaega ületanud.

Tähtajaks tasumata nõuded ja laenud klasside lõikes (miljonites eurodes)

31.12.11	Krediidi- asutused	Laenud ettevõtetele	Liisingud ettevõtetele	Avalik sektor	Eluaseme- laenud	Muud eraisiku- laenud	Kogunenud saadavad intressid	KOKKU
< 30 päeva	0.0	14.5	4.6	0.5	52.5	12.1	0.2	84.4
sh. allahinnatud	0.0	1.2	0.0	0.0	0.0	0.0		1.2
30 < 60 päeva	0.0	4.7	1.0	0.0	9.1	2.4	0.1	17.3
sh. allahinnatud	0.0	0.3	0.1	0.0	0.0	0.0		0.4
üle 60 päeva	0.0	97.0	16.8	0.0	49.1	22.6	7.1	192.6
sh. allahinnatud	0.0	76.3	9.1	0.0	0.0	0.0		85.4
	0.0	116.2	22.4	0.5	110.7	37.1	7.4	294.3

31.12.10	Krediidi- asutused	Laenud ettevõtetele	Liisingud ettevõtetele	Avalik sektor	Eluaseme- laenud	Muud eraisiku- laenud	Kogunenud saadavad intressid	KOKKU
< 30 päeva	0.0	20.6	9.1	0.6	48.8	12.2	0.2	91.5
sh. allahinnatud	0.0	1.8	0.6	0.0	0.0	0.0		2.4
30 < 60 päeva	0.0	6.0	2.5	0.0	9.0	3.8	0.1	21.4
sh. allahinnatud	0.0	2.1	0.4	0.0	0.0	0.0		2.5
üle 60 päeva	0.0	137.8	24.1	0.0	51.1	25.0	7.2	245.2
sh. allahinnatud	0.0	104.9	15.7	0.0	0.0	0.6		121.2
	0.0	164.4	35.7	0.6	108.9	41.0	7.5	358.1

Tabelis on toodud tasumata nõuete jääk (neto), kus seisuga 31.12.2011 on tasumata kas põhiosa või intressimaksed.

Grupp arvestab intressitulu laenudelt, mille tähtaeg on 60 või enam päeva ületatud laekunud summade alusel. Kuni 60 päeva limiiti pole ületatud, kajastatakse intressitulu jätkuvalt lepingulise määra alusel. Hinnanguliselt põhjustas erinevus võrreldes täisefektiivse intressitulu kajastamisega 2011. ja 2010. aastal ebaolulise vea.

Maksimaalne krediidiriski subjektiks olev võlakohustus arvestamata hoitavaid tagatisi või muid krediidikvaliteeti parandavaid kokkuleppeid

(miljonites eurodes)

	31.12.11	31.12.10
Nõuded krediidasutustele ja keskpangale	472.5	595.7
Nõuded klientidele	3,671.5	3,786.1
Kauplemiseks hoitavad finantsvarad		
Võlakirjad	1.3	1.4
Tuletisväärtpaberid	19.7	20.5
Investeeringisvõlakirjad	0.0	0.2
Muud varad	19.4	50.2
	4,184.4	4,454.1
Laenudega seotud bilansivälised kohustused ja garantiid	707.7	476.4
Maksimaalne võlakohustus	4,892.1	4,930.4

Riskide kontsentreerumine

	31.12.11		31.12.10	
	Arv/ Summa	% neto- omavahen- ditest	Arv/ Summa	% neto- omavahen- ditest
Suure riskikontsentratsiooniga klientide arv	4	-	3	-
Suure riskikontsentratsiooniga klientide võlakohustused (milj. EUR)	269.1	38.98	167.3	25.36
Juhatusel liikmete ja krediidasutusega seotud isikute võlakohustused (milj. EUR)	1.3	0.18	1.1	0.16
	270.3	39.16	168.3	25.52
Omavahendid kapitali adekvaatsuse arvutamiseks (vt. lk. 66)	690.3		659.7	

Riskikontsentratsioon sisaldab nõudeid (laenud, intressinõuded, väärtpaberinõuded) keskpangale, krediidasutustele ja klientidele ning bilansiväliseid kohustusi keskpangale, krediidasutustele ja klientidele, mis võivad muutuda nõueteks.

Kliendi riskikontsentratsioonist arvatakse maha:

- nõuded lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse konsolideeritud järelevalve alla kuuluvatele ema- ja tütarettevõtjatele;
- keskpanga, keskvalitsuse ja riigi tagatud õppelaenuid ning hoiusega ja väärtpaberitega tagatud nõuded (krediidirisk 0%);
- nõuded ja bilansivälised kohustused keskpangale, keskvalitsusele ja keskvalitsuse asutustele mis kuuluvad 0%-ga krediidiriski gruppi;
- esimese järgu eluasemehüpooteegiga tagatud laenuid eraisikust mitteresidentidele (krediidirisk 50%).

Suure riskikontsentratsiooniga võlakohustuse mõiste on määratletud Krediidasutuste seaduses ja see on ühe osapoolte või omavahel seotud osapoolte võlgnevus grupi ees, mis ületab 10% grupi neto omavahenditest, 69.0 milj. EUR 31.12.2011 (66.0 milj. EUR 31.12.2010), lisa 2.8. Võlakohustuste hulka kuuluvad kõik instrumendid, millega grupile kaasneb krediidirisk. Ühe osapoolte või omavahel seotud osapoolte võlakohustuse limiidiks on 25%. 31.12.2011 seisuga oli grupil 4 suure riskikontsentratsiooniga võlakohustust

(31.12.2010.a. 3 suure riskikontsentratsiooniga võlakohustust). Ühegi omandisuhete kaudu seotud osapoolte grupi võlgnevus ei ületanud 25% piirmäära.

Ülevõetud varad

Grupp omandas 2011 ja 2010. aasta jooksul tagatisena hoitud vara:

(miljonites eurodes)

Varad	Jääkmaksumus	
	2011	2010
Kinnisvara	0.0	1.5

Ülevõetud varad müüakse esimesel sobival võimalusel ning nende realiseerimisest saadud vahenditega vähendatakse võlgnetavat summat. Ülevõetud varad on Grupi finantsseisundi aruandes kajastatud kirjel "Kinnisvarainvesteeringud".

2.3. Tururisk

Tururisk on risk saada kahjumit või väiksemat puhastulu tulevikus intressimäärade, valuutakursside, aktsiahindade ja kaupade hindade muutuste tagajärjel, sisaldades hinnariski seoses varade müügi või positsioonide sulgemisega.

Tururisk võib tekkida panga tegevusest finantsturgudel ning tururiskist on mõjutatud enamuse pangatoodetest: laenud, deposiidid, väärtpaberid, krediitiliinid. AS SEB Pank hindab tururiske kasutades erinevaid riskihindamise ja -juhtimise vahendeid vastavalt riskitüübile. Oluliseks osaks riskide ennetamisel on riskiaktivate hajutamine ja positsioonide mahtude limiteerimine.

Erinevate instrumentide portfelli riskide kontrolli ja monitooringu põhialuseks on komiteede poolt kinnitatud maksimaalsed limiidid, mis on vastavuses Eesti Panga piirmääradega.

Tururiskiga seotud positsioonidele rakendatakse nominaalseid limiite, mida kauplemisportfelli lõikes jälgitakse igapäevaselt riskikontrolli osakonna poolt. Limiidiületustest raporteeritakse vastavalt sisemistele tururiski regulatsioonidele. Tururiskide juhtimiseks kasutatakse lisaks eelpool mainitule ka stsenaariumanalüüsi, millega hinnatakse kauplemispositsioonide käitumist turumuutujate ekstreemsemate liikumiste korral. Stressitestimine võib olla ka vahendiks limiitide kehtestamise protsessis.

Tururiski üldist taset mõõdetakse "Value at Risk" (VaR) meetodikaga, mis põhineb ajaloolisel simulatsioonil ja tururiski tüübi spetsiifilistel näitajatel. Ülegrupilised näitajad peavad katma vähemalt järgmisi riskifaktoreid: intressimäärad, valuutad, aktsiad, kaubad, krediitmarginaal, inflatsioon ja volatiilsused.

VaR defineeritakse kui maksimaalne potentsiaalne kahjum, mis võib tekkida teatud tõenäosuse tasemel etteantud perioodi jooksul. Grupp on valinud 99 %-lise tõenäosuse taseme ja kümnepäevase ajaperioodi VaR jälgimiseks ja raporteerimiseks kauplemis- ja pangaportfelli. Lisaks kontrollib AS SEB Pank igapäevaselt kauplemisportfelli vastavust limiitidele ühepäevases ajahorisondis. VaR meetodika võimaldab efektiivselt

hinnata tururiski erinevate instrumentide lõikes ning tulemused on üheselt võrreldavad. Kümne päeva keskmine pangaportfelli VaR 2011. aastal oli 0.5 miljonit eurot (2010. aastal 0.8 miljonit eurot). AS-i SEB Pank kauplemisrisk on suhteliselt väike ning tuleneb peamiselt valuutakauplemisest. Ühe päeva keskmine kauplemisportfelli VaR 2011. aastal oli 0.02 miljonit eurot (2010. aastal 0.03 miljonit eurot). Tegelikke tulemusi jälgitakse pidevalt, et testida eelduste ja tegurite kehtivust VaR arvutuses. Selle meetodi kasutamine ei enneta kahjude teket väljaspool neid piire juhul, kui turul peaksid toimuma ulatuslikud liikumised.

Value at Risk (10 päeva)

(miljonites eurodes)

	Miinimum	Maksimum	31.12.11	Keskmine	
				2011	2010
Kauplemisportfell	0.0	0.3	0.1	0.1	0.1
Pangaportfell	0.2	1.0	0.4	0.5	0.8

2.3.1. Välisvaluutarisk

Välisvaluutarisk tuleneb nii Panga valuutatehingutest kui sellest, et Grupi tegevusi viiakse läbi erinevates valuutades. Grupi peamine eesmärk välisvaluutariski võtmisel on võimaldada oma klientidele sujuvat kauplemist välisvaluutadega ning juhtida efektiivselt klientide tehingutest tekkivaid rahavooge. Koos klienditehingute rahavoogudega juhib Grupp struktuurset välisvaluutariski, mis tuleneb bilansistruktuurist ja tuludest.

Valuutapositsioone mõõdetakse üldise VaR raamistiku piires. Täiendavalt on APJK kehtestanud valuutapositsioonidele limiidid üksikute valuutade lõikes kui ka koondtasandil pikkade või lühikeste positsioonide summana sõltuvalt sellest, kumb on absoluutväärtuses suurem. Avatud positsioonide juhtimine on valuutaturgude osakonna ülesandeks, nende analüüsimine ning limiitide jälgimine on riskikontrolli osakonna ülesanne.

Järgnev tabel võtab kokku Grupi valuutariski bilansikuupäeva seisuga.

Välisvaluuta positsioon (miljonites eurodes)

31.12.11	EEK	EUR	USD	SEK	Muud valuutad	KOKKU
VARAD						
Sularaha ja nõuded keskpangale	0.2	82.7	1.4	1.1	2.8	88.2
Nõuded krediitiasutustele	0.0	209.4	169.5	14.8	29.3	423.0
Nõuded klientidele	0.0	3,519.0	21.0	0.1	0.4	3,540.5
Väärtpaberid	0.0	21.4	0.6	0.1	4.3	26.4
Muu vara	0.0	23.0	1.7	0.7	0.5	25.9
VARAD KOKKU	0.2	3,855.5	194.2	16.8	37.3	4,104.0
KOHUSTUSED						
Võlgnevus krediitiasutustele	0.0	925.3	22.1	0.5	0.6	948.5
Hoiused	0.0	2,178.1	173.4	14.4	31.0	2,396.9
Muud kohustused	0.0	113.9	6.9	2.2	5.3	128.3
KOHUSTUSED KOKKU	0.0	3,217.3	202.4	17.1	36.9	3,473.7
Neto bilansiline positsioon	0.2	638.2	-8.2	-0.3	0.4	630.3
FX tuletistehingud (nõuded nimiväärtuses)	0.0	43.8	34.8	4.8	20.7	104.1
FX tuletistehingud (kohustused nimiväärtuses)	0.0	55.1	26.9	4.7	17.1	103.8
31.12.10						
VARAD						
Sularaha ja nõuded keskpangale	269.3	82.8	0.5	0.7	1.8	355.1
Nõuded krediitiasutustele	1.5	246.5	1.6	12.0	17.9	279.5
Nõuded klientidele	584.3	3,014.2	8.1	0.1	0.0	3,606.7
Väärtpaberid	1.3	21.1	0.4	0.1	4.4	27.3
Muu vara	17.8	21.2	3.7	3.9	10.6	57.2
VARAD KOKKU	874.2	3,385.8	14.3	16.8	34.7	4,325.8
KOHUSTUSED						
Võlgnevus krediitiasutustele	45.5	1,370.3	2.2	0.4	1.0	1,419.4
Hoiused	1,389.3	594.5	148.2	10.6	20.1	2,162.7
Muud kohustused	11.8	174.6	6.3	7.2	12.0	211.9
KOHUSTUSED KOKKU	1,446.6	2,139.4	156.7	18.2	33.1	3,794.0
Neto bilansiline positsioon	-572.4	1,246.4	-142.4	-1.4	1.6	531.8
FX tuletistehingud (nõuded nimiväärtuses)	0.0	63.2	170.8	3.1	53.5	290.6
FX tuletistehingud (kohustused nimiväärtuses)	0.0	214.0	28.5	1.5	46.9	290.9

FX tuletistehingud (nõuded nimiväärtuses ja kohustused nimiväärtuses) sisaldavad valuutaga seotud derivatiive ja on kajastatud lepingulises nimiväärtuses. Iga valuuta netopositsioon oli alla 2% neto omavahendite taseme, 13.8 milj. EUR 31.12.2011 (13.2 milj. EUR 31.12.2010). Netopositsioon on arvatud ilma Eesti krooni ja eurota kuna Eesti kroon oli seotud euroga suhtega 15.6466 EEK : 1 EUR.

2.3.2. Intressimäärarisk

Intressirisk on risk saada kahjumit või väiksemat puhastulu tulevikus intressimäärade muutuste tagajärjel, sisaldades ka hinnariski seoses varade müügi või positsioonide sulgemisega. Intressiriski mõõtmiseks ja limiteerimiseks kasutab Grupp VaR meetodit ning täiendavalt Delta1% meetodit.

Intressitootvate varade ja intressikandvate kohustuste struktuurist tuleneva mittevastavuse riski hindamisel kasutatakse Delta1% meetodikat. Delta1% on defineeritud kui turuväärtuse muutus, mis tuleneb ebasoodsast intressimäärade ühe- protsendilisest paralleelsest nihkumisest kõikide valuutade intressimäärade ja perioodide lõikes. Delta1% meetod võimaldab efektiivselt hinnata intressimäärade muutuste mõju intressitundlikele varadele ja kohustustele. Delta1% limiiti jälgitakse vastavalt negatiivse või positiivse netopositsioonina, olenevalt kumb on suurem. Delta1% tuleb hoida APJK poolt kehtestatud limiidi piires. Intressiriski juhtimisega tegeleb igapäevaselt Treasury ning selle analüüsimisega riskikontrolli osakond.

Aasta lõpu seisuga oli Delta1% -2.7 miljonit eurot (2010.a.: -2.8 miljonit eurot). 2011 a. keskmine Delta1% oli -3.9 miljonit eurot (2010.a.: -2.6 miljonit eurot). Grupi negatiivne Delta1% tähendab, et intressitootvate varade keskmine kestus on pikem kui intressikandvate kohustuste keskmine kestus ja Grupil on suurem risk intressimääratõusu suhtes. Suurima osa Delta1% moodustavad varade poole pealt laenuid ja kohustuste poole pealt deposiidid ja emattevõtjalt saadud finantseering, mis tasakaalustavad laenudest tuleneva mittevastavuse. Allpoololevas tabelis „Intressikandvad varad ja kohustused intressi fikseerimise perioodi järgi“ on toodud täiendavat informatsiooni intressitundlikkuse kohta.

AS SEB Pank on hoidnud varade-kohustuste mittevastavust suhteliselt madalal tasemel. Varade-kohustuste mittevastavuse juhtimise paindlikkus on tagatud võimalusega kohandada finantseerimist emattevõtjalt.

Järgnev tabel võtab kokku Grupi intressimäärariski. Grupi finantsvarad ja kohustused on toodud bilansilises maksumuses, klassifitseeritud lepingulise intressi fikseerimise või tähtaja järgi, sõltuvalt, milline toimub varem.

Intressikandvad varad ja kohustused intressi fikseerimise perioodi järgi (miljonites eurodes)

31.12.11

	Kuni 1 kuu	1-3 kuud	3-12 kuud	1-2 aastat	2-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku	Finants- seisundi aruanne
VARAD								
Nõuded keskpangale	49.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	49.4	49.5
Nõuded krediiasutustele	243.3	60.1	118.9	0.0	0.0	0.0	422.3	423.0
Nõuded klientidele	1,091.0	1,175.3	1,011.3	57.7	98.6	104.1	3,538.0	3,540.5
Väärtpaberid	1.2	0.0	1.0	0.0	0.0	0.0	2.2	1.2
VARAD KOKKU	1,384.9	1,235.4	1,131.2	57.7	98.6	104.1	4,011.9	4,014.2

KOHUSTUSED

Võlgnevused krediiasutustel	141.7	280.9	423.3	41.5	54.6	1.3	943.3	948.5
Võlgnevused klientidele	1,848.8	162.3	321.1	30.3	13.9	0.8	2,377.2	2,378.8
Laenufondid	0.6	0.3	0.7	0.9	4.2	11.4	18.1	18.1
Allutatud kohustused	0.0	0.0	0.0	50.0	0.0	0.0	50.0	50.1
KOHUSTUSED KOKKU	1,991.1	443.5	745.1	122.7	72.7	13.5	3,388.6	3,395.5

Kokku vahe intressi**fikseerimise perioodide****järgi, bilansiline positsioon**

-606.2	791.9	386.1	-65.0	25.9	90.6	623.3	618.7
---------------	--------------	--------------	--------------	-------------	-------------	--------------	--------------

Tuletistehingud varad

110.2	12.0	8.5	7.4	7.0	1.1	146.2	19.7
-------	------	-----	-----	-----	-----	-------	------

Tühistatavad ja tühistamatud
intressitundlikud nõuded

0.0	0.0	0.0	0.0	6.5	0.0	6.5	0.0
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Tuletistehingud kohustused

110.0	12.0	8.5	7.4	7.0	1.1	146.0	20.5
-------	------	-----	-----	-----	-----	-------	------

Tühistatavad ja tühistamatud
intressitundlikud kohustused

69.0	58.3	204.1	24.8	2.6	1.0	359.8	0.0
------	------	-------	------	-----	-----	-------	-----

Kokku vahe intressi**fikseerimise perioodide järgi**

-675.0	733.6	182.0	-89.8	29.8	89.6	270.2	617.9
---------------	--------------	--------------	--------------	-------------	-------------	--------------	--------------

Tabel sisaldab ainult intressiteenivaid varasid ja intressikandvaid kohustusi. Samuti ei sisalda tabel faktooringu kohustusi (lisa 26), laenude teenustasusid ja depositeid diskonteerimist.

31.12.10

	Kuni 1 kuu	1-3 kuud	3-12 kuud	1-2 aastat	2-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku	Finants- seisundi aruanne
VARAD								
Nõuded keskpangale	316.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	316.1	316.2
Nõuded krediidasutustele	262.5	0.0	17.0	0.0	0.0	0.0	279.5	279.5
Nõuded klientidele	1,151.2	1,100.8	985.4	78.6	144.6	143.0	3,603.6	3,606.7
Väärtpaberid	1.4	0.0	0.0	2.7	0.0	0.0	4.1	1.5
VARAD KOKKU	1,731.2	1,100.8	1,002.4	81.3	144.6	143.0	4,203.3	4,203.9

KOHUSTUSED

Võlgnevused krediidasutustel	434.2	276.5	607.3	47.5	45.5	1.8	1,412.8	1,419.4
Võlgnevused klientidele	1,789.9	104.5	178.8	36.7	35.4	4.4	2,149.7	2,149.4
Laenufondid	0.1	0.3	1.0	0.6	3.9	7.4	13.3	13.3
Allutatud kohustused	0.0	0.0	117.0	0.0	0.0	0.0	117.0	117.2
KOHUSTUSED KOKKU	2,224.2	381.3	904.1	84.8	84.8	13.6	3,692.8	3,699.3

Kokku vahe intressi**fikseerimise perioodide**

järgi, bilansiline positsioon **-493.0** **719.5** **98.3** **-3.5** **59.8** **129.4** **510.5** **504.6**

Tuletistehingud varad 297.8 44.7 50.2 15.8 11.3 1.6 421.4 20.5

Tühistatavad ja tühistamatud
intressitundlikud nõuded 0.0 0.0 0.0 0.0 12.5 0.0 12.5 0.0

Tuletistehingud kohustused 298.1 44.8 50.1 15.8 11.3 1.6 421.7 22.3

Tühistatavad ja tühistamatud
intressitundlikud kohustused 54.6 34.4 159.3 15.1 11.9 3.5 278.8 0.0

Kokku vahe intressi

fikseerimise perioodide järgi **-547.9** **685.0** **-60.9** **-18.6** **60.4** **125.9** **243.9** **502.8**

2.3.3. Aktsiahinna risk

Aktsiahinna risk tekib aktsiate ja nendega seotud instrumentidega turutegemisel ja kauplemisel. 2011. aastal ei olnud AS-il SEB Pank avatud riske aktsiate kauplemisportfellis.

2.4. Riskikontsentratsioon

(miljonites eurodes)

Finantsvarade ja kohustuste jaotumine riikide lõikes

31.12.11	Sularaha, nõuded keskpangale, laenu- ja nõuded krediidiasutustele				Kokku varad	Võlgnevused krediidiasutustele	Võlgnevused klientidele	Muud kohustused	Kokku kohustused	Tingimuslikud kohustused
	Laenu- ja nõuded krediidiasutustele	Laenu- ja nõuded klientidele	Väärt-paberid	Muud varad						
Rootsi	403.3	1.6	3.1	0.3	408.3	862.8	9.8	66.8	939.4	1.3
Eesti	88.3	3,496.8	22.1	19.8	3,627.0	24.6	2,088.8	73.0	2,186.4	695.4
Suurbritannia	0.4	2.2	0.3	0.0	2.9	6.9	17.8	0.1	24.8	0.2
Venemaa	2.5	0.4	0.0	0.0	2.9	0.4	17.2	0.0	17.6	0.1
Saksamaa	0.2	0.2	0.0	0.0	0.4	33.2	2.3	0.0	35.5	7.4
USA	2.8	0.8	0.5	0.0	4.1	0.2	51.9	0.0	52.1	0.1
Kanada	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.8	0.0	0.8	0.0
Jaapan	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.4	0.0	0.4	0.0
Soome	0.0	19.2	0.0	0.5	19.7	0.0	8.1	0.4	8.5	2.0
Läti	5.2	0.1	0.0	0.0	5.3	17.7	1.8	0.0	19.5	0.0
Leedu	1.5	0.0	0.0	0.1	1.6	0.3	2.1	0.0	2.4	0.0
Luksemburg	1.1	0.0	0.0	0.4	1.5	0.1	0.0	0.0	0.1	0.0
Holland	0.0	0.5	0.0	0.0	0.5	0.0	1.3	0.0	1.3	0.0
Muu Lääne-Euroopa	5.1	18.1	0.0	0.1	23.3	2.2	14.8	0.0	17.0	1.1
Muu Ida-Euroopa	0.7	0.0	0.2	0.0	0.9	0.0	1.9	0.0	1.9	0.0
Muud riigid	0.1	0.6	0.2	4.7	5.6	0.1	159.8	6.1	166.0	0.0
	511.2	3,540.5	26.4	25.9	4,104.0	948.5	2,378.8	146.4	3,473.7	707.6

31.12.10	Sularaha, nõuded keskpangale, laenu- ja nõuded krediidiasutustele				Kokku varad	Võlgnevused krediidiasutustele	Võlgnevused klientidele	Muud kohustused	Kokku kohustused	Tingimuslikud kohustused
	Laenu- ja nõuded krediidiasutustele	Laenu- ja nõuded klientidele	Väärt-paberid	Muud varad						
Rootsi	258.5	2.2	5.6	0.3	266.6	1,324.0	9.6	132.2	1,465.8	1.2
Eesti	355.2	3,568.9	21.2	47.9	3,993.2	14.6	1,891.0	88.3	1,993.9	465.5
Suurbritannia	0.6	1.9	0.2	0.0	2.7	1.4	28.3	0.1	29.8	0.3
Venemaa	0.8	0.5	0.0	0.0	1.3	0.9	15.7	0.0	16.6	0.1
Saksamaa	0.3	2.2	0.0	0.0	2.5	69.9	3.5	0.0	73.4	5.5
USA	0.5	0.9	0.3	0.2	1.9	0.1	24.9	0.0	25.0	0.1
Kanada	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.7	0.1	0.8	0.0
Jaapan	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.2	0.0	0.2	0.0
Soome	0.2	18.6	0.0	0.0	18.8	0.0	8.5	0.0	8.5	2.1
Läti	7.0	0.1	0.0	0.0	7.1	2.4	2.4	0.0	4.8	0.0
Leedu	3.3	0.0	0.0	0.0	3.3	2.1	1.6	0.0	3.7	0.0
Luksemburg	1.8	0.0	0.0	0.5	2.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Holland	0.0	0.6	0.0	0.0	0.6	0.0	0.2	0.0	0.2	0.0
Muu Lääne-Euroopa	5.3	10.1	0.0	0.0	15.4	3.9	23.7	0.0	27.6	1.6
Muu Ida-Euroopa	1.1	0.0	0.0	0.0	1.1	0.0	1.6	0.0	1.6	0.0
Muud riigid	0.0	0.7	0.0	8.3	9.0	0.1	137.5	4.5	142.1	0.0
	634.6	3,606.7	27.3	57.2	4,325.8	1,419.4	2,149.4	225.2	3,794.0	476.4

Siin sisaldavad tingimuslikud kohustused garantiisid ja pante, laenukohustusi, valmisolekulaene ja teisi tühistatavaid tehinguid ning need on kajastatud lepingulises summas, mille üksikasjad on toodud lisas 33. Väärt-paberid sisaldavad kauplemiseks hoitavaid finantsvarasid, finantsvarasid õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, müügivalmis finantsvarasid, investeeringuid sidusettevõtjatesse.

Finantsvarade ja kohustuste jaotumine majandusharude lõikes

31.12.11	Finantsseisundi aruandes		
	Sularaha ja laenu- keskpangale, krediidi- asutustele ja klientidele	Väärtpaberid	Tingimus- likud kohus- tused
Kinnisvara	629.1	0.1	20.5
Rahandus	515.6	3.9	15.4
Tööstus	259.6	1.0	154.4
Hulgi- ja jaekaubandus	198.7	0.0	88.4
Energeetika, gaasi- ja auruvarustus	116.6	0.0	140.4
Põllumajandus, kalandus, metsamajandus	109.3	0.0	12.7
Veondus, laondus	108.5	0.0	80.0
Avalik haldus ja riigikaitse	106.9	0.0	21.1
Info ja side	53.2	0.7	7.7
Majutus ja toitlustus	46.8	0.0	0.7
Tervishoid ja sotsiaaltöö	46.4	0.0	7.1
Haldus- ja abitegevused	44.5	0.0	7.6
Ehitus	43.2	0.0	63.2
Haridus	23.0	0.0	6.3
Kunst, meelelahutus, vaba aeg	15.5	0.0	0.6
Veevarustus, kanalisatsioon, jäätme- ja saastekäitlus	12.9	0.0	4.4
Kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus	9.1	0.0	3.6
Mäetööstus	2.6	0.0	0.2
Muu riigi, sotsiaal- ja isikuteenindus	22.0	1.0	7.1
Eraisikud	1,819.2	0.0	66.2
Tuletisväärtpaberid	0.0	19.7	0.0
Allahindlused	-131.0	-	-
	4,051.7	26.4	707.6

31.12.10	Finantsseisundi aruandes		
	Sularaha ja laenu- keskpangale, krediidi- asutustele ja klientidele	Väärtpaberid	Tingimus- likud kohus- tused
Kinnisvara	671.8	0.1	6.7
Rahandus	639.7	4.0	16.6
Tööstus	284.4	1.4	109.0
Hulgi- ja jaekaubandus	170.9	0.0	68.2
Energeetika, gaasi- ja auruvarustus	147.7	0.0	27.3
Veondus, laondus	112.5	0.0	43.1
Avalik haldus ja riigikaitse	106.7	0.0	20.3
Põllumajandus, kalandus, metsamajandus	91.0	0.0	7.3
Majutus ja toitlustus	54.2	0.0	0.3
Ehitus	50.6	0.0	54.4
Tervishoid ja sotsiaaltöö	47.8	0.0	7.6
Haldus- ja abitegevused	37.0	0.0	6.0
Info ja side	28.3	0.4	25.0
Kunst, meelelahutus, vaba aeg	28.1	0.0	1.7
Haridus	26.5	0.0	5.0
Veevarustus, kanalisatsioon, jäätme- ja saastekäitlus	15.9	0.0	2.0
Kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus	13.1	0.0	5.6
Mäetööstus	2.6	0.0	0.3
Muu riigi, sotsiaal- ja isikuteenindus	23.0	1.0	3.7
Eraisikud	1,869.0	0.0	66.3
Tuletisväärtpaberid	0.0	20.4	0.0
Allahindlused	-179.5	-	-
	4,241.3	27.3	476.4

Siin sisaldavad tingimuslikud kohustused garantiisid ja pante, laenukohustusi, valmisolekulaene ja teisi tühistatavaid tehinguid ning need on kajastatud lepingulises summas, mille üksikasjad on toodud lisas 33. Väärtpaberid sisaldavad kauplemiseks hoitavaid finantsvarasid, finantsvarasid õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, müügivalmis finantsvarasid, investeringuid sidusettevõtjatesse.

2.5. Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, et Grupp teatud ajaperioodi jooksul ei ole võimeline katma täiendava likviidsuse vajadust. Likviidsusrisk toob kaasa ka riski, et Grupp on sunnitud laenama ebasoodsate määradega või on sunnitud müüma varasid kahjudega selleks, et täita oma maksekohustusi.

AS-i SEB Pank likviidsusriski reguleerimise ja juhtimise aluseks on Eesti Panga kohustusliku reservi nõue ning sisemised likviidsusliimid, mis määratakse APJK poolt. Likviidsusriski juhtimisel kasutatakse varade ja kohustuste tähtaegade jaotusmudelit ning spetsiaalseid likviidsuspositsioone peegeldavaid mudeleid, mis sisaldavad ka kriisistsenaariumite kajastamist.

Grupis läbiviidav likviidsuse juhtimise protsess, mida jälgib Treasury, hõlmab järgmist:

- igapäevane finantseerimine, mida juhitakse tuleviku rahavoogude jälgimise teel tagamaks nõuete täitmise, sisaldades vahendite uuendamise nende tähtaegumisel või klientidele laenamisel;
- väga likviidsete varade portfelli hoidmine kohustusliku reservi nõude täitmiseks;
- likviidsuslünkade jälgimine võrdluses sisemiste limiitidega ja
- võlgade kontsentratsiooni ja tähtaja profiili jälgimine.

Panga pikaajalist likviidsust planeerib ja kontrolli likviidsusriski juhtimise üle teostab APJK. AS-i SEB Pank likviidsusjuhtimisega tegeleb tsentraalselt ja igapäevaselt Treasury ning analüüsimisega riskikontrolli osakond.

Pikaajalise likviidsuse juhtimisel annab AS-ile SEB Pank täiendavat kindlust kuulumine rahvusvahelisse pangandusgruppi. Likviidsust juhitakse koostöös SEB Grupi Treasury'ga. Läbi emattevõtte on AS-i SEB Pank parem juurdepääs rahvusvahelistele rahaturgudele kui iseseisvalt.

Järgnev tabel kajastab Grupi poolt finantskohustuste alusel tasumisele kuuluvaid rahavoogusid järelejäänud lepingulise tähtaja järgi bilansikuupäeva seisuga. Tabelis toodud summad on lepingulised diskonteerimata rahavood.

Likviidsusrisk (järelejäänud tähtaegade järgi)
 (miljonites eurodes)

31.12.11	Nõudmi- seni ja vähem						Kokku	Finants- seisundi aruandes
	kui 1 kuud	1-3 kuud	3-12 kuud	1-2 aastat	2-5 aastat	Üle 5 aasta		
Võlad pankadele	55.9	9.5	594.4	131.3	180.8	4.6	976.5	948.5
Võlad klientidele	1,843.3	164.0	327.6	35.1	20.3	16.8	2,407.1	2,396.9
Allutatud kohustused	0.0	0.0	1.2	1.5	8.2	51.9	62.8	50.1
Muud võõrvahendid	51.3	0.0	3.4	0.0	0.0	0.0	54.7	54.8
Tühistamatud ja tühistatavad bilansivälised kohustused.	707.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	707.6	0.0
Bruto arvestusega								
Tuletistehingud - sissetulek	-113.4	-8.8	-8.5	-7.4	-7.0	-1.1	-146.2	-18.6
Tuletistehingud - väljaminek	113.2	8.8	8.5	7.4	7.0	1.1	146.0	18.3
Neto arvestusega								
Tuletistehingud	0.1	0.0	0.4	0.5	0.2	0.0	1.2	1.2
	2,658.0	173.5	927.0	168.4	209.5	73.3	4,209.7	3,451.2

31.12.10	Nõudmi- seni ja vähem						Kokku	Finants- seisundi aruandes
	kui 1 kuud	1-3 kuud	3-12 kuud	1-2 aastat	2-5 aastat	Üle 5 aasta		
Võlad pankadele	56.7	15.2	633.6	603.6	140.1	9.3	1,458.5	1,419.4
Võlad klientidele	1,793.6	105.5	182.8	37.8	40.6	9.6	2,169.9	2,162.7
Allutatud kohustused	0.0	0.0	2.2	3.0	16.6	125.2	147.0	117.2
Muud võõrvahendid	70.7	0.0	1.4	0.0	0.0	0.0	72.1	72.1
Tühistamatud ja tühistatavad bilansivälised kohustused.	476.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	476.4	0.0
Bruto arvestusega								
Tuletistehingud - sissetulek	-297.8	-44.7	-50.2	-15.8	-11.3	-1.6	-421.4	-16.9
Tuletistehingud - väljaminek	298.1	44.8	50.1	15.8	11.4	1.6	421.8	17.2
Neto arvestusega								
Tuletistehingud	0.0	0.2	1.2	1.3	0.9	0.0	3.6	3.6
	2,397.7	121.0	821.1	645.7	198.3	144.1	4,327.9	3,775.3

Nende kohustuste täitmiseks on grupil olemas järgmised varad: raha, kontojääk keskpangas, laenu ja nõuded pankadele ja laenu ja nõuded klientidele. Tavapärase äritegevuse raames osa klientidele antud kuni üheaastase tähtajaga laene pikendatakse. Grupp suudab tasuda ka ootamatuid rahalisi väljaminekuid vabastades vahendeid väärtpaberite müügiga. Välisvaluutas varade ja kohustuste näitamisel on kasutatud bilansipäeva Euroopa Keskpanga kurssi.

2.6. Operatsioonirisk

Operatsioonirisk on risk saada kahju väliste sündmuste (loodusõnnetused, väline kuritegevus jne.) või sisemiste tegurite (nagu katkestus IT süsteemides, vead, pettus, mittevastavus väliste ja sisemiste reeglitega, muud sisekontrollisüsteemi puudujäägid) tõttu.

Operatsiooniriski juhtimise miinimumnõuded AS-is SEB Pank on kehtestatud operatsiooniriski poliitikaga. Nõuded talitluspidevuse juhtimiseks, operatsiooniriski enesehindamiste läbiviimiseks jne on kehtestatud vastavates eeskirjades.

AS SEB Pank on välja töötanud mitmeid meetodeid operatsiooniriskide juhtimiseks:

- operatsiooniriskiga seotud intsidentide haldamine- registreerimine (kahjujuhtumid, potentsiaalsed kahjujuhtumid ja erakorralised tulud), riskide hindamine ja tegevusplaanide koostamine. Intsidentide haldamiseks on kasutusele võetud ülegrupiline infosüsteem;
- operatsiooniriski võtmenäitajate regulaarne jälgimine. Võtmenäitajad annavad varaseid hoiatussignaale riskitaseme muutuse ja äritegevuse efektiivsuse kohta.;
- operatsiooniriski enesehindamiste (ORSA) regulaarne läbiviimine äriüksustes;
- regulaarne äriüksuste kvaliteedi hindamine operatsiooniriski-alaste nõuete rakendamise alusel;
- tootearendusel järgitakse uue toote heakskiitmise protsessi, põhifookus on operatsiooniriskide identifitseerimisel ja maandamisel;
- talitluspidevuse planeerimine – talitluspidevuse plaanide kehtestamine olulistele äriprotsessidele, taasteplaanide väljatöötamine IT-le ja füüsilise turvalisuse tagamine kriisisituatsioonides.

AS SEB Pank kasutab operatsiooniriski mõõtmisel ja kapitalinõude arvutamisel operatsiooniriski täiustatud mõõtmismudelitel põhinevat meetodit (AMA).

Operatsiooniriski kapitali suuruse määramiseks kasutatakse sisemisi andmeid ja välist statistikat tegelike operatsiooniriski kahjude kohta globaalses finantssektoris. Oodatavate operatsiooniriski kahjude arvutamisel kasutatakse Grupi sisemiste operatsiooniriski kahjude andmeid, mitteoodatavate kahjude arvutamisel kasutatakse andmeid välistest andmebaasidest.

Operatsiooniriskide haldamist suunav ja koordineeriv organ AS-is SEB Pank on Operatsiooniriski komitee. Komitee põhiülesanneteks on teostada järelevalvet operatsiooniriski juhtimise üle ja kontrollida operatsiooniriskide haldamist.

2009. aastal alustas tegevust Uue toote komitee, mille eesmärgiks on tagada Grupi toodete ja teenuste kõrge kvaliteet - grupp ei alusta tegevusi, millega kaasnevad määratlemata riskid või riskid, mida Grupp ei ole võimeline koheselt juhtima ja kontrollima.

AS-il SEB Pank on olulisemate riskide maandamiseks sõlmitud kindlustuslepingud.

2011. a. jooksul toimunud operatsiooniriskiga seotud kahjujuhtumite kogusumma jäi 2010. a. kahjude tasemest madalamale.

2.7. Finantsvarade ja kohustuste õiglase väärtus (miljonites eurodes)

A) Finantsvarad, mida ei mõõdeta õiglases väärtuses

	31.12.11		31.12.10	
	Bilansiline väärtus	Õiglase väärtus	Bilansiline väärtus	Õiglase väärtus
VARAD				
Sularaha kassas	38.7	38.7	38.9	38.9
Nõuded keskpangale	49.5	49.5	316.2	316.2
Nõuded krediitiasutustele	423.0	423.0	279.5	279.5
Nõuded klientidele	3,540.5	3,348.1	3,606.7	3,314.5
<i>Laenud ettevõtetele</i>	<i>1,762.8</i>	<i>1,721.2</i>	<i>1,779.0</i>	<i>1,683.5</i>
<i>Laenud eraisikutele</i>	<i>1,777.7</i>	<i>1,626.9</i>	<i>1,827.7</i>	<i>1,631.0</i>
Muu vara	18.0	18.0	47.8	47.8
VARAD KOKKU	4,069.7	3,877.3	4,289.1	3,996.9
KOHUSTUSED				
Võlgnevus krediitiasutustele	948.5	945.9	1,419.4	1,416.4
Võlgnevus klientidele	2,378.8	2,377.9	2,149.4	2,154.9
<i>Võlgnevused ettevõtetele</i>	<i>1,370.7</i>	<i>1,370.0</i>	<i>1,232.7</i>	<i>1,241.0</i>
<i>Võlgnevused eraisikutele</i>	<i>1,008.1</i>	<i>1,007.9</i>	<i>916.7</i>	<i>913.9</i>
Laenufondid	18.1	18.1	13.3	13.0
Muud finantskohustused	54.8	54.8	72.1	72.1
Allutatud kohustused	50.1	49.2	117.2	108.7
KOHUSTUSED KOKKU	3,450.3	3,445.9	3,771.4	3,765.1

AS SEB Pank hindab nende finantsvarade ja -kohustuste õiglast väärtust, mis kontserni finantsseisundi aruandes ei ole kajastatud nende õiglases väärtuses.

Ujuvintressidega laenude ja fikseeritud intressiga laenude õiglase väärtuse arvutamisel diskonteeritakse tuleviku rahavood turuintressikõvera alusel, millele on lisatud uutele laenudele rakendatavad marginaalid. Sarnaselt diskonteeritakse ka fikseeritud intressimääraga deposiite ning ujuva ja fikseeritud intressimääraga võlgnevusi krediitiasutustele.

Bilansipäeva seisuga oli klientide laenude ja nõuete õiglase väärtus 5,43% madalam kui bilansiline väärtus. Seisuga 31.12.2010 leitud klientide laenude ja nõuete õiglase väärtus oli 8,10% madalam kui bilansiline väärtus.

Võlgnevus krediitiasutustele (948,5 miljonit eurot seisuga 31.12.2011) sisaldab laene emapangalt Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) (862,8 miljonit eurot seisuga 31.12.2010). Bilansipäeva seisuga oli krediitiasutustele võlgnevuse õiglase väärtus 0,28% (2010: 0,21%) madalam kui bilansiline väärtus.

Bilansipäeva seisuga oli kliendideposiitide õiglase väärtus 0,04% madalam (2010: 0,26% kõrgem) bilansilisest väärtusest.

Bilansipäeva seisuga oli laenufondide õiglase väärtus 0,13% kõrgem (2010: 2,76% madalam) bilansilisest väärtusest. Allutatud kohustuste õiglase väärtus oli 1,85% (2010: 7,25%) madalam bilansilisest väärtusest.

B) Finantsvarad, mida mõõdetakse õiglases väärtuses

	31.12.11				31.12.10			
	Tase 1	Tase 2	Tase 3	Kokku	Tase 1	Tase 2	Tase 3	Kokku
Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande								
Kauplemiseks hoitavad finantsvarad	3.7	17.3	0.0	21.0	20.7	1.2	0.0	21.9
Võlakirjad	1.2	0.0	0.0	1.2	0.2	1.2	0.0	1.4
Tuletisväärtpaberid	2.5	17.3	0.0	19.8	20.5	0.0	0.0	20.5
Müügiotel finantsvarad	4.4	0.0	0.4	4.8	4.6	0.2	0.3	5.1
Investeeringisväärtpaberid - võlakirjad	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.2	0.0	0.2
Investeeringisväärtpaberid - aktsiad	4.4	0.0	0.4	4.8	4.6	0.0	0.3	4.9
KOKKU VARAD	8.1	17.3	0.4	25.8	25.3	1.4	0.3	27.0

Finantskohustused õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande

Finantskohustused kauplemiseks	1.0	19.5	0.0	20.5	22.3	0.0	0.0	22.3
KOKKU KOHUSTUSED	1.0	19.5	0.0	20.5	22.3	0.0	0.0	22.3

IFRS 7-s määratakse kindlaks õiglase väärtuse hindamistehnikate hierarhia, mis põhineb sellel, kas hindamistehnika sisendid on jälgitavad või mitte. Jälgitavad sisendid kajastavad sõltumatutest allikatest saadud turuandmeid; mittejälgitavad sisendid kajastavad grupi oletusi turu kohta. Nende kahte liiki sisendite alusel on loodud järgmine õiglase väärtuse mõõtmise hierarhia:

1. tase – (korrigeerimata) noteeritud hinnad identsetele varadele või kohustistele aktiivsetel turgudel. See tase hõlmab noteeritud aktsiatega seotud väärtpabereid ja võlainstrumente börsidel, aga ka turuosaliste poolt noteeritud instrumente.
2. tase – muud sisendid kui 1. tasemel sisalduvad noteeritud hinnad ja mis on vara või kohustise osas jälgitavad kas otse (s.t hindadena) või kaudselt (s.t on tuletatud hindadest). Sisendiparameetrite (nt eurovõlakirjade intressikõver või vastaspoole krediidirisk) allikad on Bloomberg ja Reuters.
3. tase – vara või kohustise sisendid, mis ei põhine jälgitavatel turuandmetel (mittejälgitavad sisendid). See tase hõlmab aktsiainvesteeringuid ja võlainstrumente, millel on suures ulatuses mittejälgitavaid osasid.

Taseme 3 kirjete võrdlus

	Müügiototel finantsvarad		
	Investeeringis- väärtpaberid - võlakirjad	Investeeringis- väärtpaberid - aktsiad	Kokku
1 jaanuaril 2010	1.3	0.9	2.2
Kasum või kahjum	0.4	0.0	0.4
Ostud	0.0	0.2	0.2
Arveldused	-1.7	0.0	-1.7
Ülekanded Tasemesse 3 või Tasemest 3	0.0	-0.8	-0.8
31 detsembril 2010	0.0	0.3	0.3
Kokku perioodi kahjumid k.a. kasumisse või kahjumisse arvatud varad/kohustused seisuga 31.12.10.	0.0	0.0	0.0
1 jaanuaril 2011	0.0	0.3	0.3
Muud koondtulud	0.0	-0.2	-0.2
Ostud	0.0	0.4	0.4
Arveldused	0.0	-0.1	-0.1
31 detsembril 2011	0.0	0.4	0.4
Kokku perioodi kahjumid k.a. kasumisse või kahjumisse arvatud varad/kohustused seisuga 31.12.11.	0.0	-0.2	-0.2

2.8. Kapitali juhtimine

AS SEB Pank Grupi kapitalipoliitika määratleb, kuidas peaks kapitali juhtimine toetama ärilisi eesmärke. Aktsionäride tulu nõuet tuleks tasakaalustada järelevalveorganite poolse kapitalinõudega ja omakapitaliga, mis on vajalik Grupi äritegevuse läbiviimiseks.

APJK ja finantsjuht vastutavad üldise ärilise planeerimisega seotud protsessi eest, hindamaks kapitali vajadusi seoses Grupi riskiprofiiliga ja soovitud kapitalitasemete hoidmise strateegia esitamise eest. Grupi kapitaliseeritus peab olema riskipõhine ja põhinema kõikide riskide, mis Grupi tegevusega kaasnevad, hindamisel. See peab olema ettevaatav ja vastavuses lühi- ja pikaajaliste äriplaanidega, samuti oodatavate makromajanduslike arengutega. Seda protsessi, sisemist kapitali adekvaatsuse tagamise protsessi (ICAAP), juhivad riskikontrollid.

Koos kapitaliadekvaatsuse pideva jälgimise ja aruandlusega juhatusele kindlustatakse sellega omakapitali, ICAAP-i ja järelevalvealaste nõuete vahelise seose juhtimine sellisel viisil, et Grupp ei seaks ohtu äritegevuse kasumlikkust ja Grupi finantsstabiilsust.

Kapitalisuhtarvud on kapitali tugevuse näitamise peamiseks vahendiks. Vaatamata heale riskijuhtimisele peab Grupp hoidma kapitalipuhvreid mitteoodatavate kahjude katteks. SEB Grupis juhitakse kapitali keskselt, olles vastavuses ka kohalike seadusandliku ja sisemise kapitali nõuetega. Vastavalt SEB grupi kapitalipoliitikale korraldab emattevõtja koheselt täiendava kapitali kaasamise, kui AS SEB Pank vajab kapitalisüste otsustatud kapitali taseme hoidmiseks. Kapitali struktuuri optimeerimiseks võib Pank reeglina maksta ennetähtaegselt tagasi allutatud laenu.

Järelevalveasutuse nõuete kohaselt peab iga pank või pangagrupp säilitama (a) minimaalse normatiivkapitali taseme: neto omakapital peab olema üle 5 miljoni euro ja (b) kogu normatiivkapitali suhe riskiga kaalutud varadesse peab olema vähemalt 10% või rohkem. Vastavalt Investeeringufondide seadusele on kohustusliku pensionifondi valitseja (AS SEB Varahaldus) aktsiakapitali miinimumnõue kolm miljonit eurot.

Kapitali adekvaatsus (miljonites eurodes)

	31.12.11	31.12.10
KAPITALIBAAS		
Sissemakstud aktsia- ja osakapital	42.5	42.5
Ülekurs	86.1	86.1
Kasumi arvel moodustatud reservid	19.5	19.6
Eelmiste perioodide jaotamata kasum või kahjum	383.8	328.7
Tütär- ja sidusettevõtjate aktsiate ja osade eelmiste perioodide realiseerimata kasum (miinusega)	-0.1	-0.1
Immateriaalne põhivara	-0.4	-0.5
Aruandeperioodi auditeeritud kasum	98.1	54.6
Esimese taseme omavahendite summa	629.5	530.9
Allutatud kohustused	50.0	117.0
Müügivalmis finantsinstrumendid	0.1	0.2
Tütär- ja sidusettevõtjate aktsiate ja osade realiseerimata kasumi osa	0.1	0.0
Oodatavat kahju ületavad allahindlused ja korrigeerimised	10.6	11.6
Teise taseme omavahendite summa	60.8	128.8
Mahaarvamised kokku	0.0	0.0
Esimese taseme omavahendid pärast mahaarvamisi	629.5	530.9
Teise taseme omavahendid pärast mahaarvamisi	60.8	128.8
Omavahendid kapitali adekvaatsuse arutamiseks	690.3	659.7

	31.12.11	31.12.10
KAPITALINÕUDED		
Regionaal- ja kohalikud omavalitsused standardmeetodil	5.4	5.4
Riigiasutuste poolt hallatavad asutused, kasumit mittetaotlevad asutused ja ühingud standardmeetodil	0.1	0.1
Jaenõuded standardmeetodil	13.9	14.1
Viivituses nõuded standardmeetodil	1.2	1.3
Investeeringufondide aktsiad ja osakud standardmeetodil	0.4	0.4
Muud varad standardmeetodil	2.1	3.2
Krediitiasutused, investeeringuühingud ja kohalikud omavalitsused sisereitingute meetodil	7.0	4.9
Muud äriühingud sisereitingute meetodil	128.2	141.3
Jaenõuded sisereitingute meetodil	41.8	47.4
Krediidiriski ja vastaspoole krediidiriski kapitalinõuded kokku	200.1	218.1
Intressipositsiooniriski kapitalinõue	1.0	1.3
Aktsiapositsiooniriski kapitalinõue	0.0	0.0
Operatsiooniriski kapitalinõue täiustatud mõõtmismudelite meetodil	11.2	8.4
Kapitalinõuded kokku	212.3	227.8
Üleminekuajaperioodi omavahendite miinimum sisereitingute täiustatud mõõtmismudelite meetodil	301.5	300.0
Kapitalinõuded adekvaatsuse arutamiseks	301.5	300.0

KAPITALISUHTARVUD

	<u>31.12.11</u>	<u>31.12.10</u>
Kapitali adekvaatus, %	22.90	21.99
Tier 1 kapitali suhtarv, %	20.88	17.69
Tier 2 kapitali suhtarv, %	2.02	4.30

**KONSOLIDEERIMISGRUPI LIIKMED, KES
ON KAPITALIADEKVAATSUSE
ARVUTAMISEL KAASATUD**

AS SEB Pank
AS SEB Liising Grupp
AS SEB Varahaldus
AS Bangalo
AS SEB Enskilda (Märtsis 2011 müüdüd, ei kuulu enam konsolideerimisgruppi)

2.9. Sisekontrollisüsteem

Sisekontrollisüsteem on juhtimisvahend, mis hõlmab kogu SEB Pank Grupi tegevusi ja on nii panga kui kogu Grupi sisemiste protsesside lahutamatu osa. Sisekontrollisüsteemi loomise ja toimimise eest vastutab juhatus; kontrolli vajadus ja maht määratakse kindlaks kaasnevate riskide ulatuse ja iseloomu järgi.

Panga nõukogu teostab järelevalvet panga ja kogu Grupi tegevuste üle, kehtestades üldised riskijuhtimise põhimõtted.

Ärieesmärkide saavutamiseks kehtestab panga juhatus vastavalt põhikirjast tulenevatele nõuetele vajalikud tegevuskavad, mis muuhulgas sätestavad pädevused ja vastutuse ulatuse, tegevusi reguleerivad sise-eeskirjad, raamatupidamise reeglid ning tegevusaruannete koostamise ja esitamise korra.

2.10. Kontrollfunktsioonid

Grupil on kolm äritegevusest sõltumatut kontrollfunktsiooni: riskikontroll, *Compliance* (vastavuskontroll) ja siseaudit.

Grupi riskikontrolli funktsiooni vastutus on tagada, et riskid oleksid tuvastatud ja analüüsitud, mõõta Grupi üksuste poolt võetud riske, nende üle järele valvata ja neist aru anda (vt lähemalt p. 2.1-2.8). Riskikontrolli funktsiooni täidavad Grupis:

- riskikontrolli osakond, vastutades tururiski, operatsiooniriski ja likviidsusriski kontrolli eest ning
- krediidiriskikeskus, vastutades krediidiriski kontrolli eest.

Nii riskikontrolli osakond kui ka krediidiriskikeskus alluvad panga juhatuse liikmele – krediidivaldkonna juhile ning annavad regulaarselt otse aru ka juhatusele ja aktive-passivate juhtimise komiteele (APJK).

Compliance'i funktsioon on SEB Pank Grupis globaalne ja sõltumatu äriorganisatsioonist. Selle ülesandeks on *compliance*-alaste riskide ärahoidmine, kvaliteedi tagamine, *compliance*-alaste küsimuste juhtimine ja edendamine. *Compliance*'i osakond, mis allub otse juhatuse esimehele, toetab äri ja juhtimist, tagades SEB Pank Grupi äritegevuse läbiviimise vastavalt seadusandlusest tulenevatele nõuetele. Ühiseid huve puudutavates küsimustes teeb *compliance*'i osakond koostööd õigusdivisjoni, siseauditi, riskikontrolli ja turbekeskusega. *Compliance*'i funktsiooni vastutusvaldkonnad on seotud klientide kaitse, turukäitumise, rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise, järelevalvesüsteemide ja kontrollidega. Olulise tähtsusega on seejuures SEB Pank Grupi huvide konfliktide haldamise eeskiri, eetikapoliitika, turukuritarvituse keelamise eeskiri, rahapesu tõkestamise eeskiri ja ärietiika koodeks.

Siseauditi osakond allub otse nõukogule. Siseauditi osakond ja SEB Grupi ülene auditi ja *compliance* komitee (*SEB Audit and Compliance Committee*) vastutavad efektiivse sisekontrolli süsteemi olemasolu ja toimimise järelevalve eest, andes objektiivset ja sõltumatut tagasisidet juhtimistavade, riskide juhtimise ja kontrollide tõhususe kohta, ning tehes soovitusi sisekontrolli täiustamise osas.

SEB Grupi ülene auditi ja *compliance* komitee (*SEB Audit and Compliance Committee*) koordineerib siseauditi ja *compliance*'i tööd vastavalt Grupi ärieesmärkidele ja üldisele riskide analüüsile.

Lisad 3 - 36 AS SEB Pank Grupi konsolideeritud finantsaruannetele

(miljonites eurodes)

3. Intressitulu

	2011	2010
Laenudelt	108.8	104.1
Liising	16.9	18.5
Deposiitidelt teistes pankades	4.0	1.8
Fikseeritud tulumääruga väärtpaperitelt	0.1	0.1
	129.8	124.5

Grupp arvestab intressitulu laenudelt, mille tähtaeg on 60 või enam päeva ületatud laekunud summade alusel. Kuni 60 päeva limiiti pole ületatud, kajastatakse intressitulu jätkuvalt lepingulise määra alusel. Hinnanguliselt põhjustas erinevus võrreldes täisefektiivse intressitulu kajastamisega 2011. ja 2010. aastal ebaolulise vea.

4. Intressikulu

	2011	2010
Teiste pankade vahenditele	-22.9	-29.4
Tähtajalistele ja muudele hoiustele	-10.9	-13.9
Nõudmiseni hoiustele	-5.0	-3.0
Allutatud võlakohustustele	-1.9	-2.7
Laenufondidele	-0.4	-0.3
	-41.1	-49.3

5. Komisjoni- ja teenustasutulu

	2011	2010
Pangakaartide teenustelt	19.6	19.3
Väärtpaperiturutehingutelt *	12.2	12.2
Ülekandetasud	5.5	7.4
Krediidilepingud **	4.0	3.9
Varakindlustuse vahendustasud	3.0	2.4
Muud arveldustasud	1.9	1.9
Tulud liisinglepingutelt	1.5	1.6
Elektrooniliste kanalite tulu	1.2	1.1
Sularaha käsitlemise tulu	1.0	1.1
Emissioonide korraldamistasud	0.0	0.4
Tooraine futuuride vahendustasud	0.1	0.1
Muudelt teenustelt	1.1	1.5
	51.1	52.9

* Väärtpaperiturutehingute all on näidatud valitsemistasud investeerimisfondidelt ja väärtpaperiportfellidelt, väärtpaperihalduse tasud, nõustamistasud ja muud väärtpaperitehingutega seotud teenused.

** Krediidilepingute all on mõeldud klientidega sõlmitud laenu-, liisingu-, akreditiivi- ja garantiilepinguid, millede tasud on lühiajalised ja ei ole intressitulud, kuid on administratiivset laadi või krediidilepingute reorganiseerimise jaoks.

6. Komisjoni- ja teenustasukulu

	2011	2010
Pangakaartide teenustele	-7.6	-7.4
Inkassatsioonitasud	-1.9	-2.0
Kulud liisinglepingutelt	-1.9	-1.2
Väärtpaberiturutehingutele	-1.2	-1.2
Ülekandetasud	-0.6	-0.8
Elektrooniliste kanalite kulu	-0.5	-0.7
Muudele teenustele	-0.2	-1.0
	-13.9	-14.3

7. Netotulu valuutatehingutelt

	2011	2010
Kasum(kahjum) tehingutelt	-1.2	12.3
Välisvaluuta kursimuutus	6.1	-4.6
	4.9	7.7

8. Netotulu õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavatel finantsvaradel

	2011	2010
Tulu(kulu) kauplemistegevusest	0.0	-3.1
Kasum(kahjum) aktsiatelt	0.0	-3.4
Kasum(kahjum) võlakirjadelt	0.0	0.3
Tulu/kulu finantsvaradest õiglasest väärtuses	0.2	0.4
Kasum võlakirjadelt	0.2	0.4
Tuletisväärtpaberid	2.2	0.5
Väärtpaberiderivatiivid	0.9	1.0
Valuutaderivatiivid	0.4	0.7
Intressiderivatiivid	0.9	-1.2
Finantsvarade allahindlus	-0.2	0.0
	2.2	-2.2

Vastavad varad on esitatud lisades 16 ja 33.

9. Muud tegevustulud

	2011	2010
Renditulu	0.1	0.0
Viivised, trahvid, hüvitised	0.1	0.3
Muud tulud	0.3	2.0
	0.5	2.3

10. Personalikulud

	2011	2010
Personalikulud*	-25.7	-24.8
Sotsiaalkindlustuse kulu**	-8.3	-8.5
Muud personalikulud (värbamine, koolitus)	-0.8	-0.8
	-34.8	-34.1

* Pikaajaliste motivatsiooniprogrammidega seotud kulud on kajastatud personalikuludes 2011. aastal kogusummas 0.5 milj. EUR (2010 0.3 milj. EUR). Nendeks programmideks on tulemusaktsiate programm, töötajate aktsiaoptsoonide ja aktsiatekogumise programm (punkt 1.19).

** Sotsiaalmaks sisaldab ka sissemaksid riigi pensionifondi. Kontsemil puudub juriidiline või faktiline eksisteeriv kohustus teha sotsiaalmaksule lisanduvalt pensioni- või muid sarnaseid makseid.

11. Muud tegevuskulud

	2011	2010
Ruumide rent	-6.3	-6.2
Kulud ruumidele (kommunaalkulud)	-3.2	-2.7
Infotehnoloogiaalased kulud	-4.5	-4.8
Reklaam ja turundus	-1.9	-2.1
Muud administratiivkulud	-1.7	-1.9
Infopäringud	-0.8	-0.8
Advokaadi ja notaritasud	-1.3	-1.1
Viivised, trahvid	-0.1	-0.2
Konsultatsioonid	-0.1	-0.1
Muud tegevuskulud	-2.4	-3.8
	-22.3	-23.7

Arenduskulud

Asutamis- ja arenguväljaminekuid ei kapitaliseerita. Reklaami- ja uute toodete, teenuste ning protsesside käivitamisväljaminekud kantakse kuludesse tekkimise momendil. Ettevõtjasiseselt arendatavate kaubamärkide jmt. seotud väljaminekud kantakse samuti kuludesse tekkimise momendil.

AS-is SEB Pank tehti 2011. aastal kulutusi infotehnoloogia ja elektrooniliste toodete arendusele 3,0 miljonit eurot (2010.aastal 3,3 miljonit eurot).

12. Laenukahjumid

	Krediidi- asutused	Laenu- ettevõtetele	Liisingud ettevõtetele	Eluaseme- laenu-	Muud eraisiku- laenu-	Nõude- õiguse katteks saadud	KOKKU
2011							
Laenukahjumid	0.0	22.9	6.5	-5.5	3.6	0.0	27.5
aruandeperioodi laenukahjumid (lisa 15)	0.0	-5.1	-2.2	-6.1	-1.3	0.0	-14.7
laekunud mahakantud laenu-delt (lisa 15)	0.0	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.2
eelmiste perioodide laenukahjumite vähendamine (lisa 15)	0.0	27.8	8.7	0.6	4.9	0.0	42.0
Bilansiväliste kohustuste laenukahjum	0.0	-2.7	0.0	0.0	0.0	0.0	-2.7
	0.0	20.2	6.5	-5.5	3.6	0.0	24.8
2010							
Laenukahjumid	0.0	3.3	-2.1	-9.2	-0.9	0.0	-8.9
aruandeperioodi laenukahjumid (lisa 15)	0.0	-31.0	-7.1	-12.2	-5.9	0.0	-56.2
laekunud mahakantud laenu-delt (lisa 15)	0.0	0.1	0.0	0.0	0.1	0.0	0.2
eelmiste perioodide laenukahjumite vähendamine (lisa 15)	0.0	34.2	5.0	3.0	4.9	0.0	47.1
Bilansiväliste kohustuste laenukahjum	0.0	-0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	-0.2
	0.0	3.1	-2.1	-9.2	-0.9	0.0	-9.1

13. Nõuded keskpangale

	31.12.11	31.12.10
Nõudmiseni hoiused	49.5	316.1
s.h. -kohustusliku reservi nõue	49.5	43.3
-nõudmiseni hoiused, raha ekvivalendid	0.0	272.8
Kogunenud saadav intress	0.0	0.1
	49.5	316.2

Kohustusliku reservi deposiidid on kasutatavad Grupi igapäevases äritegevuses. Kohustuslik reserv teenib intressi 0.25%. 2011. aastal teenis Grupp intressi summas 0.6 miljonit eurot (2010 0.8 miljonit eurot).

14. Nõuded krediidasutustele

	31.12.11	31.12.10
Nõudmiseni hoiused*	47.4	248.9
Tähtjalised hoiused	374.9	30.6
Kogunenud saadav intress	0.7	0.0
	423.0	279.5
* Raha ekvivalendid.	47.4	248.9
Nõuded EU-s registreeritud krediidasutustele (v.a. Eesti)	413.7	273.9
Nõuded Eestis registreeritud krediidasutustele	0.1	0.1
Nõuded muudes riikides registreeritud krediidasutustele	9.2	5.5
	423.0	279.5

15. Nõuded klientidele

	31.12.11	31.12.10
Laenud ettevõtetele	1,341.4	1,326.7
Liisingud ettevõtetele	253.8	278.1
Avalik sektor	167.6	174.2
Eluasemelaenu	1,450.2	1,483.6
Muud eraisikulaenu	327.5	344.1
	3,540.5	3,606.7
Nõuded EU-s registreeritud klientidele (v.a. Eesti)	40.6	34.9
Nõuded Eestis registreeritud klientidele	3,496.8	3,568.9
Nõuded muudes riikides registreeritud klientidele	3.1	2.9
	3,540.5	3,606.7

Nõuded klientidele majandusharude lõikes on esitatud Lisas 2 "Riskipoliitika ja -juhtimine", lk. 58.

Nõuded klientidele valuutade lõikes on esitatud Lisas 2, lk. 53.

Nõuded klientidele tähtaegade lõikes on esitatud intressi muutumise tähtaja lõikes lk. 55-56.

Tähtjaks tasumata nõuded ja laenu klientidele on esitatud Lisas 2, lk. 49.

Varade ja kohustuste jaotumine riikide lõikes on esitatud Lisas 2, lk. 57.

Nõuded klientidele järelejäänud tähtaegade viisi

	Kuni 3				Üle 10	
	kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	5-10 aastat	aasta	Kokku
31.12.11	174.2	509.0	1,390.1	517.9	949.3	3,540.5
31.12.10	207.6	387.6	1,465.5	542.8	1,003.2	3,606.7

Kapitalirendi neto- ja brutoinvesteeringud

	31.12.11	31.12.10
Brutoinvesteering	401.2	431.9
kuni 1 aasta	154.9	181.8
1 - 5 aastat	231.5	232.7
üle 5 aasta	14.8	17.4
Teenimata finantsvalu (-)	-29.0	-26.9
Netoinvesteering*	372.2	405.0
kuni 1 aasta	142.6	170.1
1 - 5 aastat	216.3	219.1
üle 5 aasta	13.3	15.8

* Netoinvesteeringud kapitalirendi osas kajastuvad ülal ridadel: Liisingud ettevõtetele, Avalik sektor, Eluasemelaenu, Muud eraisikulaenu.

	31.12.11	31.12.10
Netoinvesteering intressimäärade lõikes	372.2	405.0
<= 5%	279.1	278.5
5-10%	92.8	126.2
10-15%	0.3	0.3
>15%	0.0	0.0
	372.2	405.0
Netoinvesteering alusvaluutade lõikes	372.2	405.0
EEK	0.0	2.9
EEK seotud EUR-iga	0.0	86.7
USD	0.3	2.4
EUR	371.9	313.0

Laenude allahindlus

	Krediidi- asutused	Laenud ettevõtetele	Liisingud ettevõtetele	Eluaseme- laenud	Muud eraisiku- laenud	KOKKU
2011						
Perioodi alguses (1. jaanuaril)	0.0	114.9	23.3	26.8	14.5	179.5
Aruandeperioodi allahindlused (lisa 12)	0.0	5.1	2.2	6.1	1.3	14.7
Eelmiste perioodide allahindluste vähendamine (lisa 12)	0.0	-27.8	-8.7	-0.6	-4.9	-42.0
Mahakantud laenud	0.0	-18.6	-0.8	-0.6	-1.2	-21.2
Perioodi lõpus (31. detsembril)	0.0	73.6	16.0	31.7	9.7	131.0
Laekunud mahakantud laenudelt (lisa 12)	0.0	-0.2	0.0	0.0	0.0	-0.2
2010						
Perioodi alguses (1. jaanuaril)	0.0	140.2	23.9	17.7	13.5	195.3
Aruandeperioodi allahindlused (lisa 12)	0.0	31.0	6.6	12.2	5.9	55.7
Eelmiste perioodide allahindluste vähendamine (lisa 12)	0.0	-34.2	-5.0	-3.0	-4.9	-47.1
Mahakantud laenud	0.0	-22.3	-2.2	-0.1	0.0	-24.6
Valuutakursi muutuse mõju	0.0	0.2	0.0	0.0	0.0	0.2
Perioodi lõpus (31. detsembril)	0.0	114.9	23.3	26.8	14.5	179.5
Laekunud mahakantud laenudelt (lisa 12)	0.0	-0.1	0.0	0.0	-0.1	-0.2

16. Finantsinvesteeringud

	31.12.11	31.12.10
Kauplemise eesmärgil soetatud varad	21.0	21.9
Kauplemise eesmärgil soetatud väärtpaberid	1.2	1.4
Võlakirjad ja muud fikseeritud tulumääraga väärtpaberid	1.2	1.4
s.h. hinnatud diskonteeritud rahavoogude meetodil *	0.0	0.0
s.h. noteeritud	1.2	1.4
Tuletisväärtpaberid (lisa 33)	19.8	20.5
Müügiotel väärtpaberid	4.9	5.0
Aktsiad ja fondiosakud**	4.9	4.9
s.h. noteeritud	0.0	0.0
Võlakirjad ja muud fikseeritud tulumääraga väärtpaberid	0.0	0.1
s.h. hinnatud diskonteeritud rahavoogude meetodil *	0.0	0.1
s.h. noteeritud	0.0	0.0
Kokku	25.9	26.9
EU-s registreeritud ettevõtjate väärtpaberid (v.a. Eesti)	3.4	5.8
Eestis registreeritud ettevõtjate väärtpaberid	21.6	20.8
Muudes riikides registreeritud ettevõtjate väärtpaberid	0.9	0.3
	25.9	26.9

Üldiselt on finantsinstrumendid ümber hinnatud õiglasesse väärtusesse aktiivse turu noteeringute alusel.

* Intressikõverad diskonteeritud rahavoogude meetodi jaoks määrati tuginedes turu intressimääradele vastava valuuta kohta ja krediidi hinnavahele (spread) vastava emitendi kohta. Võlakirja emitendi krediidiriski arvesse võtmiseks tugineti krediidi hinnavahe määramisel SEB sisemisele krediidireitingule (riskiklassile).

** Sisaldab osalusi nendes pensionifondides, mida valitseb AS SEB Varahaldus koguväärtuses 3.9 miljonit eurot (2010.a. 4.1 miljonit eurot), see on osalus (1-2% konkreetsest valitsetavast fondist), mis on nõutav vastavalt Investeeringufondide seadusele.

Finantsinvesteeringute liikumise aruanne

	Kauplemise eesmärgil soetatud väärtpaberid	Tuletis- väärtpaberi d (lisa 33)	määratletud õiglas väärtuses muutusega läbi kasumiaruand	Müügi- ootel väärt- paberid	KOKKU
Perioodi alguses (01.01.10)	0.9	22.5	0.0	6.4	29.8
Soetused	507.8	0.0	0.0	0.2	508.0
Müügid ja lunastamised	-507.3	0.0	0.0	-2.1	-509.4
Väärtuse muutused	0.0	-0.2	0.0	0.0	-0.2
Valuutakursi muutused	0.0	-1.8	0.0	0.5	-1.3
Perioodi lõpus (31.12.10)	1.4	20.5	0.0	5.0	26.9
Perioodi alguses (01.01.11)	1.4	20.5	0.0	5.0	26.9
Soetused	796.4	0.0	0.0	0.6	797.0
Müügid ja lunastamised	-796.6	0.0	0.0	-0.5	-797.1
Väärtuse muutused	0.0	-0.4	0.0	-0.2	-0.6
Valuutakursi muutused	0.0	-0.3	0.0	0.0	-0.3
Perioodi lõpus (31.12.11)	1.2	19.8	0.0	4.9	25.9

Müügiootel finantsinvesteeringud osalusega üle 10%, mida kajastatakse finantspositsiooni aruandes real "Müügiootel finantsvara", on seisuga 31.12.2011 Silverlaw OÜ, milles osalus kokku oli 3.3 tuhat eurot (31.12.2010 oli 3.3 tuhat eurot). Nimetatud ettevõtte paikneb Eestis.

25. juunil 2010 müüdi kogu 29%-line osalus mittekonsolideeritud ettevõttes OÜ Munga Maja.

31. augustil 2010 likvideeriti mittekonsolideeritud ettevõtte Kaarsar OÜ (100% aktsiatest omas AS SEB Pank).

17. Muu vara

	31.12.11	31.12.10
Maksed teel	8.5	37.2
Viitnõuded ja ettemakstud kulud	8.7	10.0
Maksude ettemaksud	0.7	0.5
Nõudeõiguse katteks saadud vara	0.1	0.1
	18.0	47.8

Sõltumatu audiitori aruanne (lk 1)

Sõltumatu audiitori aruanne (lk 2)

AS SEB PANK
Asukohaga: Tornimäe 2, Tallinn
JUHATUSE OTSUS NR 33

Tallinn,

5. märts 2012

2011.a. majandusaasta kasumi jaotamine

1. Teha ainuaktsionärile ettepanek jätta 2011.a. majandusaasta kasum summas 81,437,334 EUR (kaheksakümmend üks miljonit nelisada kolmkümmend seitse tuhat kolmsada kolmkümmend neli eurot) välja jaotamata.
2. Esitada käesolev otsus AS-i SEB Pank nõukogule läbivaatamiseks.

Allan Parik
Juhatuse liige

Nõukogu allkirjad konsolideeritud aastaaruandele

Juhatus on koostanud AS-i SEB Pank tegevusaruande ning raamatupidamise aastaaruande 31. detsembril 2011.a. lõppenud majandusaasta kohta.

AS-i SEB Pank nõukogu on juhatuse poolt esitatud 2011. majandusaasta aruande, mis koosneb tegevusaruandest ja raamatupidamise aastaaruandest, juhatuse ettepaneku kasumi jaotamise kohta ning sõltumatu audiitori aruande läbi vaadanud ja ainuaktsionärile esitamiseks heaks kiitnud.

Majandusaasta aruandele on alla kirjutanud kõik nõukogu liikmed:

“ _____ ” _____ 2012 _____ Martin Johansson

“ _____ ” _____ 2012 _____ Stefan Stignäs

“ _____ ” _____ 2012 _____ Mark Payne

“ _____ ” _____ 2012 _____ Stefan Davill

“ _____ ” _____ 2012 _____ Tony Kylberg